

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjar Chelmikowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 256 Wydanie P

Poznań, środa dnia 5 czerwca 1935

Rok 30

Poznań, 4 czerwca

Porażka polska na Śląsku czeskim

Jakoś przestano mówić o zwycięstwie Polaków przy wyborach do parlamentu czeskosłowackiego. Polska Agencja Telegraficzna zareklamowała początkowo wyniki wyborcze, rozgłosiła depesze o świetnych sukcesach polskich na Śląsku czeskim i — na tem koniec. Już się o tem nie pisze więcej, ani więcej nie depeszuje. A właśnie teraz dopiero jest pora mówić o ostatecznych wynikach.

Powiedzmy otwarcie: przy wyborach ponieśliśmy bolesną porażkę. Nie należy chować głowy w piasek.

W r. 1929 Polacy szli do wyborów do parlamentu czeskosłowackiego wspólnie z Żydami. Przy pierwszym skrutynjum potrafili przeprowadzić jednego posła, a przy drugim, podczas przydziału mandatów na podstawie pozostałych głosów, uzyskali jeszcze trzy mandaty; w rezultacie dwa przypadły Żydom, dwa Polakom. W parlamencie znaleźli się zatem dr. Jan Buzek, przedstawiciel Stronnictwa Ludowego i Emanuel Chobot, reprezentant Polskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej. Obaj zasiedli jako hospitanicy w klubie czeskosłowackiej Socjalnej Demokracji, wchodzącej w skład koalicji rządowej. Był to duży sukces wyborczy. Nigdy bowiem Polacy nie posiadali dotąd dwóch przedstawicieli.

Był jeszcze jeden poseł, który z nimi obu nie współdziałał. O ile pp. Buzek i Chobot byli przedstawicielami Koła Międzypartyjnego, do którego wchodził obok dwu stronnictw polskich jeszcze trzeci: Związek Śląskich Katolików, o tyle na uboczu pozostawał zawsze poseł Karol Śliwka, należący do frakcji komunistycznej. Śliwka zasiadał przez dwie ostatnie kadencje. Działa w Karwinie. Jest to dawny legionista, który z oddziałem śląskim poszedł do legionów, brał udział w bojach pierwszej brygady. Po wojnie wrócił do rodzinnych stron i tutaj stał się przywódcą polskich komunistów. Wydaje własny tygodnik „Głos Robotniczo-Włociański”. Jest przedstawicielem różnych wydawnictw komunistycznych, przeznaczonych dla Polski. Przy wyborach samorządowych nieraz szedł razem z Kołem Międzypartyjnym przy obsadzaniu władz gminnych.

Na tle zaostających się stosunków czeskosłowacko-polskich od stycznia r. ub. wynikły tarcia w łonie Koła Międzypartyjnego. Ostatecznie na jesieni doszły one do punktu kulminacyjnego, czego wyrazem było wystąpienie posła Chobota w sejmie prakim, kiedy zaatakował on wręcz konsula Malhomme'a z Morawskiej Ostrawy (obecnego wicewojewodę śląskiego) i domagał się pozostawienia polityki mniejszości polskiej na Śląsku czeskim tylko czynnikiem miejscowym. Wystąpienie to doprowadziło do rozłamu w Kole Międzypartyjnym, gdzie dwa inne stronnictwa zażądały dele-

Kataklizmy żywiołowe w Ameryce

Długotrwałe i niezwykle gwałtowne powodzie, oraz orkany pustoszą całe stany — Wielomiljonowe szkody — Setki ludzi zginęły w odmętach wód — Straszliwa nędza

Nowy Jork. (Tel. wł.) Straszne są straty w ludziach oraz spustoszenia, wyrządzone przez katastrofalne wylewy rzek i orkany w zachodnich stanach Ameryki Północnej. W sześciu stanach liczba ofiar ogółem wynosi 185 osób. W samym tylko stanie Nebraska jest 140 zabitych.

O katastrofalnych rozmiarach wylewów rzek świadczy fakt, że sama tylko rzeka Republican, przechodząca przez teren kilku stanów, zniszczyła zupełnie terytorja, położone w okolicy swego dorzecza w południowo-wschodnim Colorado, południowo-zachodnim Kansas i północnej części stanu Oklahoma. Tysiące mieszkańców pozostało bez dachu nad głową. Ogólna suma strat obliczają na tym tylko odcinku na 12 milionów dolarów.

Na przestrzeni przeszło 400 km zniszczone zostały wszystkie mosty, a powstające burze piaskowe podwajają grozę i położenie wynędzniałej wskutek głodu i braku wszelkich środków ratowniczych ludności staje się beznadziejne.

Guardja narodowa otrzymała nakaz udzielenia dotkniętym katastrofą mieszkańcom natchmiastowej i jak najdalej idącej pomocy przy usuwaniu i zabezpieczaniu bydła przed naporem coraz większych mas wody z dorzecza Missouri i Mississippi. Szef armji gen. MacArthur wydał zarządzenie, aby wojska stanowe podjęły natchmiastowa akcje ratownicza.

MacCook (Stan Nebraska). (PAT.) Ogólna liczba ofiar powodzi wynosi około 200 osób. Poziom wody podnosi się w dalszym ciągu. 2500 osób znajduje się bez dachu nad głową. Szkody przekraczają 25 milionów dolarów.

Meksyk. (PAT.) Wskutek wylewu rzeki Actopan wsie San Pedro i Actopan stoją pod wodą. Około 100 osób zginęło.

Wezbrane wody zalały gwałtownie kościół, w którym odprawiano się nabożeństwo. Kilka osób utonęło. Dotychczas wydobyto około 50 trupów. Liczne

grupy indjan gromadzą się koło trupniarni w poszukiwaniu swoich bliskich.

Istnieje obawa, że wielu wieśniaków zginęło podczas robót w polu.

Zamknięcie banków w Gdańsku

Gdańsk. (Tel. wł.) Przez cały dzień wczorajski banki i kantory wymiany w Gdańsku wypełnione były tłumami publiczności, kupującej waluty obce, w obawie przed ewentualną nową devaluacją guldenu.

W nocy z poniedziałku na wtorek

odbyło się posiedzenie senatu w m. Gdańska, na którym m. in. postanowiono zamknąć banki na obszarze wotnego miasta na przeciąg dwóch dni. Bliższych szczegółów z posiedzenia ani uzasadnienia tego zarządzenia dotąd nie ogłoszono.

Przed zmianą rządu w Anglii

London. (Tel. wł.) MacDonald wyjedzie w piątek wieczorem lub w sobotę rano na święta do szkockiego rodzinnego miasta Lossiemouth. Przedtem złoży on urząd premiera w ręce wicepremiera Baldwina.

Według „Daily Herald” w kołach politycznych omawia się możliwość objęcia przez Baldwina obok premjersstwa również i teki ministra spraw zagranicznych. W tym wypadku Eden pozostałby lordem strażnikiem pieczęci ze specjalnym zadaniem odpowiedzialności za politykę zagraniczną.

London. (PAT.) Jak podaje „Manchester Guardian” Baldwin ogłosi listę nowego gabinetu w dniu, w którym parlament udaje się na ferie świąteczne. Według dziennika ministrem spraw zagranicznych ma zostać nie Eden, lecz Samuel Hoare.

London. (PAT.) Rekonstrukcja gabinetu brytyjskiego w nadchodzący piątek uważana jest powszechnie za niewątpliwą.

„Times” twierdzi, że „według wszelkiego prawdopodobieństwa MacDonald doręczy dymisję królowi w piątek. W tym wypadku należy przypuszczać, że Baldwin zostanie odrazu zaproszony

do objęcia stanowiska premjera. Według ogólnego mniemania, będzie mógł przedłożyć królowi listę członków nowego gabinetu w ciągu najbliższych kilku godzin.”

Przyjmując coraz konkretniejszą formę pogłoski, że stanowisko ministra spraw zagranicznych obejmie zapewne dotychczasowy minister do spraw Indyj sir Samuel Hoare.

Lotnictwo w Rzeszy

Berlin. (PAT.) W radio berlińskim przemawiał dyrektor lotnisk niemieckich Boettcher, mianowany przez min. gospodarki Rzeszy prezydentem związku lotnisk niemieckich, obejmującego 90 lotnisk cywilnych.

Wzrost komunikacji lotniczej Berlina wyraża się w liczbie 500 gości dziennie wobec 100 w roku ubiegłym. Łączy się z tem konieczność stałej rozbudowy istniejących już urządzeń techniczno-lotniczych w całym kraju, która przeprowadza specjalny dział budowlany.

Szereg nowych lotnisk znajduje się w budowie. Znaczna część ich rozmieszczona jest w pobliżu Berlina.

gowania innego przedstawiciela polskich socjalistów, uznając współdziałanie z Chobotem za niemożliwe. Chobot i polscy socjaliści usunęli się od współdziałania. Aby ich zastąpić stworzono surogat, nazwany Polską Partją Socjalno-Demokratyczną, kierowany przez usuniętego z partji sekretarza kolejarzy polskich Lukosza. Nowy ten twór pozostał zupełnie bez wpływu.

Przy wyborach socjaliści polscy postanowili pójść razem z Socjalną Demokracją czeską. Wysunięto kandydaturę prof. gimnazjum polskiego w Orłowej, Badury, który miał mandat otrzymać przy drugim głosowaniu. Dwa zaś inne stronnictwa, tj. Związek Śląskich Katolików i Stronnictwo Ludowe połączyły się z słowacką Partją Ludową, kierowaną przez Hlinkę. Na czele kandydował tu dr. Leon Wolf, przewodca Związku Śląskich Katolików, który już był raz posłem i zasiadał wówczas w klubie Czeskiej Partji Republikańskiej (tj. czeskich agrarjuszów) jako hospitant.

Głosy polskie zostały podzielone. Lista ludowców słowackich otrzymała w okręgu ostrawskim, gdzie skupia-

się gros ludności polskiej, około 27 000 głosów, socjalistyczna około 15 000. Przy skrutynjum drugim ludowcy słowaccy przyznali zgodnie z umową jedno miejsce Polakowi i posłem został dr. Wolf jako hospitant grupy ks. Hlinki. Ale drugiego mandatu już nie osiągnęliśmy. Socjalna Demokracja czeska poniosła wogóle straty przy wyborach, wskutek czego mandat prof. Badury przypadł. Rachuby zaś, że przy partji Hlinki przypadnie nam również drugi mandat, okazały się zawodne.

To jest jedna porażka. Straciliśmy mandat, który może w innej konstelacji i przy zespoleniu żywiołu polskiego na Śląsku potrafilibyśmy utrzymać. Jedyny poseł nasz zasiadzie w klubie, który prawdopodobnie pozostanie nadal w opozycji do rządu.

Może ta bolesna porażka nakaze czynnikiem rozmaitym zmienić dotychczasową metodę postępowania, która w praktyce przyniosła mniejszości polskiej na Śląsku porażkę i odbije się na niej bezpośrednio ujemnie.

Jest jeszcze inny objaw. I tu druga, boleśniejsza niż tamta, porażka. Oto

wyniki głosowania z gmin wykazują rozproszenie żywiołu polskiego. Są mianowicie gminy rdzennie polskie, rolnicze, których zarząd pozostaje w rękach polskich, gdzie szkoła jest polska, gdzie głosy polskie powinny paść tylko na dwie listy, na których stają kandydaci polscy. Otóż w wielu tych czysto polskich gminach rozbite głosy padły na wszystkie partie czeskie. To znaczy, że rolnik polski głosował tam na czeskiego agrarjusza, robotnik polski na czeskiego faszystę lub narodowego socjalistę i t. d.

W tych przejawach głosowania na różne partie czeskie w gminach czysto polskich widać osłabienie frontu polskiego i osłabienie siły żywiołu polskiego. Nieporozumienia pomiędzy kierownikami można usunąć zmianą taktyki przez te czynniki, które winny być ponad partjami. Ale gorzej jest, jeżeli słabnie prężność polska.

Nie chcemy wchodzić w powody takiego stanu rzeczy. Wystarczy nam stwierdzić, że tak jest. Wypada wyrazić nadzieję, że przez odbudowę wzajemnego zaufania uda się stan ten naprawić.

H. W.

Prowokacje hitlerowskie w Gdańsku

Hitlerowcy śpiewali swój hymn przed gmachem komisariatu R. P. w chwili wmurowania pamiątkowej tablicy z okazji 15-lecia odzyskania przez Polskę dostępu do morza — Prowokacyjne nalepki

Gdańsk, (Tel. wł.) Polska Agencja Telegraficzna w doniesieniu o rozpoczęciu w Gdańsku zjazdu Ligi Morskiej i Kolonjalnej, pominęła zupełnie sprawę niesłychanej prowokacji Niemców.

Cały Gdańsk oblepiono ulotkami z napisem „Danzig bleibt deutsch”. Przed dworcem wywieszono transparent z napisem „Danzig bleibt deutsch immerdar”. Do specjalnej prowokacji, jakiej jeszcze bodaj nie było, doszło przed gmachem generalnego komisariatu R. P., gdzie grupa hitlerowców, w chwili gdy odbywał się akt odsłonięcia tablicy pamiątkowej, odśpiewała hymn niemiecki, podnosząc przytem ręce.

W tej sprawie, mimo upływu trzech dni ze strony polskiej nie poczyniono żadnych kroków. Organ komisariatu „Gazeta Gdańska”, wszystko bagatelizuje, pisząc, że „donkiszoterja wyrostków wypowiadających walkę własnym urojeniom (jakim? — red.), należy ocenić ona została przez dojrzałe społeczeństwo niemiecko - polskie” (1).

Co to za społeczeństwo „niemiecko - polskie” i jak ono dało wyraz potępienia — taką niedorzecznością, nie warto zajmować się. Zastanawiającem jest jednak bagatelizowanie prowokacji przez członków „zaprzyjaźnionego” narodu.

Ze swej strony dodajemy, że „po-

Napaść na ks. biskupa Łosińskiego

Warszawa. (Tel. wł.) „Express Poranny” donosi, że w Kielcach w niedzielę spalono kukłę z fioletami i równocześnie wnoszono okrzyki przeciwko ks. biskupowi Łosińskiemu.

„Gazeta Polska” donosi, że gdy ks. biskup Łosiński przybył do Truskawca, zgłosiło się 500 członków organizacji „sanacyjnych” do właściciela Truskawca, Jarosza z prośbą, ażeby spowodował wyjazd ks. bisk. Łosińskiego.

Odpowiedź Niemiec

London. (PAT.) „Daily Herald”, dowiaduje się, że wyjaśnienie, udzielone przez Niemcy na zapytania brytyjskie co do sprecyzowania niektórych z 13 punktów mowy Hitlera, stwierdzają, że rokowania o ogólne porozumienie, przewidziane w dokumencie angielsko - francuskim z 3 lutego, będą bardzo długotrwałe i uciążliwe. Odpowiedzi niemieckie wskazują również, iż nie należy się spodziewać powrotu Rzeszy do Ligi Narodów przed wygaśnięciem terminu ich przynależności.

Wiadomości

Termin rewizyty komisarsza Litwinowa w Paryżu został ponownie odłożony na czas późniejszy z powodu zmiany gabinetu. Ambasador francuski w Moskwie przebywający obecnie na urlopie zdrowotnym na południu Rosji, powraca w najbliższym czasie do Moskwy, gdzie omówi na szczególności tej sprawy.

Prasa faszystowska podjęła bardzo silną kampanję, dowodząc, że Abisynja korzysta z poważnych dostaw wojskowych, idących przez angielskie Somali. Włoskie sfery rządowe milczą, co jest uderzające w związku z atakami prasy.

Dochodzenie w sprawie katastrofy na Woldze pod Jarosławiem, gdzie zginęło 11 osób, wykazało winę niewykwalifikowanego motorniczego oraz łodzi, która technicznie nie była w porządku. Ponadto stwierdzono, że na łódź, obliczoną na 20 osób, załadowano 29 osób. Aresztowano również kapitana i pomocnika przepływającego w pobliżu katastrofy statku, który nie pośpieszył na ratunek tonącym.

We Francji dokonano nowych rewizyj w związku z ostatnią spekulacją na giełdzie, Władze śledcze zachowują jednak ścisłą dyskrecję.

Agencja Havasa donosi, że liczba osób, zmieniających banknoty na złoto w Banku Francji, uległa w poniedziałek znacznemu zmniejszeniu. Już tylko 70 osób zgłosiło się w tym celu, podczas gdy poprzednio liczba ta dochodziła do 700. Wycofane złoto dochodziło do sumy od 500 milionów do 1 miljarda fr. dziennie.

witanie”, jakie zjazdowi hitlerowcy urządzili, jest jednym z objawów szeroko i intensywnie prowadzonej anty-

polskiej propagandy w Gdańsku, która w dniach ostatnich wzmożła się nie powinna być lekceważona. (p)

Zamierzenia min. Caillaux

Paryż. (PAT.) Min. finansów Caillaux jak podaje Ag. Havasa, postanowił utworzyć specjalną komisję złożoną z 4 członków, której zadaniem będzie rozważenie sprawy powołania do życia rady bankierów. Rada ta miałaby na celu sprawowanie kontroli nad wprowadzaniem na giełdę i nad emisją papierów wartościowych. Min. finansów przygotowuje równocześnie ustawę, ustanawiającą surowe kary na osoby, które zajmowałyby się umieszczaniem papierów, nie mających zezwolenia rady.

Min. Caillaux zabierze się również do zbadania sposobów zrównoważenia budżetu. W najbliższych dniach zostanie utworzona specjalna komisja, której celem będzie zorientowanie w sprawie zmniejszenia wydatków.

Caillaux uważa, iż zachodzi konieczność zapewnienia obrony franka i uzdrowienia sytuacji finansowej Francji wobec międzynarodowej sytuacji. Niewątpliwie będzie się starał doprowadzić do większej stałości finansowej na terenie międzynarodowym przez próbę ogólnego wyrównania walut.

Misja Ribbentropa w Londynie

London. (PAT.) Delegat rządu niemieckiego von Ribbentrop odwiedził w pierwszym dniu min. spraw zagranicznych i odbył z nim półgodzinną konferencję. Następnie złożył wizytę premierowi MacDonaldowi oraz ministrowi marynarki i pierwszemu lordowi admiralceji.

Rozmowa Ribbentropa z min. Simonem miała charakter ogólny, ale, jak zaznaczają, zarówno ze strony brytyjskiej jak i niemieckiej, nie dotyczyła ona żadnych konkretnych zagadnień, wynikających z dyplomatycznej wymiany zdań, odbywającej się obecnie między Berlinem a Londynem na temat 13 punktów programu Hitlera.

W zbliżonych do Ribbentropa kół

podkreślają, że nie należy liczyć się z tem, by z okazji nieobowiązujących rozmów w sprawie zbrojeń morskich odbyć się miały jakiegokolwiek poważniejsze narady, dotyczące uzgodnienia poglądów na temat ogólnej sytuacji międzynarodowej. Twierdzą, że von Ribbentrop nie otrzymał od kanclerza Hitlera żadnych szerszych pełnomocnictw, bowiem rząd niemiecki nie uważa obecnej chwili, w związku ze spodziewaną rekonstrukcją gabinetu brytyjskiego i zmianą na stanowisku min. spraw zagranicznych, za odpowiednią do prowadzenia rozmów, wykraczających poza ścisłe ramy właściwego tematu zbrojeń morskich.

Tragiczny finał zabawy

Wilno. (PAT.) „Kurjer Wileński” donosi ze Smorgoni o wstrząsającym wypadku.

W pobliskiej wsi Swirydowicze, grupka chłopców znalazła w rzece pocisk artyleryjski, pochodzący, jak przypuszczają, z czasów wojny. Dzieci wydobyły pocisk na brzeg, poczem zabrały się do rozbierania go.

W międzyczasie nastąpił wybuch. Skutki były straszliwe: jedno dziecko zostało zabite na miejscu, a 6 innych jest ciężko rannych. W liczbie rannych znalazł się również pasterz, oddalony od miejsca wypadku o 400 metrów.

Odgłos wybuchu i jęki zwabiły wieśniaków, którzy przewieźli żyjące

jeszcze ofiary wypadku do Smorgoni. Jeden z rannych zmarł w drodze, trzecie dziecko zmarło przy przewożeniu ze Smorgoni do szpitala w Oszmianie. W czasie operacji zmarły jeszcze dwie ofiary wypadku.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urządowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Gen.

Poznań, 4. 6. 1935 r.

Placono za 100 kp. żywej wagi:

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

Spędzone: wołów 61, buhajów 160, krów 251, świn 1755, cieląt 1039, owiec 90, razem 3356 zwierząt.

BYDŁO:

Woły:
Pełnomięsiste wytuczony nieoprzegowy 56—60
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 43—52
Mięsiste tuczone starsze 44—48
Miernie odżywione 30—36

Buhaje:
Wytuczony pełnomięsiste 52—56
Tuczony mięsiste 46—50
Nietuczony dobrze odżywiony starsze 40—42
Miernie odżywione 30—36

Krowy:
Wytuczony pełnomięsiste 52—58
Tuczony mięsiste 46—50
Nietuczony dobrze odżywiony Miernie odżywione 18—20

Jałowice:
Wytuczony pełnomięsiste 56—60
Tuczony mięsiste 48—52
Nietuczony dobrze odżywiony Miernie odżywione 30—36

Młodzież:
Dobrze odżywione 32—36
Miernie odżywione 28—30

Cielęta:
Najprzedsniejsze cielęta wytuczony 60—70
Tuczony cielęta 50—58
Dobrze odżywione 44—48
Miernie odżywione 36—42

OWCE:
Wytuczony pełnomięsiste jaźnięta i młodsze skopy 60—60
Tuczony starsze skopy i maciorci 44—54

Walki z bandami porywaczy

London. (Tel. wł.) Z Nowego Jorku donoszą:

Policja czyni gorączkowe poszukiwania za sprawcami uprowadzenia syna milionera Weyerhaeusera. Władze bezpieczeństwa w Tacoma zgromadziły około 200 urzędników w celu wytropienia bandy. Przypuszcza się, że bandyci skryli się w górach w okolicach Seattle.

Policja otrzymuje wiele doniesień o odbiorze przez poszczególne osoby banknotów z numerami, które bandyci otrzymali w okupie. Prawdziwość tych doniesień dotychczas nie stwierdzono.

Propaganda sterylizacji

Berlin. (PAT.) Min. sprawiedliwości dr. Franck, w Królewcu na zebraniu kierowników narodowo-socjalistycznego związku prawników niemieckich, omówił m. in. rozporządzenia sterylizacyjne, podkreślając jego znaczenie w akcji oczyszczania narodu niemieckiego. Wezwał wszystkich prawników, by poinformowali szczegółowo ludność o znaczeniu tego ustawodawstwa.

Następnie minister poruszył sprawę postępowania sądowego, które winno być zreformowane. W dziedzinie prawa karnego należy zaostriżyć sankcje przeciw przestępczości.

WINIE: (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi: 62—64
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi: 58—60
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi: 54—56
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi: 48—52
Maciory i późne kastraty: 48—56

Przebieg targu ożywiony. Targ przypadający na poniedziałek, 10 czerwca z powodu święta przekłada się na środę, 12 czerwca.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5,24—5,25 zł, w Gdańsku na Warszawę 5,25 zł; w odbiorach przed giełdowych 5,30 zł.

Kurs marki niem. Bank Polski, oddział w Poznaniu, nienotowany.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 4. 6. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocniejsza, jednakże zauważa się brak materiału.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% poz. konwers. po 65,—, 4% premj. dol. po 51,— oraz 4% poz. inwest. po 102,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano jedynie 4% listy zast. konwert. po 41,—41,50 oraz 4½% zlotowe listy zastaw. po 42,—.

Z akcji bankowych placono za Bank Polski 86,—.

Cedule Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 65,— P.
4% poz. premj. dol., serja III 51,— P.
4% premj. poz. inwest. 102,— P.
4½% zlotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933
Pozn. Ziem. Kred. 42,— P.
4% listy zast. konwert. oSTEMPL. P. Z. K. 41,—41,50 P.

Akcje bankowe i przemysłowe
Bank Polski 86,— P.

Tendencja mocniejsza.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 4. 6. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Usposob. słabe) 13,75—14,00
Pszenica (Uspos. spokojn.) 15,75—16,00
Jęczmień 710—725 g/l. 16,25—16,75
Jęczmień 680—690 g/l. 15,25—16,10

Usposobienie słabe.
Owies (Usposob. spokojne) 15,50—16,00

Mąka
żytnia I gat. 0,55% wł. w. 20,50—21,50
żytnia I gat. 0,65% wł. w. 19,0—20,10
żytnia II gat. 55—70% wł. w. 14,00—15,00
żytnia pośl. pon. 70% wł. w. 12,0—13,00
żytnia razowa 0,95% wł. w. 16,00—17,00

Usposobienie spokojne.
pszena gat. IA 0-20% wł. w. 27,00—29,50
pszena gat. IB 0-45% wł. w. 26,50—27,00
pszena gat. IC 0-55% wł. w. 25,50—26,00
pszena gat. ID 0-60% wł. w. 24,50—25,00
pszena gat. IE 0-65% wł. w. 23,50—24,00
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 22,50—23,00
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 22,00—22,50
pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 19,50—20,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 16,75—17,25
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w. 15,75—16,25
psz. gat. IIB 0-75% wł. w. 13,25—13,75

Usposobienie spokojne.
Otręby żytnie stand. 11,25—11,75
Otręby pszen. tubę stand. 11,25—11,75
Otr. by pszenne średnie st. 10,50—11,00
Otręby jęczmienne 10,25—11,50
Siemię lniane 44,00—47,00
Gorzczyca 35,00—39,00
Groch Viktorja 26,00—33,00
Groch Folgera 28,00—30,00
Łubin niebieski 10,00—10,50
Łubin złoty 11,50—12,00
Mak niebieski 36,00—39,00
Ziemniaki jadalne 2,75—3,25
Makuch lnian. w taflach 18,75—19,00
Makuch rzepakowy w tafl. 12,75—13,00
Makuch słon. w tafl. 42/43% 18,25—18,75
Śrut Soja 18,50—19,00
3,25—3,45

Słoma pszena luzem 3,85—4,05
pszena prasowana 3,50—3,75
żytnia luzem 4,00—4,25
żytnia prasowana 4,00—4,25
owsiana luzem 4,50—4,75
jęczmienna prasowana 2,70—3,20
jęczmienna luzem 3,60—3,80
jęczmienna prasow. 7,25—7,75
Siano zwykłe luzem 7,75—8,25
zwykłe prasowane 8,25—8,75
nadnoteckie luzem 8,75—9,25
nadnoteckie pras.

Ogólne usposobienie spokojne.
Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 205 tonn, pszenicy 369 tonn, jęczmienia 15 tonn, owsa 45 tonn, maki żytniej 129,7 tonn, maki pszennej 113 tonn, otrąb żytnich 100 tonn, otrąb pszennych 50 tonn, orąb jęczmienny 15 tonn, grochu Viktorja 34 tonn, łubinu niebieskiego 45 tonn, łubinu złotego 60 tonn, łubinu różowego 45 tonn, makuchu rzepakowego 5 tonn, płatkach słonecznikowych 10 tonn, ziemniaków ziemniaczanych 15 tonn, ziemniaków jadalnych 145 tonn, słomy 30 tonn, wytlaków 15 tonn.

Trzeci rząd unji narodowej

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Paryż, 3 czerwca.

Minister Flandina oświadczył przed kilku miesiącami ze zbytnią zarozumiałością, że jego gabinet będzie ostatnim eksperymentem parlamentarnym we Francji. Stało się inaczej. Rząd p. Bouissona jest także gabinetem unji narodowej; w skład jego weszła większość ministrów poprzedniego gabinetu. Ponieważ zaś z objęciem nowych rządów zmienił się odrazu „klimat psychologiczny“, więc panika, jakiej wyrazem była ucieczka złota z Banku Francji, jeżeli nie została zupełnie pohamowana, to przecież tempo jej zwolniło się znacznie.

Czy oznacza to, iż rząd p. Bouissona będzie rzeczywiście tym gabinetem opatrnościowym dla Francji, który ochroni kraj od niebezpiecznych przewrotów politycznych?

Trudno na to pytanie odpowiedzieć. Szefów rządu, czy też dany zespół ministrów, można sądzić dopiero po ich czynach. Ogromne doświadczenie polityczne, jakie posiada nowy premier, będzie mu naturalnie wielce pomocne w manewrach po labiryncie partyjnym. Od pierwszej chwili, pragnąc opierać się na niedwuznacznej większości, zwrócił się desygnowany premier do stronnictwa p. Herriota, żądając odeń zapewnienia, że będzie faktycznie i spoicie podtrzymywało nową formację rządową. Obietnicę takową otrzymał. Wówczas ukonstytuował gabinet.

W międzyczasie wyjaśniła się sytuacja i w innych obozach. Druga międzynarodówka odmówiła wzięcia udziału w rządach. Pragnie ona bowiem władzy, ale... całej władzy! Niemniej straciła jednego ze swych wybitnych członków w osobie p. Frossarda, nowego ministra pracy. Z szeregow znowu neosocjalistów, sam „wykreślił“ się p. Ernest Lafont, przyjmując tekę zdrowia publicznego bez otrzymania uprzedniego „placet“ ze strony swego stronnictwa. Os nowego rządu przesunęła się niewątpliwie na lewo.

P. Caillaux, radykalny senator, miał zrazu być jedynie ministrem stanu, ale oczywiście i doradcą w dziale finansowym, który przypadł p. Palmade. Ten jednak rozmyślił się, albo raczej musiał sobie zdać sprawę, że w obecnych koniunkturach bierze na siebie za ciężkie zadanie.

Rzucając okiem na całość „nowej“ załogi rządowej, widzi się przedewszystkiem, że jest ona... „starą“. Opinia publiczna oczekiwała raczej innego składu rządu, mającego uzdrowić finanse kraju, umocnić autorytet i przywrócić zaufanie. Prawda, że p. Bouisson powołał rząd, opierający się na rozszerzonych podstawach unji narodowej, gdyż sięga on od prawicowego narodowca Marina do socjalisty, a nawet eks-komunisty Frossarda.

W skład rządu nie wszedł jednak człowiek takiej miary, jak p. Tardieu, wydający obecnie nadzwyczaj ciekawą pracę p. n. „Sur la Pente“ — „Na pochyłości“.

Dlaczego? — Były premier, a także były współpracownik Clemenceau i ostatnio Doumergue'a zapatruje, zdaje się, sceptycznie na wszelkiego rodzaju — nawet najszerze — kombinacje ministerjalne. P. Tardieu jest zdecydowanym zwolennikiem reformy państwa, głęboko przekonany, że jedynie przeprowadzenie jej może pozwolić rządowi sprawować władzę z rzeczywistą korzyścią dla kraju i wszelkiego rodzaju instytucji.

Można być jednak przekonany, że godzina p. Tardieu wybije. Jego autorytet pozostał bowiem wielki, a samo ukazanie się w izbie, w dniu upadku

p. Flandina, rzuciło postrach w szeregi licznych posłów. I to tak dalece nawet, że mówiło się, iż „jeżeli Tardieu zabierze głos, to może ocalić gabinet Flandina“.

Należy również podkreślić, że były minister Paul Reynaud należy do tej samej grupy „Centrum Republikańskie“ co p. Tardieu — razem z p. Marcel Déat, przywódcą neosocjalistów, którzy właściwie zadali ostateczny cios dogorywającemu rządowi Flandina. Obydwaj jednak są zdecydowanymi zwolennikami dewaluacji. Przepuszczano też nawet początkowo, że może wejść w skład gabinetu p. Bouissona. Ich przekonania jednak „dewaluacyjne“ nie pozwoliły na to, gdyż rząd obecny jest zdecydowany bronić pozycji franka. Minister Caillaux jest również przeciwny dewaluacji.

Obrona franka, powstrzymanie spekulacji — oto czołowe zadania nowego gabinetu. Opinia wszelkich narodowych odcieni jeżeli naogół nie przyjęła go z specjalnym entuzjazmem, to oświadcza gotowość do współpracy, mającej właśnie na celu uchronienie kraju od katastrofy monetarnej. P. Fernand Bouisson posiada wiele danych dla prowadzenia tego uzdrowienia finansowego. Jego energia, a równocześnie zręczność lawirowania, którą okazał tylokrotnie, sprawując funkcje prezesa izby, są znane. Premier, który potrafił zamknąć często usta najniepoprawniejszym gadułom, będzie mógł

RZĄD BOUISSON W PALACU ELIZEJSKIM. Stoją od lewej ku prawej: (drugi) Herriot, premier Bouisson, prezydent Lebrun, marszałek Petain, min. Laval i min. Caillaux.

Zagrożone istnienie towarzystwa „Les Amis de la Pologne“?

Triumfalne doniesienia prasy niemieckiej

„Rheinisch-Westfälische Zeitung“ zamieszcza następujące doniesienie, datowane z Berlina:

„Według doniesień z Paryża, które wywołały pewne wrażenie w Warszawie, dalsze istnienie towarzystwa „Les Amis de la Pologne“ we Francji stoi pod znakiem zapytania. Ta francusko-polska organizacja postawiła sobie za cel przedewszystkiem zbliżenie między Polską a Francją na polu kulturalnym. Rozporządza ona szeregiem kół lokalnych we Francji z bibliotekami; gromadzone są w nich dzieła polskie w francuskich przekładach, z których Francuzi mogą wytworzyć sobie obraz dzisiejszej Polski. Towarzystwo wydaje także periodyk.

„Zagrożenie bytu tej organizacji spowodowane jest głównie powołaniem finansowym, ponieważ ostatnio staje się trudnym uzyskać konieczne środki, ale również oziębienie stosunków, jakie zaznaczyło się między Francją a Polską, nie pozostało zapewne bez wpływu na rozwój towarzystwa, gdyż

Niniejszem podajemy do wiadomości, że w dniu 1 czerwca r. b. firma

ELECTROLUX Sp. z ogr. odp.

otworzyła swój oddział w POZNANIU przy ul. 27 Grudnia 16, I. piętro.

Wystawa: odkurzaczy, frotrek i automatycznych chłodziw elektrycznych, gazowych i naftowych

ELECTROLUX Sp. z ogr. odp.
Dyrekcja.

Tę 1079

w swojej nowej roli, posługiwać się dawnymi metodami.

Czy potrafi jednak przywrócić zaufanie? Potrzebuje go bowiem nietylko do obrony franka, ale także do swej przyszłej akcji politycznej. Nikt bowiem trzeźwo osądzając sytuację nie wierzy, żeby maszyna rządowa mogła jeszcze długo funkcjonować bez przeprowadzenia w niej zasadniczych reform, nakreślonych przez premiera Doumergue'a.

Jakie są pod tym względem projekty p. Bouissona, to dopiero przyszłość pokaże. Ministerstwo to ma też przed sobą wielkie pole pracy, a to zarówno finansowej, politycznej, jak i moralnej nawet natury. Należy też dorzucić, że wejście marszałka Pétaina do gabinetu „obrony franka“ — odmówił on był swej współpracy p. Flandinowi — jest właśnie jednym z tych psychologicznych, że tak powiemy, atutów, mogących wiele przyczynić się do odrodzenia zaufania społeczeństwa w dzieło odbudowy, przedsięwzięte przez trzeci gabinet unji narodowej.

I. B.

Zmiana rządu w Czechosłowacji

Premier Malypetr, który zaraz po ogłoszeniu wyniku wyborów podał się do dymisji, z całym rządem, otrzymał od prezydenta Republiki Czechosłowackiej, T. G. Masaryka, misję sformowania nowego gabinetu. Po kilkudniowych rokowaniach z przedstawicielami stronnictw, wchodzących w skład dawniejszej koalicji rządowej, udało się desygnowanemu premierowi ułożyć listę rządu, który będzie rozporządzał w parlamencie 163 głosami (z większością 32 głosów), a w senacie 82 głosami (z większością 14 głosów).

W rannem wydaniu „Kurjera Poznańskiego“ podano już domniemany skład nowego rządu. Jest to lista nieoficjalna, gdyż dopiero dziś prezydent Masaryk ma zatwierdzić skład osobowy rządu p. Malypetra. Będzie to 15 gabinet w niepodległej Czechosłowacji, a trzeci sterowany przez p. Malypetra, który obok min. Hodży należy do najwybitniejszych przedstawicieli czeskich agrariuszy.

Z porównania składu osobowego trzeciego gabinetu p. Malypetra z poprzednimi wynika, że nastąpiły tylko nieznaczne posunięcia personalne, wobec czego nie należy się też spodziewać żadnych odchyżeń od dotychczasowej linii politycznej. Z wybitniejszych osobistości opuści rząd p. Malypetra dotychczasowy minister obrony narodowej p. Bradacz, również ze stronnictwa agrariuszy. Zajmie on fotel przewodniczącego parlamentu.

W nowym rządzie — zgodnie z układem sił ujawnionym w wyborach, — stronnictwu agrarnemu przypadają główne teki: obok premierostwa, ministerstwo spraw wewnętrznych, rolnictwa, obrony narodowej oraz przewodniczącego izby. To ostatnie stanowisko jest szczególnie ważne, gdyż przewodniczący parlamentu jest po prezydencie republiki drugą najważniejszą osobą w państwie. W wypadku opróżnienia stanowiska prezydenta republiki, czy to przez ustąpienie, czy przez śmierć, na przewodniczącego izby przechodzą automatycznie uprawnienia głowy państwa, aż do chwili wyboru nowego prezydenta republiki przez zgromadzenie narodowe.

Narodowo-socjalistyczne ugrupowanie Henleina, które wybiło się na plan pierwszy wśród wszystkich ugrupowań niemieckich w Czechosłowacji, a co do liczby posłów znajduje się na drugim miejscu, tuż po agrariuszach, nie wchodzi w skład rządu p. Malypetra.

Rosenberg o akcji przeciw religii

Berlin. (PAT.) Odbływały się w Niemczech zebrania pod hasłem obrony światopoglądu narodowo socjalistycznego. Wielu najbardziej wybitnych przedstawicieli ruchu hitlerowskiego wygłosiło znamienne przemówienia w tej liczbie min. propagandy Goebbels w Erfurcie, min. oświaty Rust w Guben na Śląsku i dr. Alfred Rosenberg w Schwerinie.

Rosenberg charakteryzując obecną walkę kulturalno religijną, rozgrywaną się na terenie Rzeszy, oświadczył, iż rozprawa duchowa osiągnęła dziś w Niemczech wielkie napięcie. Mówca zaatakował protestantyzm i katolicyzm oraz uniwersytety w Rzeszy.

Stawiając zapytanie czy istotnie potrzebne było wciąganie narodu niemieckiego zmuszonego do ciężkiej walki jeszcze w wojnę duchową, Rosenberg odpowiedział, że jest to nietykalna potrzeba, lecz stanowi życiową konieczność istnienia Rzeszy.

Sfery duchowe powoływały się na dzieło kanclerza „Mein Kampf”, w którym potępił reformację religijną. Też tej przeciwstawia Rosenberg liczne oświadczenia Hitlera, w których stwierdzał, że po zakończeniu wielkiej walki politycznej najważniejszym i najistotniejszym zadaniem będzie wpojenie ruchowi narodowo socjalistycznego nowego światopoglądu.

Zjazd Ligi Morskiej i Kolonjalnej

Gdynia. (Tel. wł.) Rozpoczęty w Gdańsku w sobotę zjazd delegatów Ligi Morskiej i Kolonjalnej został zakończony w Gdyni.

Przebieg obrad zmieniono tylko o tyle, że zamiast b. min. Kwiatkowskiego, wygłosił wykład prof. Pawłowski z Poznania. Komisje obradowały na pokładzie statku „Kościuszko” w czasie wycieczki na Bornholm. Ogółem cały zjazd podzielony był na 11 komisji, które odpowiednio rezolucje przedstawiały na końcowym zebraniu ogólnym delegatów.

Z pośród szeregu uchwał zasługują na wzmiankę postanowienie wybudowania łodzi podwodnej, a koszty mają być pokryte z nadwyżki pożyczki inwestycyjnej. Dalej zjazd zalecił zarządowi szukanie terenów dla polskiej ekspansji kolonjalnej i wreszcie postanowiono szczególną opieką otoczyć sport żeglarski.

Na czele Ligi nadal będzie stał gen. Orlicz Dreszer. Zjazd uchwalił nadać członkostwo honorowe gen. Rydzowi Śmigłemu. (p)

ARESztOWANIE POD ZARZUTEM SPRZENIEWIERZENIA 300 TYSIĘCY ŻŁ.

W Krakowie został aresztowany Stefan Reicher, dyrektor Polskiego Towarzystwa Handlowego, pod zarzutem sprzeniewierzenia poważnych sum, sięgających ogółem 300 tysięcy złotych. Straty wyrządzone towarzystwu, mają zabezpieczenie na majątku aresztowanego.

WYPADK SNU LETARGICZNEGO.

Ze Lwowa donoszą o niezwykłym wypadku, jaki się zdarzył w Lacku obok Dobromiła. Po dłuższej chorobie zmarł tam niejaki Sywyj, któremu wbrew przepisom, rodzina urządziła pogrzeb zaraz na drugi dzień. W czasie opuszczania trumny do grobu usłyszano nagle jakieś dziwne szelesty dochodzące z wewnątrz. Szybko trumnę wyciągnięto i po otwarciu jej okazało się, iż nieboszczyk miał u jednej ręki skórę zupełnie startą, zaś głowa była zupełnie przekrecona. Wezwany lekarz stwierdził, iż miał tu miejsce wypadek snu letargicznego, a faktyczna śmierć nastąpiła dopiero wskutek uduszenia w trumnie.

ZAGROŻONA TAJEMNICA LEKARSKA

Ministerstwo skarbu wyjaśnia, że księgi przychodu i rozchodu lekarzy nie mogą być uważane za prawidłowe w tym wypadku, o ile nie zawierają nazwisk pacjentów.

Z drugiej strony lekarze zwracają uwagę, że ujawnianie nazwisk sprzeczne jest często z zasadami tajemnicy lekarskiej. Zatem dostęp urzędnika skarbowego do ksiąg lekarskich z wykazami pacjentów byłby zdradą tajemnicy zawodowej. Poza tem lekarz nie jest w stanie kontrolować, czy pacjent podał prawdziwe nazwisko, a znów gdyby władze skarbowe dowiodły lekarzowi, że notował nazwiska fikcyjne, lekarz jako płatnik, byłby ukarany. Z tej trudnej i paradoksal-

Cwierćfinałowe spotkania o puchar Davisa

Liczyć się należy ze zwycięstwem Australji, Czechosłowacji, Niemiec i — prawdopodobnie — Polski

Pod koniec bieżącego tygodnia odbędą się cztery spotkania ćwierćfinałowe o puchar Davisa w strefie europejskiej. Najwięcej obchodzą nas naturalnie mecze Polski z Pol. Afryką w dniach od 7 do 9 b. m. w Warszawie. Najtrudniej bodaj przewidzieć jego wynik ze względu na brak ściślejszych danych, pozwalających wysnuć pełne wnioski. Faktem jest, że zespół Pol. Afryki nie przedstawia się tak groźnie, jak np. przed rokami czy dwoma laty, kiedy głównie Kirby, a również Farquharson byli w świetnej formie, szcząc się całym szeregiem pierwszorzędnych sukcesów. Teraz pierwszy z nich uległ dosyć łatwo Hechtowi (Cz) 6:1, 6:0, 10:8; drugiego rozgromił formalnie Hopman (Aus.) 6:2, 6:3, 6:1; obaj zwycięzcy są niemal na poziomie naszych reprezentantów, a w każdym razie — niewiele lepsi od nich. Stąd też wolno przypuszczać, że Hebda i Tarłowski (wzgl. Witmann) posiadają szanse na zwycięstwo. Zwłaszcza pierwszy, jako bardziej rutynowany, zasadniczo powinien zdobyć dwa punkty, a Tarłowski ma dane uzyskania trzeciego i zarazem decydującego punktu.

W podwójnej natomiast Kirby i Farquharson należą do czołowych zespołów świata (ulegli dopiero po pięciosetowej walce finalistom mistrzostw Francji Lehouer i Martin Legaye). W tych warunkach trudno żywić jakieś poważniejsze nadzieje, chociaż w tenisie wszystko jest możliwe. W każdym razie już raczej prawdopodobnie byłyby nasze niepowodzenia w pojedynkowych.

Daleko mniejsze wątpliwości nasuwa rezultat meczu pomiędzy Czechosłowacją i Japonją w Pradze od 6 do 8 (prawdopodobnie). Tu Menzel niewątpliwie bez większego trudu zdobędzie dwa

punkty a Caska powinien pokonać co najmniej Yamagishi, którego zwyciężył w Paryżu słaby Puncac (Jug.) 2:6, 9:7, 6:1, 6:3. Natomiast z Nishimurą będzie miał już trudniejszą rozprawę, gdyż Japończyka wyeliminował dopiero po walce, M. Bernard, (reprezentant Francji) 6:1, 4:6, 4:6, 8:6, 6:3. Również w podwójnej wynik jest niepewny, bowiem czeska para (prawdopodobnie Menzel i Malecek) przedstawia się nieszczególnie. Jednak sądzimy, że gospodarze wygrają 4:1, a nie zdziwilibyśmy się zbytnio, gdyby było 5:0.

Taki zapowiada się też wynik spotkania Włochy i Niemcy w Berlinie od 8 do 10. Włosi są obecnie bardzo słabi. Nawet bodaj, czy de Stefani zdoła pokonać Denkera, a Rado nie będzie groźnym przeciwnikiem. Dla Cramma oba mecze — to raczej lekki trening. W podwójnej również większe szanse mają Niemcy.

Niemal podobnie przedstawia się sytuacja w meczu Francja i Australia od 8 do 10 w Paryżu. Wobec katastrofalnych porażek Boussus i Bernarda z Perryem i Crawfordem (w trzech gładkich setach, przyczem Francuzi dostali tylko po pięć gemów) robi się nacisk za wszystkich stron na Borotra aby grał w pojedynkowych. Wątpić wszakże należy czy „latający Bask” ulegnie, bowiem oświadczył kategorycznie, że może obecnie walczyć jeno w podwójnych i dotychczas nie dał się przebić. Gdyby się zdecydował wówczas Francja może jeszcze żywić pewne nadzieje, gdyż Mac Grath, powinien oddać dwa punkty, a bodaj czy i nieco ociężały Crawford nie uległby Borotrze. W przeciwnym razie obok ewentualnego punktu Boussus w spotkaniu z MacGrathem, jeszcze można liczyć na wygraną pary Borotra i Bernard, chociaż i to jest raczej wątpliwe.

Pierwszy start wioślarzy poznańskich

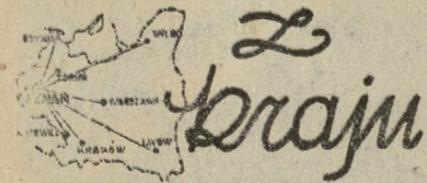
Zwyciężyły załogi klubów: „AZS” i „KW 04”

W ub. niedzielę stanęli pierwszy raz na starcie wioślarze poznańscy w regatach propagandowych, zorganizowanych przez P. K. T. W.

W regatach wzięły udział załogi prawie wszystkich klubów miejscowych z wyjątkiem klubów niemieckich, które dotychczas nie zostały przyjęte przez P. K. T. W. We wszystkich biegach startowały po dwie załogi. Biegi panów odbywały się na dystansie 2000 metrów, bieg pań na 1200 metrów. Meta znajdowała się przy przystaniach „K. W. 04” i „Trytona”.

Wyniki biegów przedstawiają się następująco: dwójki półwyciagowe: 1. „A. Z. S.” (Manitius i Grzybowski), sternik Janowski w czasie 9:36; 2. „Polonia” o 2 długości. Czwórki nowicjuszów: 1. „A. Z. S.” (Meysner, Teriszwilli, Ronke i Kepiński, st. Petrykowski;

2. „Tryton” o 2 długości. Dwójki bez sternika: 1. „KW. 04” (Ludwiczak i Mikołajczak w czasie 7:29.6; 2. „Tryton” o 1 i pół długości. Czwórki półwyciagowe pań: 1. „Wojskowy K. W.” (Kwaśniewska, Figałkowska, Koraszewska i Jasińska, st. Zernówna (w 4:17.4; 2. „A. Z. S.” o 3 długości. Czwórki półwyciagowe pierwszy raz startujących: 1. „AZS” (Meysner, Gendera, Konieczny, Bronisławski — st. Grzybowski), 2. „Polonia” o 3 długości. Czwórki młodszych: 1. „AZS” (Pawlina, Manitius, Jarski i Teriszwilli — st. Janowski), 2. „Tryton” o 6 długości. Czwórki: 1. „K. W. 04” (Kuryłowicz, Leporowski, Ludwiczak, Mikołajczak — st. Bacłer), 2. „Tryton” o 3 długości. Bieg jedynek postanowiono powtórzyć w czwartek. Wicezorem na przystani „Trytona” odbyło się rozdanie nagród. (wz)

ZAMILKŁY SYRENY STATKÓW NA WISŁE.

Na skutek zarządzenia warszawskiej dyrekcji dróg wodnych z początkiem tego miesiąca zostało na statkach parowych na Wiśle w obrębie stolicy skasowane dawanie sygnałów syrenami. Zarządzenie to ma związek z dążeniem do zmniejszenia hałasu na terenie wielkiego miasta. Głośne ryki syren, powtarzające się co chwila, jak się pokazuje zakłócały również spokój w siedzibie Prezydenta R. P., znajdującej się w pobliżu przystani żeglarskiej parowej.

CIEŻKI PRZEDNÓWEK.

Według relacji z całego kraju przednówek na wsi przedstawia się niekorzystnie. Stan zasiewów czterech głównych zbóż w pierwszej połowie maja obliczono przeciętnie dla całej Polski w następujących stopniach kwalifikacyjnych: Pšenica ozimą 2,8, żyto ozimą 2,8, jęczmień ozimy 2,6, pszenica jara 2,9, żyto jare 2,7, jęczmień jary 2,8, owsis jary 2,8. Stopień 2 oznacza stan mierny. Znacznie uszkodzone w polu wywołały przymrozki. Najwięcej uszkodzeń zanotowano w województwach: krakowskim, łódzkim, nowobrzeżskim, wileńskim, poznańskim, i pomorskim. Najlepszy stan pszenicy ozimej zanotowano w województwach: łódzkim, kieleckim, śląskim i krakowskim.

O 100 TYSIĘCY ŻŁ. PREMJI ASEKURACYJNEJ.

W sądzie krakowskim toczy się sensacyjny proces wszczęty przez rodzinę nieznaną b. dyrektora grudziądzkiej fabryki „Pepego” Samuela Halperina, który w swoim czasie zginął w katastrofie lotniczej pod Brukselą. Halperin był ubezpieczony w krakowskim Towarzystwie Ubezpieczeń „Florjanka” na 100 tysięcy złotych. Wspomniane towarzystwo po wypadku jednak sprzeciwiło się wypłaceniu sumy ubezpieczeniowej na tej podstawie, że wypadek nie zdarzył się na regularnej linii komunikacyjnej, tylko podczas jazdy okolicznościowej, która rzekomo nie podlegała ubezpieczeniu. Sąd narazie sprawę odroczył celem przesłuchania dalszych świadków i wyznaczył nowy termin na 16 lipca.

URODA PANI wisi na włosku!
a raczej zależy od włosów

Sorela dba o Pani włosy

nr 11 279

SHAMPOON S.Y.S. jedyńy dla BLONDYNKI

nr 11 282

nej sytuacji powinno się znaleźć wyjście, któreby pogodziło potrzeby fiskalne z uzasadnionymi postulatami lekarzy. (om)

O następcę Bouissona

Paryż. (PAT.) Wybory przewodniczącego izby na miejsce opróżnione przez premiera Bouissona będą miały, jak przypuszcza Agencja Havasa, bardziej ożywiony przebieg, niż to się zdawało. Wsunięto bowiem szereg kandydatów na to stanowisko.

Pewna liczba deputowanych centrowych forsuje Franklin Bouillona, natomiast sfery lewicowe lansują kandydaturę neosocjalisty Varenne. Socjaliści s. f. i o. głosować będą prawdopodobnie za dep. Brack. Radykali wreszcie będą musieli wypowiedzieć się za jednym z dwóch kandydatów jakich członkowie tej grupy wysunę, a mianowicie dep. Delbroche lub Chamard.

ZEBRANIE SEKCJI MŁODZIEŻOWEJ

Kola S. N. Śródmieście odbędzie się w środę 5 bm. o godz. 20 w sali przy ul. św. Marcina 65. Obecność członków obowiązkowa.

Kolarstwo

Warszawa — Poznań — Warszawa. W dniach od 7—10 bm. Warszawskie Tow. Cykl. organizuje wielki 4-etapowy wyścig kolarski na dystansie 723 km, na trasie Warszawa—Włocławek 172 km. Włocławek—Poznań 178 km. Poznań—Łódź 173 km. Łódź — Warszawa 180 km o nagrody firmy „Centra” w Poznaniu. Do Poznania zawodnicy przybędą dnia 8 bm. około godz. 13—15, przyczem meta będzie na stadionie miejskim. Start do III etapu nastąpi dnia 9 bm. o godz. 7 rano z przed Hotelu Polonia przy ul. runwaldzkiej. Półmetek w Poznaniu organizuje Poznański Okręgowy Związek Kolarski.

Leikka atletyka

Virtanen (Fin) w biegu na 5000 m w Helsinkach uzyskał czas 14:48.3. Rekord światowy w kuli obracząc ustaliła w Kijowie Zinajda Borysowa, osiągając 21.67, poprawiając rekord Niemki Kunz o 20 cm. Amerykańska federacja lekkoatletyczna postanowiła włączyć murzyna Owensa w skład drużyny lekkoatletycznej, udającej się na torunę po Europie. Owens, jak wiadomo, osiągnął przed kilku dniami w skoku wdal fenomenalny wynik 8,13 mtr. Poza tem Owens jest również świetnym sprinterem a w biegach przez płotki osiąga wyniki w granicy rekordów świa-

towych. Dotychczas Amerykanie zakontraktowali spotkania w Szwecji i Norwegii. Czy wystąpią również i w innych państwach — niewiadomo.

Piłka nożna

„Sokół” Kepno i „Kościński” 1:1 (1:0). Zawody odbyły się w Kościanie. Do paury lepszymi byli goście, po zmianie przeważał Kościński. Bramy byli Wyderkowski dla Kepna i Majchrzak dla gospodarzy.

Unja — HGP II 0:3 (0:2). Spotkanie towarzyskie przyniosło zasłużone zwycięstwo drużynie klubu fabrycznego, lecz nie należały do ciekawych.

Łotwa pokonała Litwę 6:1 (2:1) w Rydze wobec 6000 widzów.

Różne

Obowiązkowa gimnastyka dla robotnic została wprowadzona w zakładach przemysłowych Zagłębia Dąbrowskiego. Sprawa ta była przedmiotem specjalnie zwołanej konferencji w inspektoracie pracy z udziałem przedstawicieli poszczególnych fabryk. Przemysłowcy wyrazili zgodę na wprowadzenie ćwiczeń gimnastycznych dla kobiet. Cwiczenia te będą prowadzone przez instruktorki opłacane przez przedsiębiorstwa. Ponadto projektowane jest urządzenie kolonij letnich dla 500 do 600 kobiet pracujących.

FELJETON KULTURALNY

„Feniks genjuszów”

Trzysta lat od zgonu Lope de Vegi — Włoch i Hiszpan, Odrodzenie i Barok — Twórca narodowego dramatu — Cervantes o de Vedze — Zapoznany tytan — Sto dramatów w jedną dobę! — Na wszystkich polach — Na obczyźnie prawie nieznamy — W czasach filmu i słuchowiska — Poeta przedewszystkiem — „Magazyn pomysłów” — Chrabąszcz i róża...

wa lata temu świat cały uroczyście obchodził 400-lecie śmierci Arjosta; w bieżącym roku przypada 300-lecie zgonu jednego z najświetniejszych poetów

Hiszpanji: Lopego Felixa de Vega Carpio.

Gdyby przeprowadzić paralełę między obu tymi wieszczami, niejedne możnaby tu odkryć podobieństwo: lotność umysłu, plastyczność wyobraźni, bogactwo inwencji, obok potężnego rozmachu i wielkiej rozpiętości uczuć i nastrojów. Oczywiście są i różnice. Arjost był Włochem, t. zn. przedewszystkiem artystą, dbałym o stylowe wykończenie swego dzieła i doprowadzenie go do doskonałości; Lope zaś był Hiszpanem czyli urodzonym impresaryjczykiem, pisał zaś z bezprzykładną łatwością. W „Orlandzie” Arjosta przejawia się Renesans włoski w całym blasku swej potęgi i harmonji; Lope, żyjący na przełomie dwu wieków, łączy w sobie dynamiczną wszechstronność ludzi Odrodzenia z niespokojnym, kontrastowym duchem Baroku. Urodzony, jak sam o sobie mówi, między dwoma przeciwnymi biegami miłości i nienawiści, nieokielznany, namiętny, skrajny we wszystkich swych poczynaniach, był Lope powołany do stworzenia narodowego dramatu hiszpańskiego; na tem też polu genjusz jego największe święcił triumfy.

Rzecz to nie do wiary: ten tytan pióra, którego Cervantes — a więc nie byle kto — nazwał „Cudem Natury”, a współcześni obdarzyli mianem „Feniksa genjuszów”, on, który więcej spłodził dramatów, niż wszyscy inni wielcy dramaturgowie hiszpańscy razem wzięci i „więcej światu dał poetów, niż żółć atomów jest w powietrzu” (jak sam twierdzi), jest bodajże najmniej znanym, najbardziej zapoznanym z nowoczesnych poetów. Ogół podziwia w nim legendarnego rekordzistę, który wypełniał swą werwą olbrzymie stopy papieru; chylił kornie czoło przed fenomenalną płodnością autora, który (cytujemy znów jego własne słowa) „przeszło sto dramatów napisał w ciągu jednej doby”. Lecz mało kto, prócz szczupłego grona specjalistów, zna choćby drobny tylko ułamek jego utworów. Utało się widać mniemanie że olbrzym taki należy raczej do mitologii niż do literatury.

I nie można nawet tak bardzo temu się dziwić. Imię poety zwykliśmy łączyć z dziełem, w którym genjusz jego najpotężniej do nas przemawia. Dante — to „Boska Komedja”, Arjost — to „Orlando”, Cervantes — to „Don Kiszot”. Tymczasem genjusz Lopego tem się odznacza, że ogarnął on wszystkie dziedziny twórczości literackiej, że umiał wypowiedzieć się w najróżniejszych formach i kształtach, a w każdej z nich odsłania nam jakieś nowe oblicze swej arcybogatej indywidualności poetyckiej. Lope bowiem w życiu, jak i w sztuce, chciał wszystko wypróbować. Tworzył więc epepeje na wzór Arjosta i Tassa, pisał poematy mitologiczne i sielankowe, układał romanse i nowele, pieśni, ody, sonety, romanse, eklogi, madrygaly... Ze wszystkimi nusił się w zawody, wszystkich chciał prześcignąć, wszystkim narzucać swoją dyktaturę.

Udało mu się to znakomicie w teatrze, gdzie samą już masą swej produkcji dramatycznej przytłaczał i zamieniał wszystkich swych rywali. Jednakże teatr Lopego jest tak silnie związany z tradycją hiszpańską i z ziemią, z której wyrósł, tak odmienny od wszystkiego, do czego przywykliśmy we Francji, Niemczech czy Anglii, że nie zdołał jakoś głębiej się zakorzenić w żadnym z innych krajów europejskich. Olbrzymia wziętość autora „Gwiazdy sewilskiej” w jego własnej ojczyźnie stoi niemal w odwrotnym stosunku do popularności, jaką sobie zdobył poza granicami Hiszpanji. A przecież w olbrzymiej spuściźnie tego „feniksa” trafiają się sceny, godne „Jabędzia z nad Avonu”, trafiają się śmiałe pomysły i niewyzyskane dotąd

eksperymenty sceniczne, na co nowsza krytyka niejednokrotnie już zwracała uwagę. Zauważono np. pewne podobieństwo między konceptami „graciosa” (biażna) w „Karze bez zemsty” a „spleenu” w „Fuentesovejuna”; stwierdzono również, że trzeci akt dramatu „Fuentesovejuna” ujęty jest na sposób — unanimitystyczny. Wielki Lope prekursorem Baude-laire’a i Romaina! Ileż takich niespodzianek czeka nas jeszcze w przyszłości? Trzeba było wynalezienia sztuki kinematograficznej (świat idzie naprzód!), by przekonać nas o sztuczności reguł dramatycznych, opartych na Arystotelesie, i trzeba było słuchowisk radiowych, by przyzwyczaić nas do rzeczy nieprawdopodobnych. W świetle tych odkryć jakże aktualnym wydaje się Lope, który nie troszczył się ani o reguły, ani o prawdopodobieństwo, dramat zaś pojmował — podobnie jak nowoczesny film amerykański — jako szkołę aktywizmu i optymizmu z nieodzownym „happy end”.

Dramat Lopego to kalejdoskopowy obraz życia w swej bujnej i barwnej przypadkowości życia, splatanego z łez i uśmiechu, z smutku i radości, życia o potężnie falującym rytmie. Dramat Lopego to POEZJA ŻYCIA.

Tak, Lope był nadewszystko poetą. Poeta, który chwycił na gorąco wszelkie odgłosy i objawy życiowe, by żywym przeniesić je na scenę, a wszystko, czego się tykał, opronomiał czarem poezji — rzekłbyś „dźwięczne echo” najbardziej „hiszpańskiego” wśród romantyków francuskich. Bo romantykem był i Lope przy całym swym rdzennie hiszpańskim realizmie. Zgiełk życia nie zagłuszał w nim tętna własnego serca; dramatyzował własne swe przeżycia, a i w wierszach

jego dużo odnaleźć można konfidencyj i reminiscencyj autorskich. Niektóre z dzieł Lopego są poprostu spozytowaną autobiografią. Pod tym względem wiersze, w których wskrzesił dawne rytmy narodowe wraz z (tak modnymi dziś) asonancjami, przewyższają naogół sztuczne, „akademickie” utwory, pisane wedle utartych szablonów włoskich. Wiąże się z tem inna jeszcze cecha romantyczna: silne odczucie przyrody. Lope był poetą ziemi; z niej też poezja jego najlepsze czerpała soki. Sielanki i pastorały, pełne wdzięku i niespożytej świeżości uczuć, należą do najpiękniejszych płodów jego domorosłej muzy. Dla minionych pokoleń był Lope tylko magazynem pomysłów, „lasem, do którego tysiące ludzi tajemnie chodziło po drzewo” (ileż to wron zdobyło się piórami tego feniksa!). Dziś, bardziej niż inwencja i fantazja (na której żadnemu Hiszpanowi nie zbywa), pociąga nas i wabi owa struna uczuciowa i liryczna, w której drga dusza prawdziwego poety.

Na czele jednego z wydań Lopego widzimy, jako emblemat, owad, padający trupem obok kwiatów, a pod spodem umieszczono, jako komentarz, dwuwiersz łaciński tej oto treści: „Zuchwały chrabąszcz, który wkraśli się do ogrodów Vegi (gra słów: vega po hiszpańsku oznacza żyzną nizinę), skonał, zwyciężony zapachem róż”. Mniejsza z tem, że niewiele pomogło to ostrzeżenie, ale wstępu do ogrodów swoich Lope nikomu nie zabronił. Przejdźmy się tedy w roku jubileuszowym po tych słonecznych, rozkosznych ogrodach, nie po to, by zrywać w nich róże i sobie je przyswajać, lecz na to, by nasycić oczy ich karminem i upajać się ich wonią aromatyczną. Będzie to niewątpliwie najpiękniejszy hołd nas, szarych ludzi, dla autora „Piękności wzgardzonej”.

DR. JÓZEF MORAWSKI.

Poznań.

Ku „zglajchsztaltowaniu” Senatu

Opinia publiczna, pochłonięta sprawą ordynacji wyborczej do Sejmu, mniej zwraca uwagi na sprawę ordynacji senackiej. W projekcie tej właśnie ordynacji wprowadzono ostatnio zmianę, która w praktyce zmierza do zupełnego wyeliminowania opozycji z Senatu.

Jak wiadomo, Senat ma w 1/3 składać się z osób, mianowanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej, a w 2/3 z osób, wybranych przez wojewódzkie kolegia wyborcze. Kolegia te składają się z delegatów, wybranych przez obywateli: 1) posiadających pewne określone ordery; 2) mających cenzus wykształcenia, odpowiadający szkole średniej; 3) piastujących stanowiska z wyboru w samorządzie terytorjalnym i zawodowym oraz w zarządach zrzeszeń gospodarczych, z tym samorządem związanym; 4) przewodniczących zarządów pracowniczych organizacji zawodowych itd.

Ogólna liczba osób, uprawnionych do wybierania delegatów do wojewódzkich kolegiów wyborczych, wynosi na obszarze całej Polski około pół miliona. Rozpatrując, kto ma prawo wyborcze, nie trudno zorientować się, że autorem projektu chodziło o zapewnienie we wszystkich województwach większości dla B. B. przy wyborach delegatów. W starszych wspomnieć, że decydujący głos w tych wyborach będą mieli ludzie, którzy otrzymali ordery, oraz przedstawiciele sfer gospodarczych, mniej czy więcej zależnych od czynników administracyjnych. Wiemy także, jak wygląda „samorząd” terytorjalny w ogromnej części Polski. Tych wszystkich głosów — przynajmniej w większości obywateli wyborczych — nie będą mogli zrównoważyć wyborcy opozycyjni z kategorii osób, posiadających cenzus wykształcenia. Słowem, ordynacja stwarza dla „sanacji” „murowaną” większość delegatów w wojewódzkich kolegiach wyborczych, mających wybierać senatorów.

Ale poprzedni projekt ordynacji wyborczej dążył jednak do zapewnienia reprezentacji w Senacie także dla mniejszości. Postanawiał on mianowicie, że każdy z delegatów w kolegium wyborczym ma prawo oddać głos na liczbę kandydatów na senatorów mniejszą, niż ogólna liczba senatorów, jaka wy-

biera dane województwo. Przez to istniała szansa, że przejdzie także pewna liczba senatorów z grona mniejszości. Było to wprowadzenie sui generis proporcjonalności.

Projekt ten uległ obecnie zmianie w tym kierunku, że każdy delegat ma prawo oddać głos na tylu kandydatów, ilu senatorów dane województwo wybiera. W rezultacie ugrupowanie, które posiada większość w wojewódzkim kolegium wyborczym (w tym wypadku „sanacja”), będzie mogło obsadzić wszystkie mandaty senatorskie.

Jak widzimy, projektowana zmiana zmierza w kierunku zupełnego „zglajchsztaltowania” Senatu i zrobienia zeń ciała typowo monopartyjnego. Sprzeczność tej koncepcji z podstawowymi zasadami zdrowego rozwoju stosunków wewnętrznych w państwie bije aż nadto w oczy.

Na marginesie projektów „ordynacyjnych”

Czytamy w „Myśli Narodowej”:

„Chodziło o to, czy można życie państwa zakonspirować. „Sanacja” po namyśle przyszła do wniosku, że nie należy i zgadza się na dopuszczenie „społeczeństwa” do kolegiów wyborczych.

„Stronnictwo będzie mogło ubiegać się o reprezentację swoją w tych zgromadzeniach. W kolegium zasiada 160 członków. Stronnictwo musi mieć przynajmniej czwartą część swoich ludzi w kolegium, aby wysunąć nowego kandydata.

„— Ale jak dojść do tej czwartej części?”

„— Bardzo łatwo. Kandydować do kolegium może każdy, kogo poprze 500 obywateli. Żeby zdobyć 40 miejsc, trzeba znaleźć w okręgu 20.000 podpisów, a we wszystkich stu okręgach 2.000.000 (dwa miliony).

„— To przecież bagatel!”

„— Tak, ale każdy podpis musi być poświadczony rejentalnie.

„— Drobnostka! Ale jeśli tej drogi spróbuje 10 stronnictw, to trzeba poświęcić podpisy 20 milionów obywa-

Nieliczone zastępy stałych zwolenników

świadczą o wyjątkowej dobroci

KREMU I MYDŁA LESZNICERA

kosmetyków, chroniących od PIEGÓW

Tr 1077

teli. Czy nie za wielka praca dla rejentów?

„— Ale i zarobek będą mieli. Gorzej jest z tem, czy nie zabraknie obywateli...

„— Umiejących się podpisać!

*

„Według najnowszych informacji o naradach konstytucyjnych w klubie B. B., ustalono tam, że do „elity”, obdarzonej czynnym prawem wyborczym do Senatu, zaliczyć ma się wszystkich obywateli Rzpłitej, którzy wykazają się dyplomem ukończenia szkoły średniej.

„Podobno w związku z tem projektowane jest nowe odznaczenie dla wybitniejszych działaczy politycznych, mianowicie nadawanie matyry honoris causa...”

Krakowski „Głos Narodu”, zbliżony do Ch. D., stwierdza, że w dy-

Kto chce być zdrow i świeżo wyglądać, niech pije raz lub dwa razy tygodniowo przed śniadaniem szklanke naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zalecana przez lekarzy.

Tg 1075

skusji, jaka toczyła się w klubie B. B. nad ordynacją wyborczą do Senatu, największe zastrzeżenie budziła początkowo zasada ich pośredniości:

„Przecież jest to cofanie się wstecz do ubiegłego stulecia — pisze „Głos Narodu”. — I tkwi w tem pewna nielogiczność, bo jeżeli już uważamy Senat za coś bardzo wielkiego, jeżeli konstytucją warujemy mu silne stanowisko w państwie, jeżeli premier zapewnia, że „ma on reprezentować większe doświadczenie oraz wszechstronniejsze pojmowanie racji stanu”, i jeżeli w tym celu tylko 500.000 obywatelom w całym 35-miljonowym państwie przyznajemy prawo wyborcze, — to, na miły Bóg, nie deklasujemy ich równocześnie, nie wystawiamy im świadectwa, że jednak i oni nie dorosli do tego, aby wybrać senatorów i potrzebują jeszcze opiekunów, którzy za nich tej czynności dokonają.

„Oto opinia jednego ze starych i poważnych senatorów z klubu B. B., który nie mógł i nie może się pogodzić z tą myślą, że na stare lata po wielu latach posłowania i senatorowania, — swego czynnego prawa wyborczego do Senatu nie będzie mógł wykonywać osobiście, tylko przez opiekuna.

„W tych warunkach nie pójdę do wyborów i basta” — zakończył nasz senator. Bronił swej tezy logicznie i uparcie, nie znalazł jednak u kolegów należytego podtrzymania i przepadł.”

Mandaty dużych miast

W wczorajszym naszym doniesieniu o zmianach w projekcie sejmowej ordynacji wyborczej zaszła o tyle omyłka, że powiększono liczbę mandatów poselskich (z 2 na 4) dla następujących miast: Poznań, Kraków, Wilno i Katowice.

Jeśli chodzi o Lwów, to już poprzednio przyznawano mu 4 mandaty.

„Pod Pręgierz”

Wyszedł świeżo z pod prasy nr. 18-19 tygodnika „Pod Pręgierz”, poświęconego akcji obrony chrześcijańskiego stanu posiadania. Ostatni numer tego pisma omawia zagadnienie: „Czy u żyda taniej się kupuje” i szereg innych spraw. Redakcja „Pod Pręgierza” mieści się przy ul. Fr. Ratejczaka 14, telefon 20-97.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Czerwiec

5

ŚRODA

Kalendarz rzym.-kat.
Środa: Bonifacego b.
Czwartek: Norberta b.
Kalendarz słowiański
Środa: Dobromiła
Czwartek: Cichomira
Środa: wschód 3,34
zachód 20,08
Długość dnia 16 g. 34 min.
Księżyc: wschód 7,21
zachód 23,11

Faza: 4 dzień po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn. Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 14 st. C. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 752 mm. Pochmurno. Wiatr zachodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 25 st. Cels., najniższa plus 10 st. Cels.

Przewidywania pogody na środę: Pogodnie z przelotnymi zachmurzeniami i skłonnością do miejscowych burz po południu. Bardzo ciepło.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,09 mtr.

Licytacja psów. W piątek 7 bm. o godzinie 10 odbędzie się na dziedzińcu Taboru Miejskiego przy Wolnicy nr. 1 publiczna licytacja psów niżej podanych: 2 niem. owczarki (wilki), 3 foksterjery, 5 podwózkowych, 1 foksterjer (szorstki), 1 boks, 1 szpic, 1 jamnik.

W sprawie odstrzału kozłów - sarn w sezonie 1935. Na podstawie rozporządzenia min. rolnictwa odstrzał kozłów-sarn w roku bież. został wyznaczony w wojew. poznańskim i pomorskim w czasie od dnia 1 czerwca do 15 października 1935. Ponieważ do dnia dzisiejszego żadnych dodatkowych rozporządzeń odnośnie władze nie wydały, ani też terminu tego na inny okres czasu nie przesunęły, przeto czas odstrzału na kozły-sarny nadal w podanym terminie obowiązuje. Do myśliwych - hodowców apeluje Związek, ażeby przed rują nie odstrzeliwali kozłów najsilniejszych i o najlepszym parozu, natomiast w tym czasie dokonali odstrzału selekcyjnego t. j. pozbyli się z swoich łowisk sztuk do rozplodu nienadających się, a więc chorych względnie źle rozwiniętych o słabym parozu. Wyjątek w tej zasadzie stanowić mogą kozły lepsze tak zwane „graniczne”, wychodzące na żer na łowiska obce, źle i nieracjonalnie zagospodarowane.

Falszerze monet, przed sądem. Przed sądem okręgowym w Poznaniu stanęli Stefan Stachowiak, Michał Chyży, Marcin Chyży i Bolesław Kowal z Wielonia pod zarzutem fabrykowania i kolportowania fałszywych monet 10-cio i 50-cio groszowych oraz jedno- i dwuzłotowych. Wszyscy oskarżeni z wyjątkiem Kowala do winy się przynali, prosząc sąd z płaczem o łagodny wymiar kary. Sąd po naradzie skazał ich na kary po 6 miesięcy więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego, w którym pozostawali od lutego rb. Równocześnie sąd pozbawił ich praw publicznych na przeciąg lat 2. Sądził trybunał w składzie: jako przewodniczący prezes Sosiański, jako wotanci sędziowie Jopa i Ostrowski. Oskarżał prok. Mosiądz. (k)

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika chodziska

— 24 KILOMETRY TROPIL PIES ROZBÓJNIKÓW. Dochodzenia prowadzone w sprawie rozboju, dokonanego w Lipie na osobie Otona Lehmana, zostały uwieńczone pomyślnym wynikiem. Sprowadzony na miejsce pies policyjny „Galka” z wydziału śledczego w Bydgoszczy, wpadł w Lipie na trop śladów i pobiegł do odległej o 24 kilometry Golańczy. Tam zatrzymał się w mieszkaniu znanych policji przestępców Jana Schmidta i Wojciecha

„Dzień Sokola”

Tegoroczny „Dzień Sokola” odbędzie się w niedzielę, 16 b. m. Zgodnie z zezwoleniem władz wojewódzkich, urządzi się w tym dniu zbiórka uliczną na terenie całego województwa poznańskiego.

Niewatpliwie i w tym roku, tak jak corocznie, społeczeństwo nasze, ściśle zrosnięte z „Sokołem” od lat przeszło 50, poprzez ofiarne tę zasłużoną organizację i przyczyni się choćby drobnymi datkami do zasilenia jej funduszy, do dalszej owocnej pracy.

Wielka manifestacja katolicka w Skokach

W niedzielę odbyło się poświęcenie pomnika wdzięczności

Skoki. (ss) Po długich latach oczekiwania miasto Skoki doczekało się wreszcie Pomnika Wdzięczności za odzyskanie Niepodległości. Projekt budowy pomnika powstał już w roku 1925, jednakże z powodu niesprzyjających warunków nie został wówczas zrealizowany. Myśl chwalebna, raz rzucona, nie poszła jednak w zapomnienie, temwięcej, że Skoki dotychczas nie miały żadnego pomnika i punktu oparcia na wszelkie uroczystości narodowe i kościelne. Dopiero w grudniu 1934 grono obywateli udało się z prośbą do miejscowego ks. proboszcza Zamysłowskiego by podjął starania postawienia pomnika. W tym celu ks.

rowanej Gośliny. Po kazaniu chór kościelny pod wezwaniem św. Cecylii odśpiewał dwie pieśni: „Serce Jezusa z nami” i „Niech dziś z naszych serc i dusz”. Te same pieśni odśpiewano swego czasu przy poświęceniu Pomnika Wdzięczności w Poznaniu.

Pomnik Wdzięczności w Skokach pod którym stoi ks. prob. Zamysłowski, oraz członkowie rady miejskiej podczas poświęcenia.

proboszcz Zamysłowski zorganizował Komitet Budowy Pomnika Wdzięczności, złożony z przedstawicieli miejscowych organizacji katolickich i społecznych.

Uroczyste poświęcenie pomnika, który jest jednym z najpiękniejszych w Wielkopolsce, odbyło się w ub. niedzielę. Na uroczystość przybyli pozamięscowe parafie dekanatu goślińskiego i sąsiednich dekanatów.

Z kościoła parafjalnego udała się uroczysta procesja pod pomnik na rynek. Tam przemówił ks. proboszcz Zamysłowski, podkreślając dobitnie, że miasto Skoki i okolica przeżywa swój wielki dzień. Po wspólnym odśpiewaniu pieśni „Z tej biejnej ziemi”, uroczystego aktu poświęcenia dokonał ks. dziekan Hase z Kicina. Głębokie w treści kazanie wygłosił ks. Adamek z Mu-

Następnie przewodniczący Komitetu Budowy Pomnika Ks. proboszcz Zamysłowski po krótkim przemówieniu wręczył klucz parkanu pomnika burmistrzowi miasta Skoków p. Smektalem, oddając temsamem pomnik w dalszą opiekę miastu. Następnie p. Burmistrz ofiarował całe miasto Najświętszemu Sercu Jezusowemu, podając równocześnie do wiadomości jednogłośnie uchwałę Korporacji Miejskich. Aktu tego dokonała rada miejska, magistrat z p. burmistrzem na czele, klęcząc przed pomnikiem. Podniosła tę uroczystość zakończono wspólnym śpiewem „Boże coś Polskę”. Całość jako potężna manifestacja katolicka i narodowa pozostanie uczestnikom, których było 4000 osób, na zawsze w pamięci, gdyż tak wspaniałej manifestacji Skoki i okolica jeszcze nie przeżywały.

Tarnowskiego. Obu podejrzanych ujęto i po długich badaniach przyznali się oni do dokonania rozboju. — Niezwykły wypadek ten świadczy o wielkiej wartości psów policyjnych, używanych do pomocy w tropieniu przestępstwa. (kl)

Kronika gnieźnieńska

— POŻAR. W ub. nocy wybuchł pożar większych rozmiarów w zagrodzie rolnika Józefa Świętlińskiego w Skorzecinie pow. gnieźnieńskiego. Pastwą ognia padła stodoła, chlew, stajnie i wszystkie maszyny rolnicze. Poszkodowany oblicza szkodę na 10 000 zł. które pokrywa ubezpieczenie.

— UJECIE. Ujęto niejakiego Dymela z Gniezna, ul. Cierpiego 25, który w restauracji p. Cebulskiego przy Targowisku nr. 10 wymuszał podania wódki. (gb)

— KRADZIEŻ ROWERU. Szeregowcowi 69 pułku piechoty Ziolkowi skradziono służbowy rower, którego postawił przy ulicy Dąbrówki 23. (gb)

Kronika inowrocławska

— INAUGURACJA SEZONU TENISOWEGO. Na kortach tenisowych w Parku Solankowym odbył się ciekawy mecz między Inowrocławskim Lawn-Tennis-Klubem a Toruńskim L. T. K. Zwyciężyli goście w stosunku 7:2. (c)

— UKARANIE ZŁODZIEJA LEŚNEGO. Przed sądem w Inowrocławiu odpowiadał niejaki Wodziński z Wygody, którego przychwycono na kradzieży drzewa w lesie. Zawezwany do opuszczenia lasu, Wodziński rzucił się z siekierą na leśniczego Czapiewskiego, chcąc go uśmiercić. Po dłuższym szamotaniu leśniczy zdołał wytrącić Wodzińskiemu siekiere z rąk, a odany w własnej obronie strzał z rewolweru zranił złodzieja dość poważnie w głowę. Obecnie sąd za opór władzy skazał Wodzińskiego ponadto na pół roku więzienia. (c)

— PIERWSZA KOMUNJA ŚW. W uroczystość Wniebowstąpienia Pańskiego przystąpiło po raz pierwszy do Stołu Pańskiego 39 dziewcząt ze szkoły ćwiczeń przy seminarjum nauczycielskim oraz 25 dzie-

ci ze szkoły przygotowawczej przy gimnazjum żeńskim. (c)

— BADANIE ZWIERZĄT. Dnia 7 bm. o godz. 9 odbędzie się na targowisku w Inowrocławiu badanie koni, osłów i mułów. Badaniu podlegają wszystkie zwierzęta jednokopytowe, będące w posiadaniu handlarzy, rzeźników, furmanów itd. (c)

Kronika kościańska

— AKADEMJA HARCERSKA. W celu uczczenia 10-lecia założenia pierwszych żeńskich drużyn harcerskich odbyła się w dniu 2 bm. w auli Państw. Gimnazjum w Kościanie staraniem hufca harcerek uroczysta akademja harcerska. Na program m. in. złożyło się przemówienie ks. prof. Skazińskiego, kapelana zarządu okręgu, deklamacje, pogodnie i beztroskie sceny z życia obozowego, melodyjne piosenki i koncert. (mk)

— OSOBISTE. W dniu 14 bm. obchodzą małżonkowie pp. Andrzej i Franciszka Kaczmarkowie z Śmigła srebrne gody małżeńskie. (mk)

— KURSY SAMOCHODOWE. Staraniem koncesjonowanych kursów samochodowych w Poznaniu odbędzie się w Kościanie kompletny kurs samochodowy dla pań i panów. Informacyj udziela i zapisy przyjmuje Cukiernia „Polonia” w Kościanie. (mk)

Kronika kępińska

— PRZYTRZYMANIE ZŁODZIEI. Na moście na rzece Prośnie przytrzymała policja w nocy niej. Wójcika Zygmunta z Pałat pow. Wieleń, który niósł przy sobie mękę skradzioną p. Kempkiemu Teofilowi w Grabowie - Pustkowie. Poza tem przytrzymał jeszcze trzech złodziei, którzy nieśli żyto w workach, od gospodarza Sitki, również w Grabowcu - Pustkowie. Są nimi Powolny Stanisław i Ignacy oraz Luczak Franciszek, wszyscy z Pałat. (ke)

— OSZUŚCI POZYCZKOWI. W pow. kępińskim kręca się oszuści, którzy nabierają naiwnych i tak niej. Antoni Koteki z Prązków poszkodował p. Jana Małskiego z Rogaszyc na sumę 700 zł. — Drugi tego rodzaju oszust, podający się

za Marcinkowskiego, wyłudził w Korpusach od Jana Blocha obligację pożyczki komunalnej na sumę 738 zł. (kc)

Kronika krotoszyńska

— WYJAZD ORKIESTRY. Mistrzowska orkiestra 56 p. p. Wlkp. z Krotoszyna wyjechała dorocznym zwyczajem w dn. 30 maja na cały sezon letni do Iwonicza-Zdroju. (kz)

— ZE SPORTU. K. S. „Astra” - Krotoszyn rozegrał w Sulmierzycach w ub. niedzielę mecz piłki nożnej z K. S. „Sulmierzanka”, który zakończył się zwycięstwem K. S. „Astry” w stosunku 7:0. W tym samym dniu na zaproszenie Klubu „Wacker” Freyhau (Niemcy), który obchodził 15-lecie istnienia, udało się Tow. Gimp. „Sokół” - Zduny na zawody powiatowe w błyskawiczny turniej footballowy. Z pośród 5 drużyn niemieckich, „Sokół” Zduny w finałowej rozgrywce z S. C. Obernigk po bardzo zaciekłej walce wygrał w stosunku 2:1, zdobywając temsamem ufundowany puchar na własność. (kz)

Kronika mocileńska

— ZAMACH NA POCIĄG. Na torze kolejowym pomiędzy Rudkami a Trzemesznem nieznani złoczyńcy położyli na szynach kamień wagi około 40 kilogramów. Przejeżdżający w poniedziałek o godzinie 4 rano pociąg odrzucił kamień, który następnie usunął kontrolujący tor drożnik kolejowy. Zachodzi przypuszczenie, że kamień podłożył złodzieje kolejni w celu zatrzymania pociągu, względnie spowodowania jego wykołowania, by potem dokonać kradzieży. (kl)

Kronika nowotomska

— LIGA MORSKA I KOLONJALNA. W piątek 7 bm. odbędzie się w ogrodzie p. Michała Galasa w Wielkiejwsi zebranie organizacyjne Ligi Morskiej i Kolonjalnej, z udziałem delegata ze starostwa nowotomskiego. (bm)

— Z OCHRONKI. Urządzona w ub. niedzielę impreza przez miejscową Oesronkę z okazji „Dnia Dziecka i Matki” wypadła bardzo dobrze. Wykonane popisy przez działkę spotkały się z uznaniem licznie zebranej publiczności. Dobrze również wypadły popisy działki z Niegołewa. Dzieci te ubrane w strojach krakowskich przybyły w liczbie 25 wozem drabiasym. (bm)

— Z RADY GMINNEJ. Na ostatnim posiedzeniu Rady Gminnej w Buku uchwalono regulaminy obrad Rady Gminnej i poszczególnych komisji radzieckich. Następnie uchwalono statuty podatkowe. Najważniejszym punktem porządku obrad było uchwalenie preliminarza budżetowego na rok 1935-36. który uchwalony został po dłuższej dyskusji w globalnej sumie tak w dochodach jak i rozchodach w kwocie 46 850 zł. Obrady trwały przeszło 4 godziny. (bm)

— ZBIÓRKA L. O. P. P. Urządzona z okazji Tygodnia L. O. P. P. zbiórka na terenie gminy Buk przyniosła 59,49 zł. (bm)

Kronika obornicka

— WOKANDA SĄDOWA. Przed sądem okręgowym na sesji wyjazdowej w Obornikach odpowiadał znany i kilkakrotnie karany awanturnik i notoryczny przestępca Wiktor Olejniczak z Obornik za ciężki uraz cielesny, zadany nożem Karolowi Joppowi podczas bójki, wywołanej przez oskarżonego. Sąd skazał Olejniczaka na rok więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego. (ko)

— Z WALNEGO ZEBRANIA. Ostatnio pod przewodnictwem prezesa p. Kozubskiego odbyło się walne zebranie rady powiatowej, prezesów i delegatów Kół Rolniczych powiatu obornickiego. Po załatwieniu formalności wstępnych wygłoszono sprawozdania, które wykazują wielką żywotność samej rady powiatowej, jak i nie mniej poszczególnych Kół. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono radzie powiatowej absolutorium. Prezesen rady powiatowej został nadal p. T. Kozubski z Uścikowa, a sekretarzem p. St. Fedyk. Komisję rewizyjną tworzą pp. Bolesław Sujak i Józef Kotliński. (ko)

— ZJAZD. 30 ub. m. odbył się w sali p. Klosowej zjazd b. dowódców i członków Straży Ludowej, Rady Ludowej i tajnych organizacji z powstania wielkopolskiego 1918-19, mający na celu zorganizowanie komitetu powiatowego i lokalnych w powiecie obornickim. Obradom przewodniczył w obecności 198 b. członków i dowódców b. komendant Straży Ludowej p. Kaczmarek Smigielski z Obornik. Prezes Centralnego Komitetu Organizacyjnego p. Trafankowski z Poznania wygłosił aktualny referat n. t. czynów i bojów w powstaniu wielkopolskim. W skład komitetu powiatowego wybrano pp. Kazimierza Smigielskiego, Stanisława Mazera, Narcyza Appolta, Miecznikowskiego i Wójcika. (ko)

Kronika ostrowska

— WYCIECZKA. Miejscowe Koło Narodowej Organizacji Kobiet urządziło wycieczkę do klasztoru O. O. Pasjonistów, położonego na dużym wyniesieniu wśród przepięknego krajobrazu w Sadowiu - przepięknego krajoznawcy w Sadowiu - Golgocie. Liczne uczestniczki wycieczki wzięły również udział w pięknej, a rzad-

SZCZAWNICKA JÓZEFINA usuwa chrypkę i zaflegmienie w grypie. Tg 1076

kiej uroczystości składania przez nowicjuszy uroczystych ślubów zakonnych. — Wycieczka pozostawiła bardzo miłe wspomnienia. (os)

— **MATURA.** Pod przewodnictwem p. prof. Wagi odbędzie się tu 5 bm. egzamin dojrzałości w gimnazjum męskim. Do matury dopuszczono 35 prymanerów. (os)

— **OSZUSTWO.** Taksówka wynajęta w Ostrowie wybrali się dwaj nieznani osobnicy do Turchal Wielkich w powiecie ostrowskim i obchodząc gospodarzy, dopytywali się za obligacjami pożyczki konwersyjnej. Podawali się jako dyrektorzy banku z Warszawy. Gdy gospodarz Jakób Dolata przedłożył im obligację na sumę nominalną ponad 3 tys. zł, wtedy pozornie je badając, oświadczyli naiwnemu chłopu, że muszą je zabrać do wymiany. Sflingowali kwit i wręczyli go gospodarzowi, przyrzekając nowe obligacje niebawem pocztą wysłać. Dopiero po wyjeździe „dyrektorów” zreflektował się Dolata, że padł ofiarą sprytnego oszusta. Zgłosił wypadek do policji, która wdrożyła energiczne dochodzenia za oszustami. (os)

Kronika średzka

— **ZAPISY DO GIMNAZJUM.** Zgłoszenia do tut. gimnazjum przyjmowane są do 15 czerwca. Do zgłoszenia należy dołączyć: świadectwo szczenięcia ospy i metrykę urodzenia. Egzamin wstępny możliwy jest tylko za przedłożeniem świadectwa ukończenia 6-klasowej szkoły i odbędzie się 17 bm o godz. 8 rano. Opłata egzaminacyjna wynosi 10 zł, którą należy wpłacić na P. K. O. (ak)

Kronika szamotulska

— **SODALIS MARIANUS.** W tut. klasztorze odbyło się uroczyste przystąpienie młodzieży gimnazjalnej do Sodalicji Marijańskiej. Po uroczystym nabożeństwie, odprawionem przez ks. prefekta Nowickiego, odbyło się w auli gimnazjalnej zebranie Sodalistów. (sc)

— **ZE SADU.** Sąd grodzki zasądził Stanisławę i Edwarda Krzeszkiewiczów i Pelagję Wieczorkową z Pamiętkowa za oszustwo każdego na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem na 5 lat. (sc)

Policja zlikwidowała w Tczewie tajny bank żydowski

Tczew (at). Żydzi tczewscy chcą zrobić chrześcijańskim bankom konkurencję, założyli sobie w połowie kwietnia r. b. własny tajny bank, którego dyrektorem był walizkarz Hersch Cukier, zamieszkały przy ul. Starej nr. 1.

Pod koniec ub. tygodnia tut. policja śledcza, mając już pewne informacje o istnieniu tajnego banku żydowskiego, przeprowadziła szereg niespodziewanych rewizyj w mieszkaniach podejrzanych Żydów na Tczewskich Nalewkach przy ul. Krótkiej i ul. Starej.

Wynik rewizyj był nadspodziewany. Policja znalazła i zakwestionowała u członków zarządu tajnego banku żydowskiego całą buchalterję bankową pisaną w żargonie żydowskim na róż-

nego rodzaju świstkach.

W toku dalszych dochodzeń ustalono, że „Bank” posiadał 12 udziałowców Żydów, których każdy zapłacił wpisowego 25 złotych, oraz po 1,50 gr. tygodniowej składki.

W zebranych w ten sposób sum miejscowy kupcy żydowscy otrzymywali 300 złotych pożyczki. Kapitał banku rósł z tygodnia na tydzień.

Oprócz prezesa — dyrektora Banku Cukiera zarząd składał się ze skarbnika kupca Izraela Katza, zamieszkałego przy ul. Krótkiej nr. 12, oraz sekretarza krawca Lejba Aboscha, zamieszkałego przy ul. Krótkiej nr. 21.

Cały materiał dowodowy wraz z aktami policja przekazała prokuraturze przy sądzie okręgowym w Starogardzie. (at)

przy państwowym gimnazjum w Wągrówcu wspólnie z uczniami Seminarjum Nauczycielskiego urządził dnia 5 czerwca w auli gimnazjalnej uroczystą wieczornicę dla uczczenia 25-tej rocznicy zgonu Elizy Orzeszkowej. Dochód przeznaczono na kolonje dla biednej młodzieży.

— **Z ŻYCIA BRACTWA KURKOWEGO W WĄGRÓWCU.** W ubiegły czwartek odbyło się nadzwyczajne walne zebranie Kurkowego Bractwa Strzeleckiego pod przewodnictwem p. Magdziarza. Referat wygłosił prof. Nożyński na temat historii miejscowego Bractwa; referat wywołał ożywioną dyskusję, w trakcie której postanowiono zebrać powyższy materiał historyczny i oddać do druku, ponadto postanowiono w tym roku 11 czerwca — w 442-ga rocznicę istnienia — wydać medal pamiątkowy Bractwa. W dalszym ciągu omówiono sprawę strzelania świętecznego, poczem wznieśli okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Na tem zebranie zakończono.

— **Z ŻYCIA KUPCÓW.** W tych dniach odbyło się zebranie informacyjne Tow. Kupców w Wągrówcu w sprawie nowej

Przeprowadzone następnego dnia dochodzenia policyjne wykazały słuszność podejrzania. Aresztowany przynależał do winy, wskazując miejsce przechowania samochodu u przyjaciela Franciszka Stachury w Olesiu, pow. krotoszyńskiego. Samochód znaleziono w wskazanym miejscu i zwrócono uszkodowanemu

JARMARKI

— **KOBYLIN.** We wtorek 11 bm. odbędzie się w Kobylinie jarmark kramny, na konie i bydło.

— **WIELENIA n. Notecia.** W środę, dnia 10 czerwca 1935 r. odbędzie się w Wieleńcu nad Notecią jarmark kramny, oraz na konie, bydło i irządę chlewnia.

— **OSTRZESZÓW WLKP.** Jarmark ogólny odbędzie się w czwartek, 6 bm. Spędzą, świni itd. dozwolony bez ograniczenia.

— **ŚMIGIEL.** Jarmark ogólny odbędzie się w naszym mieście dnia 12 czerwca, a nie 5 bm., jak donosiliśmy.

KRONIKA WYBRZEŻA
Gdynia, 3. czerwca.
STAN POGODY

Na całym wybrzeżu polskim pogoda jest ustabilizowana. Temperatura powietrza wynosi 20° C. Na plażach wybrzeża, zwłaszcza w godzinach popołudniowych, znajduje się już dużo łaknących słońca i kąpieli.

„POLSKA NA MORZU DAWNIEJ A DZIŚ”

W salach „Galerji Morskiej” dokonał w dniu dzisiejszym gen. Orlicz Dreszer uroczystego otwarcia wystawy obrazów znanego malarza, Marjana Mokwy. Już bezpośrednio po otwarciu wystawy przybyło do „Galerji” wiele osób, podziwiających szereg nowych, bardzo udatnych obrazów, których tematem jest nęcące wszystkich — polskie morze.

O KRZEWIENIU KULTURY KASZUBSKIEJ.

W Gdyni powstał „Patronat Pomorskiej Szkoły Sztuk Pięknych”. Patronat już na posiedzeniu inauguracyjnym postanowił bibliotekę szkoły i niezwłocznie przystąpić do pracy nad krzewieniem kultury i sztuki regionalnej kaszubskiej. Na czele zarządu patronatu stanęli pp. Radtke i mec. Chudziński.

ZWIEDZANIE PORTU GDYŃSKIEGO

Wobec licznego napływu wycieczkowiczów do Gdyni z dniem 6 bm. będą regularnie po porcie kursować motorówki. Nadmieniamy, że zwiedzanie portu motorówką jest najbardziej celowe, gdyż nowe części portu gdyńskiego, godne widzenia, znajdują się w dużych odległościach od siebie. Mo-

PRZEPIĘKNY DRAMAT MIŁOSNY
z życia emigracji rosyjskiej
ROGER PRYOR

Od **DZIŚ** wtorku, 4 czerwca w kinie **METROPOLIS**
NADJA
Seanse 5,15, 7,15, 9,15 — Ceny miejsc od 60 groszy

Chóry rosyjskie — pieśni cygańskie —
WERWA — HUMOR — TEMPO
ESTER RALSTON

— **NAJECHANY PRZEZ SAMOCHÓD.** W ub. niedzielę przed południem ulica Calliera jechało 4 rowerzystów. W tym samym kierunku zdała samochód P. Raczynskiego z Gaju Małego, nr. P Z 40147. Na dany sygnał skręcił w ostatniej chwili rowerzysta Walenty Wieczorek na lewą stronę zosy, przyczem odrzucony został przez błotnik samochodu. Szofer, p. Stanisław Kaseja, odstawił Wieczorka samochodem do szpitala św. Józefa, gdzie na szczęście stwierdzono tylko zewnętrzne obrażenia. Dzięki przytomności kierowcy samochodu, który nie ponosi winy, uniknięto poważnej katastrofy. (sc)

— **ODPRAWA KOMENDANTÓW.** W ostatniej odprawie komendantów posterunków P. P. komendy powiatowej Szamotyły brali udział pp. kom. Holzhausen, kom. woj. Kapuścik i prokurator Elsnerowicz. (sc)

— **PIŁKA NOŻNA.** W ub. niedzielę odbył się na tut. boisku mecz towarzyski pomiędzy K. S. „Cybina” Poznań i S. K. S. Szamotyły. Mecz zakończył się w stosunku 2:2. Raziło niesportowe zachowanie się publiczności. W Zielone Świątki odbędzie się interesujący mecz o mistrzostwo klasy B między tutejszym klubem a poznańskim „Sanem”, będącym obecnie w dobrej formie. (sc)

— **OSOBISTE.** Kierownik sądu, sędzia p. dr. Chrzanowski wrócił z wyczasów i objął urzędowanie. (sc)

Kronika wągrowiecka

— **POŻAR.** W tych dniach wybuchł pożar w zabudowaniach rolnika Franciszka Patelskiego w Łosińcu, pow. wągrowieckim. Ogień rozszerzył się na kilka budynków i strawił stodołę i chlew. Kryte słoma oraz stajnie i dwie szopy. Straty wynoszą 10 000 zł; pokrywa je ubezpieczenie. Policja prowadzi dochodzenia celem wykrycia przyczyny pożaru.

— **Z WYCIECZKI KAT. STOW. KOBIEC.** W ubiegłą niedzielę członkinie Kat. Stow. Kobiet w Wągrówcu wyruszyły na wycieczkę autobusem do Częstochowy, Krakowa i Wieliczki. Wycieczka trwała pięć dni i zwiedzono podczas niej wszelkie osobliwości, godne zobaczenia, szczególnie historyczne zabytki Krakowa i saliny w Wieliczce. Wycieczka odbyła się pod kierownictwem prezeski drowej Kulińskiej.

— **ZŁODZIEJ W GIMNAZJUM.** Dziś w nocy usiłowano dokonać włamania do gimnazjum państwowego w Wągrówcu, włamywacz został jednak schwytany na gorącym uczynku i oddany do posterunku policji przez stróża nocnego i woźnego zakładu.

— **WIECZORNICA KU CZCI ORZESZKOWEJ.** Towarzystwo Tomasza Zana

ordynacji podatkowej. Obradom przewodniczył prezes Halawski, odpowiedni referat wygłosił wicedyrektor Związku Towarzystw Kupieckich p. Wojciechowski z Poznania. Referat spowodował dyskusję, w której wyjaśniono szereg wątpliwości podatkowych. Na tem obrady zakończono. (wb)

Kronika wrzesińska

— **EKSPLOZJA KORKÓW WYBUCHOWYCH.** Niezwykła eksplozja nastąpiła we Wrzesni, w składzie p. Ignacego Wujakiewicza. Podczas składania kartonów napełnionych korkami do strzelania, nastąpił wybuch, któremu towarzyszyła silna detonacja. Podczas eksplozji została zraniona lekko w rękę zatrudniona w składzie p. Gertruda Pepkowska. (kl)

Kronika żnińska

— **POŻAR.** W Dochanowie w zabudowaniach rolnika Jana Łukomskiego wybuchł pożar, którego pastwą padł dom mieszkalny oraz narzędzia rolnicze. W płomieniach zginął również koń. Przyczyny pożaru nie ustalono. (zl)

— **JARMARK.** W dniu 6 czerwca odbędzie się w Żniniu jarmark ogólny. (zl)

Bunt więźniów w Chojnicach

Chojnice (d). — W więzieniu karno-śledczym w Chojnicach zbuntowała się ostatniej niedzieli pewna grupa więźniów, przetransportowana niedawno z więzienia w Toruniu. W dwu celach więziennych więźniowie zabarykadowali się, nieprzyjmując pożywienia. Wezwana policja zaprowadziła po półtoragodzinnej akcji porządek. Prokurator wdrożył w tej sprawie dochodzenia.

Bajanowi skradziono samochód

Krotoszyn (kr). — Bratu słynnego zwycięzcy challenge'owego p. Józefowi Bajanowi, mieszkającemu w Kaliszu przy ul. Skalmierzyckiej 18, skradziono w ub. piątek samochód ciężarowy marki „Chevrolet”, wart. 8.000 zł. Ponieważ kradzież została dokonana w czasie nieobecności właściciela, podejrzanie padło na szofera Sylwestra Ułamka z Kalisza.

— **Kradzież kur.** Sąd grodzki w Poznaniu za kradzież kur na szkodę wieśniaków we wsi Słupia pow. poznańskiego skazał Stanisława Banaszaka na 7 miesięcy więzienia, Jana Androszyka na rok więzienia, Wacława Wachowiaka na 11 miesięcy więzienia. (k)

— **Kradzież biżuterji.** Za kradzież biżuterji sąd grodzki w Poznaniu skazał służącą Władysławę Bugońską na 3 miesiące aresztu z zawieszeniem wykonania kary na lat 3. (k)

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Żgony:
Dnia 3 bm. zgłoszono: Ferdynand Lehman, rolnik, 65 l. Teofil Siwek, technik, 37 l. Jan Krzyżański, robotnik, 66 l. Stanisław Hirsch 1 i pół mies. Anastazja Kopczyńska, pokojowa, 83 l. Helena Kubiakowa z d. Suchanecka, wdowa, 73 l. Stanisław Robiński, kupiec samodzielny, 50 l. Jan Gallas, rencista kolej., 77 l. Otylja Rosentreter, z domu nieznana, wdowa, 78 l. Oskar Schulz, portjer, 52 l. Elżbieta Zębska z d. Kujawianka, 42 l. Michał Orwadi, kupiec bankowiec, 47 l. Bogdan Strzelecki 10 mies. Józefa Pszczolanka 21 dni. Maksymilian Tietze, radca leśny, 70 l. Aleksandra Kochańska 8 dni. Marja Chuda, służąca, 27 l. Hanna Kropidłowska 1 r. 2 m 3 d. Tadeusz Chmielewski 3 l. 5 m. Gerhard-Lucja Kunert 1 m. 16 d. Halina Kubicka 25 dni.

Wszyscy wodą do Marjanowa

W poniedziałek, dnia 10 czerwca rb. w drugi dzień Zielonych Świąt urzędują Harcerska Drużyna Wilków Morskich tradycyjną wielką wycieczkę parostatkami „Warta” do Marjanowa, urozmaiconą popisami członków drużyny oraz licznymi niespodziankami.

Doborowa orkiestra, strzelanie do tarczy, obficie zaopatrzone bufet, liczne gry, wycieczki kajakowe, rewja na wolnym powietrzu p. t. „Wesoła Marynarska Brać” uświetnią niewątpliwie wycieczkę którą popularni organizatorzy urządzają pod hasłem „wesolej zabawy i zdrowego humoru”.

Przejazd w obie strony dla dorosłych 1,— zł, dla dzieci do lat 14-stu 0,50 zł. Wjazd z ul. Czartorji za mostem Chwalińskim o godz. 8-mej rano. Dochód na cele budowy przystani harcerskiej.
zg 204/5

torówki odtąd odjeżdżać będą od nadbrzeża wilsonowskiego, od pomostu, zbudowanego tuż przy przystani „Żegluga Polskiej”.

OTWARCIE KĄPIELISK GDAŃSKICH

Wszystkie kąpieliska gdańskie, jak corocznie, zostały uroczysto otwarte. Z ramienia senatu otwarcia dokonał dr. Barth. Szczególnie uroczysty charakter nadano otwarciu kąpieliska w Sopocie. Gdańskie czynniki oficjalne, podobnie jak w roku ubiegłym, prowadzą intensywną propagandę kąpielisk Gdańska pod hasłem: „Każdy Niemiec raz w niemieckim Gdańsku”. Propaganda wybrzeża polskiego powinna zatem głosić, że każdy Polak powinien być gościem polskiego wybrzeża.

AKCJA ZNIŻANIA CEN.

W Gdyni, jak już donosiliśmy, prowadzona jest w dalszym ciągu akcja zniżania cen. Sprawą tą zajmuje się specjalna komisja przy izbie handlowej z p. Tad. Marchlewskim z Grudziądza na czele. Dotąd nie jest jeszcze wiadomem, jakie będzie powodzenie tej akcji.

CENY MIESZKAŃ.

Komisariat rządu w Gdyni, w dążeniu do obniżenia cen za mieszkania w Gdyni, rozesłał w dniach najbliższych ankietę, która ma dostarczyć materiałów dla wszechstronnego zbadania kwestji. Do ewentualnej jednak niżki czynszów naogół wszyscy w Gdyni odnoszą się z dużym niedowierzaniem. Dotąd bowiem zawsze jeszcze jest w Gdyni więcej reflektantów niż wolnych mieszkań, co powoduje drożyznę. Zaś regulacja cen mogłaby nie zapobiec lichwie i osłabić rurowolany. (p)

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w dalszym ciągu:
Na chleb św. Antoniego: S. H. procent od pensji 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 8 zł.
Na pomnik Serca Jezusowego: L. F. za odebrane łaski, 2,50 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 237,50 zł.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

NA ZIEMI, KTÓRA NIE WRÓCIŁA

Od czterystu lat... — Złowrogowie plebiscyt — Bolszewizm jako materiał do agitacji
— „Pomniki hańby” — Nie Altmark, ani Sztumdorf — Na starych piecach —
Ruiny Szczytna — „Brama Juranda” — W Elblągu — „Hymn rodła”

Temi dniami przejechałem się po Mazowszu pruskim, po Warmji i po ziemi Malborskiej.

Ziemię tę szły już parę razy z rąk do rąk. Opanowane przez Krzyżaków w połowie XIII stulecia, wróciły do Polski pod koniec wieku XV, a to z woli ludności, która za Polską się opowiedziała. Niemcy niechętnie to sobie wspominają. Potem, w czasie rozbiorów, dostały się pod władanie pruskie i już w r. 1920 do zmartwychwstałej Polski nie wróciły. Na nasze jeszcze nieutrwalone granice szła wtedy bolszewicka nawała, dla niemieckiej propagandy atut znakomity. To też ludność polska załamała się, niestety, pod takim naciskiem, a Niemcy mogli wystawiać pomniki, utrwalające chwilę, w której ich agitacja została uwieczniona rezultatem.

Nie minęło jednak wiele lat, a pomnikom tym nadała ludność polska nazwę, która świadczy o jej przejrzeniu i uczuciach. Nazywa je bez ogródek „pomnikami hańby”. Są one np. w Olsztynie i w Elku (który ludność nazywa „Lykiem”). Oglądałem pomnik olsztyński w towarzystwie tamtejszych Polaków, i określenie „pomnik hańby” słyszałem na własne uszy, wypowiedziane głośno, śmiało, chociaż nie brak było uszu obcych, które z pewnością słuchały. Jest też w Olsztynie i drugi pomnik tego rodzaju, mianowicie... teatr, wzniesiony po owym tragicznym plebiscycie z r. 1920 i nazwany „der Treudank” — „dar za wierność”... Myślę, że dzisiaj by już Warmiacy na taki prezent nie zasłużyli.

Mazurzy taksamo, a i mieszkańcy Ziemi Malborskiej z pewnością. Tam właśnie, na Powiślu, słyszałem wyrzuty pod adresem naszych historjografów, że pisząc o rozejmie w Altmarku z r. 1629, oraz o umowie w Sztumdorfie z Gustawem Adolfem, nie używają nazw takich, jakie ludność stosuje.

— Przecież to nie żaden Altmark, ale Stary Dwór, i nie Sztumdorf, ale Sztumska Wieś — powiadają.

Na polskie pamiątki napotykamy wszędzie, np. po muzeach prowincjonalnych (Olsztyn, Szczytno). Są to odtworzone wnętrza chat mazurskich i warmijskich, tak bliskie urządzeniom naszym, w Polsce stojącym chałupom. Są narzędzia, używane przez ludność, są materiały, ozdoby, są np. stare piece — o których mówiono mi, że do dziś dnia jeszcze po wsiach się je spotyka — świadczące napisami, dla kogo były budowane. Piece mają kafle obrazkowe, jeden sobie zapamiętałem. Do wójta przysła delegacja z jakąś prośbą. Przewodnik kłania się i mówi (jak brzmi napis):

— Moi panie wójcie, jus sie nad nami zmiluicie...

Na co wójt odpowiada z dumną miną:

— Słuchał rozkazu!...

Pełno takich scen na owych kafkach. Są to wesela, przygody w gościńcu, a lias w karczmie, porachunki małżeńskie itp. Wiele jest scen wojkowych, wśród nich widziałem sylwetki żołnierzy polskich, a nawet strzelca konnego z gwardji Napoleona, który jak wiadomo dwukrotnie przez Prusy Wschodnie maszerował, a to w r. 1807 i przed wyprawą na Moskwę w r. 1912.

Szkoda, że poza temi muzealnymi pamiątkami, nie miałem czasu rozejrzeć się po samych chatach. Byłoby co wiedzieć i zapisać.

Z Olsztyna pojechaliśmy do Szczytna, do tego przez Sienkiewicza nieśmiertelnego, zamku, w którym Jurand ze Szychowa straszliwą każdą swoją z rąk komtura Danvelda był wycierpiał. Auto nasze biegło wśród zacznających się jezior, terenem połatanym zlekką i dobrze lesistym. W pewnej chwili ukazała się nam pod samem Szczytnem boczna droga.

— To droga Juranda — odezwał się nasz towarzysz. — Ludność tak ją nazywa. Tędy — jak sobie opowiadają, jechał Jurand na zamczyk po porwaną Danusie.

Ba, to nie wszystko. Z dawnego zamku został jeno żrób i ślady fosy, ale brama zachowała się. Otóż tę bramę lud nazywa „bramą Juranda” i opowiada, że pod nią właśnie nieszczęsny rycerz usłyszał śpiew więzionej Danusi. Trudno orzec, czy są to relacje z przed stuleci, czy też zrodziły się

samorzutnie pod wpływem „Krzyżaków”. Jedno jest pewne, że jeśliby nawet nie były prastarą legendą, to dzisiejszą już są napewno, i nie zaginą.

Zawadziłem też o Elbląg. Opowiadano mi tam, że do niedawna można było widzieć w sali posiedzeń magistratu portrety królów polskich. Rada miejska utrzymywała je na miejscu, gdyż królowie ci byli szczególnymi dobrodziejami miasta. Łaska ich niejednokrotnie Elbląg wspomagała, to też radni wiele razy sprzeciwiali się usunięciu ich wizerunków, na owe dobre czasy się powołując. Wiemy w istocie, że Elbląg był ostoją królewsko-polskich nad Bałtykiem wpływów i jednym z głównych atutów w różnych starciach z Gdańskiem, gdyż ten stał się nieco oporny. W Elblągu też był budowany pierwszy polski okręt wojenny za Zygmunta Augusta, ostatniego z Jagiellonów.

Krótką była moja wędrowka po tej krainie, gdzie istotnie „potrąca się mogiła co krok”, jak powiada Konrad w „Wyzwoleniu”. Krótka i wzruszająca. Został mi po niej w pamięci hymn Polaków tamtejszych, tak zwany „hymn rodła”. Rodło jest to odznaka Polaków, mieszkających w granicach państwa niemieckiego, a przedstawia na czerwonej tarczy biały zygzak, który symbolizuje bieg Wisły, „wiernej rzeki”, stanowiącej jakby kość pacierzową naszych ziem. Oto urywek tej pieśni, w której wyczuwa się rytm serc, bijących mocno i zgodnie:

Jesteśmy Polakami i tego żadna moc nie zmieni... nie ustaniemy w walce — się słuszności mamy i mocą tej słuszności — wytrwamy i wygramy!

Trudno słuchać tego bez wzruszenia i nadziei.

Dr. Janusz Staszewski
Poznań.

O PAMIĄTKI PO CHOPINIE

Nasz korespondent warszawski doniósł, że znany chopinolog francuski p. Edward Ganche, który posiada cenny zbiór chopinianów, postanowił kolekcję swoją sprzedać. Zainteresował się tą sprawą profesor muzykologii na Uniwersytecie Jagiellońskim, dr. Zdzisław Jachimecki, i wszedł z p. Ganchem w styczność, chodzącoby bowiem o to, aby zbiory te, ile możliwości, dla Polski uratować.

W poprzednim Dziale Kultury i Sztuki zaznaczyliśmy, że zwracamy się w tej sprawie do profesora Uniwersytetu Poznańskiego dr. Zdzisława Krygowskiego. Dr. Krygowski od wielu lat zajmuje się sprawami, związanymi z życiem i z twórczością Chopina. Czytelnicy przypominają sobie z pewnością cenne przyczynki, jakie w tych kwestjach zamieszczał na łamach naszego Działu. Pozostając od lat w styczności osobistej z p. Edwardem Ganchem, posiada oczywiście dr. Krygowski szczegółowe informacje o jego zbiorach i na prośbę naszą był tak łaskaw nam ich udzielić, za co składamy mu najprzejmniejsze podziękowanie.

Informacje te brzmią jak następujące:

Zbiory p. Ganche'a można podzielić na trzy działy:

1) Pamiątki odnoszące się do samego Chopina. Są to:

Maska pośmiertna (w marmurze białym wykonana i przemodelowana przez autora, Clesingera) a będąca ongi własnością Jane Stirling.

Rękopis „Barcarolle'i”; list Chopina do Kolberga; niektóre przedmioty, będące własnością Chopina, jak np. waza kryształowa, będąca darem Marceliny Czartoryskiej; plakietka Bovy'ego, przedstawiająca F. Chopina. Najcenniejszymi z pośród tych obiektów są:

a) fortepjan Pleyel'a, na którym

ŻYCIE KULTURALNE

JESZCZE W SPRAWIE ORTOGRAFII

Przed paru dniami ogłosiliśmy nadesłaną nam przez grono uczonych-polonistów enuncjację w sprawie toczącej się obecnie reformy ortografii. Obecnie otrzymujemy następujące pismo z prośbą o zamieszczenie:

Grono profesorów i docentów historii literatury polskiej za inicjatywą profesorów Manfreda Kridla i Konrada Górskiego ogłosiło w pismach oświadczenie w sprawie reformy ortografii, a w niem m. i. takie zdanie: „Językoznawcy mają słuszną pierwszą prośbę, ale sami to rozumieją, że głos ich nie może być jedynym. Nie mogą być prawodawcami w sprawach, gdzie nie nauka rozstrzyga, ale szereg czynni-

ków społeczno-kulturalnych, których nie wolno lekceważyć”.

Zachodzi obawa, że czytelnik, nie znający sprawy bliżej, zrozumie ten zwrot tak, jakoby językoznawcy chcieli tu mieć głos jedyny. W rzeczywistości żaden z nas, podpisanych niżej członków Komitetu Ortograficznego, podobnej pretensji nigdy nie miał i nigdzie nie wygłosił. To uznaliśmy za stosowne podać do wiadomości ogółu.

(—) St. Jodłowski, A. Kleczkowski, Z. Klemensiewicz, E. Klich, J. Kuryłowicz, T. Lehr-Splawinski, K. Nitsch, H. Oesterreicher, J. Otrębski, St. Sasaki, St. Słoiński, W. Taszycki, Br. Wieczorkiewicz.

II Zjazd prehistoryków polskich odbędzie się w Krakowie w dniach od 29 do 30 czerwca rb. Liczni uczeni zapowiedzieli referaty, w tem pp. dr. Józef Kostrzewski, dr. Zurowski, dr. Jażdżewski, dr. Jakimowicz, dr. Sulimirski, dr. Smieszko, dr. Reymann, dr. Stojanowski, dr. Kowalenko i dr. Zakrzewski. Wielkopolski tyczy się m. in. referat prof. dr. Kostrzewskiego o nowych wynikach rozkopywań w Biskupinie, oraz dr. Kowalenki o grodziskach i zamczyskach wielkopolskich. Jedną z pozajadkowych wycieczek, gdzie też skierowana do Biskupina (w powiecie żnińskim). Uczestnicy zwiędzą zbiorowo Kopic Krakusa, oraz odbędą wycieczkę, zatytułowaną „najstarszy Kraków”.

Wystawa zdobnictwa huculskiego została urządzona we Lwowie staraniem Towarzystwa Przyjaciół Huculszczyzny. Obejmuje ona same wytwory oryginalne sztuki ludowej, oparte o prastare wzory i nieskażone żadnymi naleciałościami. Towarzystwo popiera taką produkcję i czuwa nad nią przez swego delegata. Jest nim zamieszkały pod Kosowem pułk. Okułowicz, wychowanek krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, specjalnie zajmujący się zdobnictwem. Na wystawie odbyła się konferencja prasowa, na której przemawiał m. in. prof. U. J. K. dr. Adam Fiszer, znany etnograf i znawca huculszczyzny.

RUCH REGJONALISTYCZNY

Wystawa zdobnictwa huculskiego została urządzona we Lwowie staraniem Towarzystwa Przyjaciół Huculszczyzny. Obejmuje ona same wytwory oryginalne sztuki ludowej, oparte o prastare wzory i nieskażone żadnymi naleciałościami. Towarzystwo popiera taką produkcję i czuwa nad nią przez swego delegata. Jest nim zamieszkały pod Kosowem pułk. Okułowicz, wychowanek krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, specjalnie zajmujący się zdobnictwem. Na wystawie odbyła się konferencja prasowa, na której przemawiał m. in. prof. U. J. K. dr. Adam Fiszer, znany etnograf i znawca huculszczyzny.

W NAUKOWYM POZNANIU.

Poznański Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego odbędzie posiedzenie jutro w środę, 5 czerwca o godz. 18 w Seminarjum Historycznym (Coll. Minus, III p.). Na porządku dziennym referaty: dr. Stanisława Bodniaka p. t. „W przeddzień Unji Lubelskiej” i dr. Antoniego Walawendera p. t. „Ogólny pogląd na rzebieg wojen i ich skutki w drugiej połowie XV wieku i w wieku XVI” oraz sprawozdanie prof. dr. K. Tymienieckiego z posiedzenia Zarządu Głównego P. T. H. we Lwowie, w dniu 2 czerwca b. r.

TEATR

Gwizdanie w teatrze było znane już w starożytnym Rzymie i jest do dziś dnia w wielkim użyciu po teatrach włoskich. Do Francji dostało się dopiero w wieku XVII. mianowicie po r. 1680, jak to stwierdza p. Pierre Molèse w wydanym świeżo dziele „Le Théâtre et le public à Paris sous Louis XIV”, ale było stosowane wtedy bardzo hojnie. Wreszcie stało się tak nieznośnym, że licja z urzędu zakazała gwizdać w czasie przedstawienia i opornych wprowadzała z sali. Wówczas przestano gwizdać, ale zaczęto ziewać. Na to już nie było rady i powoli gwizd wśliznął się z powrotem. (rk)

MUZYKA

Masseneta „Don Kichota” wystawiła opera w Brnie morawskim. Opera podobala się. Don Kichot jest jak wiadomo, jedną ze słynnych ról Szalapina oraz Zygmunta Zaleskiego, który przed paru laty zbierał w niej tryumfy w Trzeście.

Teatr w Łucku im. Juljusza Słowackiego jest jak wiadomo, teatrem objazdowym, który obsługuje województwo wołyńskie, oraz dwa sąsiadujące. Prowadzi go p. Aleksander Radziejewicz, b. aktor sceny poznańskiej. Subwencjonuje tę scenę Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej, dając mu 40000 złotych rocznego zasiłku. Temi dniami odbyło się walne zebranie oddziału T. I. K. T. w Łucku, na którym subwencję zatwierdzono na rok przyszły.

SZKOLNICTWO

Konkurs na powiastkę dla dzieci. — Łódzkie Koło Polskiej Macierzy Szkolnej zorganizowało konkurs na powiastkę dla dzieci. Z 45 nadesłanych utworów nie zakwalifikowano żadnego do pierwszej nagrody. Drugą — otrzymała M. Kedziorzyna z Pruzny, trzecią — J. Koczarkowa z Torunia, czwartą — B. Włodkówna z Grabowa. (wp.)

VARIA

„Normandie” i poezja. Olbrzym transatlantyki „Normandie”, który jest obecnie na ustach całego świata, miał być w dniu wypłynięcia w pierwszą podróż uczony także przez poezję. Właścicielka jego, Compagnie Generale Transatlantique, zwróciła się do jednego z poetów paryskich o napisanie ody, opiewającej „Normandie”. Poeta postawił wszakże takie warunki, że zrygnowano. Według jego obliczenia, wiersz ody, kosztowałby 375 franków, co uznano za zbyt wysokie.

Jutro:

W CZARNEJ KAMIENICY

przez
Henryka Lubieńskiego

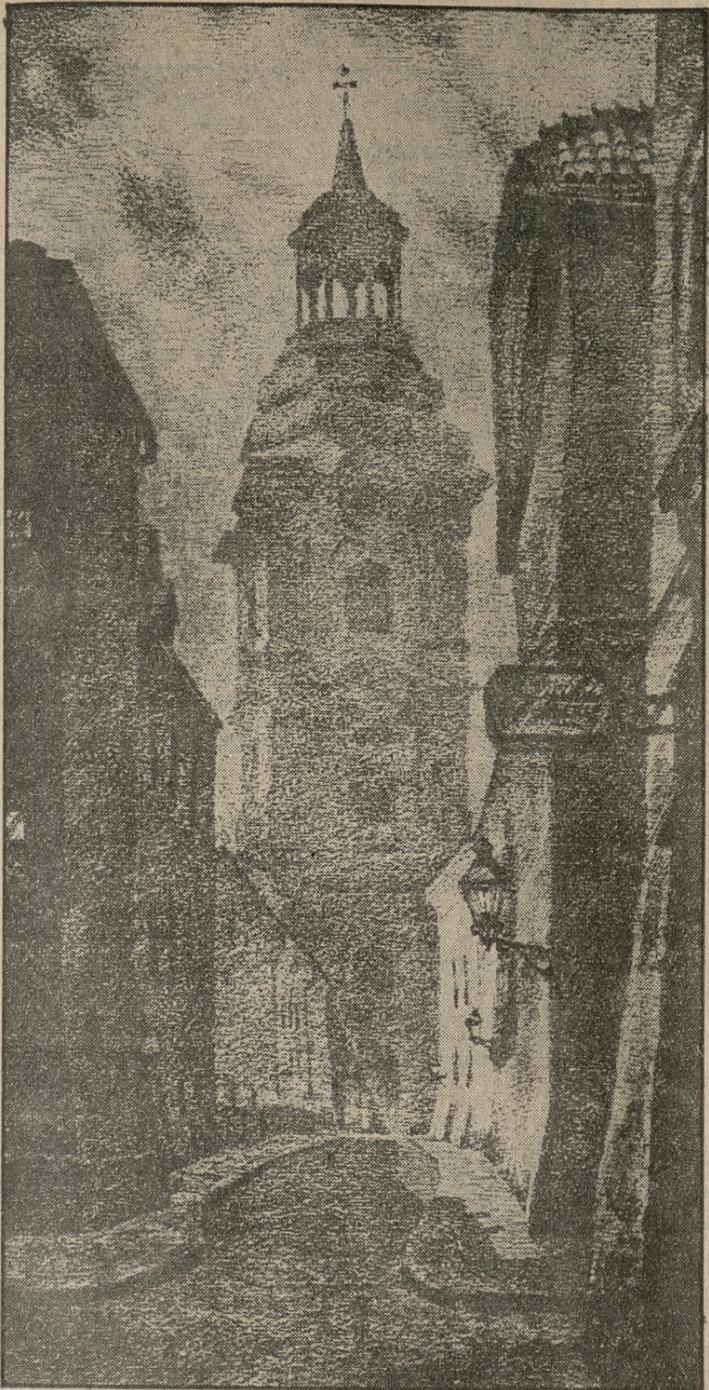
Pisma nadesłane

„Przegląd Oświatowy”. Nr. 2. Treść: „Dar Narodowy 3 Maja”. — Dr. A. Niesiołowski: „Dwie ideologie oświatowe”. — S. Natanson: „Praca w świetlicach dla młodzieży w zależności od charakteru społeczności”. — L. Stegnerówna: „Inwentaryzacja ksiązek w bibliotekach oświatowych”. — J. Stemler: „Oddaj książkę”. — Materiały. — Literatura dla pracowników oświatowych. — Kronika oświatowa. — Przegląd czasopism. — Adr. Red. Poznań, św. Marcina 37.

*) Tomy te posłużyły p. Ganche'owi przed kilku laty do wydania monumentalnego dzieła Chopina w Oxfordzkiej Drukarni Uniwersyteckiej.

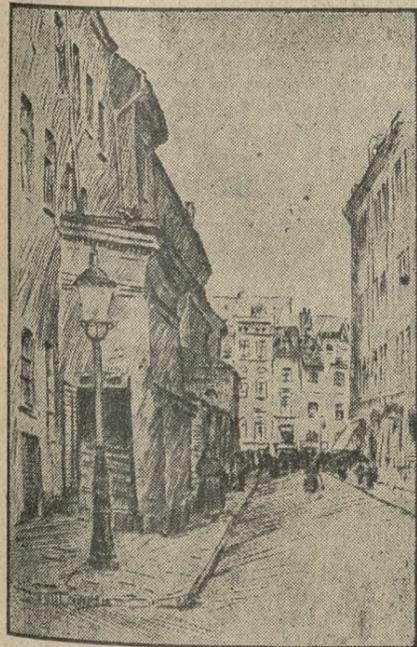
Bruno Walter na „muzycznym maju”. Uroczystości florentynie, zwane „Maggio musicale fiorentino” przyniosły m. in. cykl dzieł Mozarta. Dyryguje Bruno Walter. W operze wykonano „Urowadzenie z Seraju”, zaś w t. zw. „salone del Dugento” w Palazzo Vecchio program koncertowy, który objął symfonię Haffnerowską, oraz koncert fortepianowy d-moll, w którym solistą był sam Bruno Walter. Po koncercie odbyło się przyjęcie na cześć znakomitego kapelmistrza. Nazajutrz dyrygował Walter w teatrze miejskim „Requiem” i symfonię g-moll. Soliści byli wiedeńscy, chóry i orkiestra miejscowa.

Alojzy Krakowski — „Ulica Klaszorna” — Litografia (nagrada II) — Wielkość cm 22x42 — cena subskrypcyjna zł. 8,—

(Objęte subskrypcją na grafiki z I Konkursu „Kurjera Poznańskiego”, wystawione i do nabycia w Salonie Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych, pl. Wolności 18.)

Jan Kabaciński — „Ulica Wzną” — Suchochoryt — Wielkość cm 21x32 — cena subskr. zł. 10,—

(Objęte subskrypcją na grafiki z I Konkursu „Kurjera Poznańskiego”, wystawione i do nabycia w Salonie Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych, plac Wolności 18.)

Łowcy orchidei

Kosztowny i niebezpieczny kaprys zdobywania rzadkich kwiatów

Na przedmieściu londyńskim Chelsea odbywa się obecnie wystawa kwiatów, uchodzących za największą tego rodzaju imprezę w świecie. Z tej okazji przybyło do Londynu dwunastu najstarszych i najsłynniejszych „łowców orchidei”, którzy fantastyczne przeżycia mogłyby stanowić porywający temat dla niejednej „egzotycznej” powieści.

Przegląd tych podróżników pozostawiały w związku z ich misją odnalezienia i przywiezienia do Europy rzadkich okazów

orchidei, rosnących w dalekich tropikalnych krajach, a przewyższających pod względem kształtu i bogactwa kolorów wszystkie znane dotąd gatunki. Wyprawiano wówczas małe ekspedycje do południowo-amerykańskich lasów, w Andy i do północnej Burmy. Wiele wypraw nigdy już nie powróciło do kraju, inne wróciły, lecz bez spodziewanej zdobyczy. Jeżeli jednak któremu z „łowców” poszczęściło się znaleźć nowy gatunek tego kwiatu, przeycież go w dobrym stanie od zie-

mi ojczyźnej i złożyć w odpowiednie ręce, wienczas mógł on uważać się za wybrańca fortuny.

Był czas, kiedy miljonerzy amerykańscy wyznaczali olbrzymie sumy, by z okazji jakiego festynu, móc gościom swym zaprezentować nieznaną dotąd odmianę orchidei. Kiedy przed sześciu laty, młody amerykański multimiljoner wyprawiał wesele, wysłał on samolotem czterech odważnych junaków, polecając im udać się w górne dorzecze Amazonki i czynić tam poszukiwania za najpiękniejszym okazem orchidei. Nagroda była ponętna, gdyż wynosiła dziesięć tysięcy dolarów.

Z owych czterech wysłańców, powrócił tylko jeden, przywoząc kwiat o niewidzianym dotąd kształcie i barwach. Przrzeczoną sumę rzecz prosta otrzymał, a prócz tego uzyskał jeszcze kilka tysięcy za cebulki i nasiona dostarczone amerykańskim ogrodnikom. Była to orchidea, zwana „Marquée”, nie robiąca podobno na laikach żadnego nadzwyczajnego wrażenia i nie uzasadniająca wyglądem swym fakt, że czterech ludzi dla jej zdobycia ryzykowało życie! Lecz pono kwiat ten uchodził w za jakąś świętość, gdyż polana, gdzie roślina ta kwitła, broniona była przez indyjskich wojaków zapomocą zatrutych strzał, których ofiarą padło dwóch łowców, podczas gdy trzeci zmarł na febrę. Orchideę tę zwano także — nie wiadomo dla jakiej przyczyny — „Zębem Miljonera”.

Z przybyłych do Londynu „łowców orchidei”, jeden przebywał czas jakiś w Himalajach, skąd przywiózł kilka roślin skalnych, mających zdaniem jego, stać się kiedyś wielką sensacją ogrodnictwa. Inny przemierzał zakazane strefy Nepalu i Afganistanu, zbierając tam w ogrodach tajemniczych klasztorów nieznaną odmianę orchidei.

Wszyscy ci ogorzali podróżnicy, jak zaznacza jeden z reporterów londyńskich, mają miny nie wesołe, gdyż konjunktura na rynku kwiatowym, skutkiem kryzysu, jest dla nich niepomysłna, tak, że trzeba było wyjść poza swą „specjalność” i poświęcić uwagę także innym rzadkim roślinom, zwłaszcza pewnym odmianom kaktusów.

Jest smutnym znakiem czasu powiada cytowany dziennikarz, że ci odważni, ale wiekowi już i sterani zbieracze egzotycznych rzadkości botanicznych, lawirujący stale pomiędzy życiem i śmiercią, nie mają zapewnionej spokojnej i beztrudnej starości. Po pewnym czasie udadzą się oni znów na dalekie wędrówki w pogoni za „kwiatem szczęścia”, którego zapewne już nie znajdą.

Nie ulega kwestji, że są dziś jeszcze potentaci finansowi w Ameryce, którzy wysyłają wyprawy botaniczne do nieznanych zakątków świata dla znalezienia cennych „rzadkości”, lecz nieraz już zdarzało się, że zanim ekspedycja taka dotarła do swego celu podróży, organizator wyprawy w pewien „czarny dzień” giełdowy stracił cały swój majątek tak, że przy powrocie wyprawy, nie był już w stanie sprostac swym zobowiązaniom finansowym, narażając tem samem swoich „łowców” na poważne straty. Kr.

Najkosztowniejszy znaczek pocztowy na świecie

Najdroższa marka pocztowa na świecie, 1-centowy znaczek Brytyjskiej Gujany z r. 1856, wystawiona została ostatnio, na licytację w New Yorku. Właścicielka marki, wdowa po pewnym znanym filatelisście, ubezpieczyła ją na sumę 10,000 funtów szterl. Niezwykła wartość tego znaczka pocztowego powstała, zdaniem zbieraczy, dzięki omyłce drukarskiej i roztargnieniu zecera, który zamiast 4 centów wydrukował 1 cent, podczas gdy znaczki tej wartości wcale nie istniały. Znaczek ów dostał się przypadkowo do zbiorów pewnego ucznia z Demerony, który sprzedał go za 6 szylingów. Następnieżadka marka przechodziła z rąk do rąk, zyskując ciągle na wartości. W roku 1922 wystawiona była na sprzedaż w Paryżu, gdzie osiągnęła cenę 7,300 funtów szterl. Obecna właścicielka cennej marki spodziewa się uzyskać za nią znacznie więcej.

Kostjum kąpielowy, w którym nie można utonąć

Na obecny sezon wakacyjny pomysłowi Amerykanie wymyślili dla amateerek kąpielni, nie umiejących pływać, niezmiernie praktyczny kostjum kąpielowy, w którym nie można utonąć. Oryginalny ten kostjum składa się z krótkiej koszulki kloszowej z nieprzemakalnego materiału. Koszulka ta posiada kilka pionowo idących, otwartych u dołu kieszeni. Kiedy właścicielka kostjumu wchodzi do wody i stopniowo coraz głębiej się zanurza kieszenie te, napelnione powietrzem, zamykają się automatycznie, stanowiąc rodzaj pasu bezpieczeństwa, utrzymującego kąpielnicę na powierzchni wody.

Groby w Chinach

Cmentarze w naszym pojęciu są w Chinach naogół nieznanne. Chińczycy grzebią swoich zmarłych gdzieś i to na wierzchu lub równo z ziemią. Nieraz na środku zagonu wśród zieleniejącego się zboża widać co parę kroków pudła, zbite z mocnych desek, a wewnątrz znajdują się ciała nieboszczyków. Stare trumny

Aktualne zagadnienie chwili

Dyrekcja Loterii Państwowej nazwała 33 loterie „letnią”, gdyż właśnie na letnie miesiące przypadają jej ciągnięcia. Aktualne zaś zagadnienie chwili brzmi: Dokąd i za co wyjechać na letnisko, na kurację, czy też na piękną wycieczkę krajoznawczą? Każdy z nas bowiem pragnie wyrwać się z dusznych murów miasta, by nasyciwszy się świeżością pól i balsamiczną wonią lasów, w całej pełni odczuć radość życia.

Marzenia nasze spełnić może przede wszystkim 33 loteria, której wygrane wyciągnięte będą z koła w czasie miesięcy letnich, począwszy od 19 czerwca, to jest od rozpoczęcia ciągnięć 1-szej klasy.

Dzięki pomysłowo zorganizowanemu planowi, z losów, niewyciągniętych z koła podczas 33 loterii, urząda się 20 grudnia bezpłatną loterię gwiazdkową.

(—) Stefan Centowski.
zg 201/2

Irena Polzinówna, młodziutka, utalentowana śpiewaczka koloraturowa, uczennica prof. Marek-Onyszkiewicza, która śpiewać będzie w koncercie 6 b. m. godz. 8 wiecz. w Sali Koncertowej św. Marcina.

zwykle obmurowuje się z otworem w postaci krzyża dla dopływu powietrza, a starsze groby przysypano ziemią, wskutek czego utworzyły się mogiły, porastające trawą: duże i małe, zielone i szare, samotne lub w gromadach, na otwartym polu lub w cieniu drzew. Ziemi z grobami nie wolno sprzedawać, bo stanowi ona świętość rodzinną. Tu i ówdzie wśród mogił sterczą granitowe graniastosłupy, figury mężczyzn lub niewiast, wykonane z drzewa lub cementu. Przed grobem nierazdo zauważyć można cztery szare cegły, pionowo ustawione, a w środku knot, sporządzony z papierowej masy, całemi godzinami tlejący się na cześć zmarłego. (PDRW)

Nie jest przyjacielem zwierząt prawdziwym, kto nie jest członkiem Tow. Opieki nad Zwierzętami! (W Poznaniu: Sekretariat ul. św. Marcin 43)

Felicja Kurowiakówna,

utalentowana sopranistka, uczennica Poznańskiego Instytutu Muzycznego z klasy prof. Karola Urbanowicza, wyróżniona na konkursie radiowym, wystąpi w radio Poznańskiem 5 b. m. o godz. 20, oraz na II. popisie Poznańskiego Instytutu Muzycznego-dn. 7 b. m. w sali św. Marcina o godz. 20-ej.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Czy się zrodzi kartel włókienniczy?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Łódź, 1 czerwca.

owszechnie utarło się przekonanie o nadmiernej rozbudowie przemysłu włókienniczego na ziemiach, które weszły w skład Rzeczypospolitej. Byłby to pogląd poniekąd słuszny, gdyby nie zniszczenie, jakie spotkało większość przedsiębiorstw włókienniczych w czasie wojny, a następnie, gdyby nie wielka jednostronność tego przemysłu. Istotnie, fabryki łódzkie i białostockie przed wojną pracowały nietylko dla krajowych rynków, lecz większość swej produkcji eksportowały na dalekie rosyjskie rynki, po wojnie prawie całkowicie niedostępne. Jednakże były to wyroby przeważnie liche, jak najtańsze — kalkulacja ich opierała się na tej samej zasadzie, co walory konkurencyjne niemieckiego eksportu światowego — „schlecht aber billig”. W tych warunkach wybredniejszy krajowy konsument sięgał po towar importowany.

Biorąc zatem pod uwagę zniszczenie części przemysłu włókienniczego oraz powojenne ograniczenie importu, a zatem możliwości powstające przy zamianie części dotychczasowej produkcji na bardziej przystosowaną do wybredniejszych gustów, można zaryzykować twierdzenie, że polski przemysł włókienniczy nie jest znowu tak nadmiernie rozbudowany w stosunku do naszych potrzeb. Powodem ograniczenia produkcji w tym przemyśle jest przede wszystkim skurczona do minimum konsumpcja wsi. O ile przed wojną tylko niektóre połacie kraju, bardziej na wschód wysunięte, używały w większej ilości samodziałów, to obecnie samodziały się wyrabia i używa w całej prawie Polsce, co oczywiście zmniejsza coraz bardziej konsumpcję wyrobów fabrycznych, Kresy zaś całkowicie ubierają się w samodziały.

W tych warunkach bezrobocie w przemyśle włókienniczym wzrasta z roku na rok, a rentowność całego szeregu przemysłowych zakładów włókienniczych staje się coraz bardziej już nie problematyczna, lecz zgoła niemożliwa. To też przedsiębiorcy widzą jedyną doraźnie skuteczną drogę do podniesienia rentowności w zawiązaniu kartelu. Jednak powstanie lub niepowstanie kartelu nie zależy tylko od dobrej woli przemysłowców — zależy ono w pierwszym rzędzie od warunków i charakteru samego przemysłu.

Zaden prawie przemysł w Polsce nie uległ takim zmianom od czasu wojny, jak właśnie włókiennictwo. Zmiany te zaszyły i w strukturze samego przemysłu i w roli żydotwa u jego szczytów. Przed wojną Łódź i Białystok opanowane były przez Niemców — zależność ta była tak wielka, że wszelkie plany i dane, dotyczące włókiennictwa na ziemiach polskich, złożone były w Berlinie. Po wojnie na pierwszy plan wysuwają się Żydzi, a w ostatnich latach coraz poważniej wkracza tu rząd za pośrednictwem B. G. K. i urzędów skarbowych, przejmując portfele akcji największych fabryk bądź z tytułu udzielonych pożyczek, bądź za zaległe podatki.

Prócz tego zjawia się drobny przedsiębiorca, pracujący „kątem” na kilkunastu czy kilkudziesięciu wynajętych warsztatach oraz t. zw. „przemysł anonimowy”. Jeszcze przed paru laty „anonim” produkował jedynie najgorszy towar — obecnie nietylko wzrósł liczebnie i skonsolidował się, lecz podniósł poziom produkcji, skutecznie konkurując co do jakości, a bijąc niskim poziomem cen przemysł jawny. Jeżeli chodzi o anonimowość w łódzkim przemyśle — to trzeba stwierdzić bez przesady, że mamy tu do czynienia częściej z tajemniczą i mglistą anonimowością, niż ze zjawiskami konkretnymi i wyraźnymi. Czy właścicielem „Zjednoczonych” jest rząd, czy Scheibler i Grohman? Kto jest faktycznym właścicielem a kto parawanem w firmie „I. K. Poznański”, w „Widzewskiej Manufakturze” i t. d. Do niedawna ludzie dobrze poinformowani twierdzili, że kartel włókienniczy istnieje, tymczasem obecnie dowiadujemy się, że ma dopiero powstać, że się w ostatnich czasach żywo krząta koło tego Związek Przemysłu Włókienniczego!

A ile prawdy jest w pogłosce, jakoby Eitingon był monopolistą w dziedzinie naszego eksportu włókienniczego? A

jak jest w gruncie rzeczy z kontyngentami bawełny? Boć niby kontyngenty się przydziela, a przecież przemysł „anonimowy” ma dowolną ilość surowca! Tę właśnie niejasność i tajemniczość należy zaliczyć na karb powojennego zażydzenia polskiego włókiennictwa.

W takich oto zagniatanych warunkach rodzi się kartel — nie tyle się właściwie rodzi, co usiłuje go zrodzić reprezentacja wielkich producentów — Związek Przemysłu Włókienniczego. Już przed kilku miesiącami zreorganizowano Izbę Przemysłową - Handlową i Związek Przemysłu Włókienniczego, tworząc w obu instytucjach szereg prawie identycznych komisji, obecnie zaś po przekalkulowaniu i poczynieniu przygotowań przystąpiono do pertraktacji ze związkami drobnych przedsiębiorców czyli z t. zw. włókiennictwem zarobkowym. Obyła się między innymi konferencja ze Związkiem Przemysłu Zarobkowego Woj. Łódzkiego, Związkiem Właścicieli Przędzał Zgrzebnych, Związkiem Farbiarni Zarobkowych, Sekcji Wykończalni oraz Stow. Przemysłowców m. Pabjanic. Prawie wszyscy delegaci wypowiedzieli się za przymusowym zrzeszaniu się. Na ostatnim posiedzeniu Związku Przemysłu Włókienniczego wyraźnie mówiono o potrzebie zrzeszania się celem podniesienia rentowności zakładów i walki z „anonimem”. Udział w tych naradach brali rządowi kierownicy fabryk, uzależnionych od B. G. K., co wyraźnie określa stanowisko rządu

dla kartelu włókienniczego przychylnie...

Zdawałoby się zatem, że wszystko wskazuje na rychłe powstanie kartelu, a jednak... Do powstania i utrzymania się kartelu potrzebna jest bądź zgoda przeważnej większości wytwórców, bądź przewaga na rynku zwolenników kartelizacji. W danym zaś wypadku zgłoszenie przez przyszły kartel potężnego „przemysłu anonimowego” jest bardzo problematyczne. Zakaz prawny? — „Anonim” skutecznie walczy z prawem od lat. Kontyngenty surowca? — Mimo ich istnienia „anonim” surowca ma dostateczną ilość. Konkurencja? — Zdziwić w ten sposób można outsider'a, produkującego w tych samych lub gorszych warunkach, tymczasem „anonim” nie płaci podatków, a przemysł normalny płaci, „anonim” nie ponosi świadczeń socjalnych, nie płaci robotnikom stawek i t. d. a jawny producent jest tem wszystkim obciążony. Wszelkie szanse w przyszłej walce są po stronie niechętnego kartelizacji „anonimu”. Pozostaje ostatnia możliwość — złamanie niezrzeszonych, „anonimowych” przedsiębiorców drogą udzielania dłuższego kredytu i obniżenia czasowo cen poniżej kosztów produkcji — na to jednak trzeba zapasu i gotówki i kredytu, a tego przemysł łódzki nie ma.

Należy więc przypuszczać, że kartel włókienniczy w Polsce nie powstanie: albo wogóle się wszystko skończy na zamiarach i planach, albo po pewnym okresie wegetacji kartel się złamie. Oczywiście, są to tylko przypuszczenia, na to jednak wskazują obecne warunki.

KAZIMIERZ HAŁABURDA.

KRONIKA GOSPODARCZA

Ustalenie kwoty imiennej oraz ilości i wysokości emisji 3-proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej

W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 39, pod poz. 273 ogłoszone zostało rozp. min. skarbu z dn. 29 maja b. r. o ustaleniu kwoty imiennej 3% premjowej pożyczki inwestycyjnej oraz ilości i wysokości emisji tej pożyczki. Rozp. to wydane zostało na podstawie ustawy z dn. 26 marca b. r. o upoważnieniu min. skarbu do wypuszczenia wewnętrznej pożyczki inwestycyjnej.

Kwota imienna 3% premjowej pożyczki inwestycyjnej została ustalona w wysokości 300 mln. zł. w złocie. Pożyczka składa się z dwóch emisji w kwotach imiennych po 115 mln. zł. w złocie każda emisja. Umorzenie pożyczki odbywać się będzie podług planu umorzenia, podanego w załączniku do omawianego rozporządzenia, z tem, że plan ten ma zastosowanie do obu emisji.

Na wygrane przeznaczają się corocznie dla każdej emisji w niżej oznaczonych okresach trwania pożyczki: w pierwszym dziesięcioleciu — po 5.146.500 zł. w złocie, w drugim dziesięcioleciu i w ostatnim roku trwania pożyczki — po 4.744.000 zł. w złocie, w trzecim dziesięcioleciu — po 3.795.500 zł. w złocie, w czwartym dziesięcioleciu — po 2.847.000 zł. w złocie oraz przez pierwsze 9 lat ostatniego dziesięciolecia — po 1.898.000 zł. w złocie rocznie. Ilość i wysokość poszczególnych wygranych podają tabele A, B i C, stanowiące załącznik do omawianego rozporządzenia.

Do dn. 20 sierpnia 1935 r. subskrybenci, którzy opłacili przypadające od nich z ty-

tułu subskrypcji raty bieżące, otrzymają za pośrednictwem właściwych placówek subskrypcyjnych świadectwa tymczasowe, przyczem każde świadectwo będzie opiewało na jedną obligację 3% premjowej pożyczki inwestycyjnej wartości imiennej 100 zł. w złocie i będzie opatrzone numeracją odpowiadającą mu obligacji stałej, która wzamian tego świadectwa zostanie wydana.

Wydanie obligacji stałych wzamian świadectw tymczasowych nastąpi do dn. 20 kwietnia 1936 r. w placówkach subskrypcyjnych, oznaczonych na świadectwach tymczasowych, do rąk właściwych subskrybentów, którzy całkowicie opłacili swoją subskrypcję. Do upływu terminu wydania obligacji stałych — w losowaniach wygranych uczestniczą świadectwa tymczasowe na podstawie oznaczonej na nich numeracji obligacji, przyczem wygrane będą w tym okresie czasu wypłacane wyłącznie do rąk właściwych subskrybentów, po potrąceniu przypadających od nich do uiszczenia wszystkich pozostałych rat z tytułu subskrypcji. Po dn. 20 kwietnia 1936 r. wygrane będą wypłacane tylko posiadaczom wygrających obligacji stałych.

W stosunku do wszystkich innych warunków pożyczki zachowują swoją moc przepisy rozp. min. skarbu z dn. 29 marca 1935 r. Omawiane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, czyli z dniem 3 czerwca b. r.

PODATKI I OPŁATY

(p) O rozszerzenie podstaw rozporządzenia, dotyczącego umarzania zaległości podatkowych. Rozporządzenie o umarzaniu zaległości podatkowych, które omówiliśmy już na łamach „Kurjera”, jest przedmiotem ciągłych rozważań i konferencji izb przem.-handl. oraz wolnych organizacji gospodarczych. Izba przem.-handl. w Łodzi doszła do przekonania, iż zachodzi potrzeba włączenia w ramy akcji odciążeniowej również tych płatników, których przedsiębiorstwa uległy likwidacji, a nie podlegają ani ulgom w r. 1933-34, ani też ulgom nowego rozporządzenia. Należy sobie jednak zdać sprawę z tego, że umorzenie zaległości tej kategorii płatników nastąpić winno w trybie indywidualnym, przy współdziałaniu opiniodawczym czynnika obywatelskiego, powołanego na zasadzie propozycji samorządu gospodarczego. Szczegółową uwagę poświęciła izba również sprawie stosowania przepisów o umarzaniu zaległości podatkowych w odniesieniu do osób prawnych. Indywidualne podania tych płatników winny być również opiniowane przez izby przemysłowo-handlowe. (j)

Z KRAJU

(k) Poprawa franka szwajcarskiego, osłabienie walut anglosaskich. Na wczorajszych giełdach walutowych, obok ujaw-

centralne 25,93%. Zestawienie to świadczy o wysokiej kulturze hodowli owiec na ziemiach zachodnich. (AZ)

Z ZAGRANICY

(z) Odpyływ z banku Francji w poprzednim tygodniu wyniósł 3.166 milj. fr. W dn. 31 maja r. b. ogłoszony został bilans Banku Francji za okres od 17 do 24 maja r. b. Wykazuje on następujące zmiany ważniejszych pozycji w porównaniu z poprzednim bilansem (w milj. fr.): zapas złota spadł o 3.166,4 do 76.395,6; obieg banknotów spadł o 600,9 do 81.401,4; obieg banknotów łącznie z natychmiast płatnymi zobowiązaniami wynosił 97.799,0 wobec 99.791,1 Stos. pokr. zł. wyniósł 78,38% wobec 80,02% w poprzednim okresie. Ujawnienie poważnych trudności budżetowych oraz komplikacji politycznych wywołało poważny odpyływ złota z Banku Francji. Odpyływ ten kierował się przede wszystkim zagranicę, ale również i do schowków. Jak wiadomo, odpyływ ten po dniu 24 ub. m. przybrał jeszcze na sile i odbywał się w rozmiarach miljarda lub więcej fr. dziennie.

(z) Dalsze zaostrzenie ograniczeń przywozowych we Włoszech. Prof. Guarneri, „nadintendent do obrotu walutowego”, zapowiedział rozszerzenie w najbliższej przyszłości zakazów przywozu, którym podlegały artykuły, wymienione w t. zw. tablicy A, — na część artykułów, wyliczonych w tablicach B i C. Dotychczas pozwolenia na przywóz tych artykułów udzielały urzędy celne. Obecnie pozwolenia udzielać będzie min. korporacji. Wśród artykułów, które mają być objęte nowym zakazem, figurują m. in.: masło, oleje zwierzęce i roślinne, skóry, futra i różne gatunki wełny.

RYNKI TOWAROWE

Wełna

W ub. tygodniu w dn. 29 maja odbył się w Poznaniu na terenach Targów Poznańskich 18-ty jarmark na wełnę, przy dość liczny udział kupców. Na jarmarku panowała dość ożywiona tendencja. Jeżeli chodzi o postać wełny, to przeważały gatunki lżejsze. Popyt na te gatunki był dobry, to też ceny za nie utrzymały się na wysokim poziomie. Niektóre partie sprzedawano znacznie powyżej 3 zł. Również przeciętna cena była wyższa od cen użytkowanych na jarmarku poprzednim. To ożywienie koniunktury należy tłumaczyć zwiększonym zapotrzebowaniem na wełnę ze strony fabrykantów. Domieszka wełny krajowej cieszyła się poważnym popytem. Według ostatnich danych na obowiązkową domieszka zakupiły fabryki 1.334.341 kg wełny w r. 1933 i 906.946 kg w r. ub. Spadek zużycia wełny w r. ub. tłumaczy się tem, że strzyżenie owiec dokonywane jest u nas co 8 miesięcy, w innych latach wypada więc to raz do roku i w innych — 2 razy. W r. b. ilość ta prawdopodobnie wzrośnie.

Bawełna

W tygodniu ostatnim sytuacja na giełdzie bawełnianej w Nowym Yorku kształtowała się pod wpływem planu prez. Roosevelta, zmierzającego do likwidacji zapasów bawełny znajdujących się w posiadaniu rządu. Podobno zmniejszono zapasy te o blisko 400 tys. bel drogą zamiany na kontrakty nowych zbiorów. Szacunki nowych zbiorów nie wpłynęły na zmianę cen w omawianym tygodniu. Przewiduje się, że popyt tegoroczny nie przekroczy podaży, a to ze względu na niewielkie zapotrzebowanie włókiennictwa amerykańskiego na surowiec bawełniany. Ogłoszone ostatnio cyfry, dotyczące konsumcji bawełny w Stanach Zjednoczonych za kwiecień r. b. wynoszą 470 tys. bel wobec 480 tys. bel, skonsumowanych w marcu r. b. Spadek o 10 tys. bel mógłby świadczyć, że konsumpcja nadal się zmniejsza, jednak, według opinii sfer zainteresowanych, spadek ten jest wynikiem redukcji uruchomienia o 25% przez przedsiębiorstwo amerykańskie, co raczej wskazuje, że konsumpcja była zadowolająca. Ceny surowca bawełnianego kształtują się nadal na poziomie 12 cfr. za 1 lb., ulegając minimalnym tylko wahaniom. Przewiduje się, iż powyższa stabilizacja cen potrwa jeszcze kilka tygodni, poczem oczekiwane należy ponownie zwwyżki.

Na krajowym (łódzkim) rynku przedzwy bawełnianej w ostatnich dniach sytuacja kształtowała się pod znakiem zupełnej spokojności. Podaż była zupełnie wystarczająca i z łatwością pokrywała zapotrzebowanie. Fabrykanci łódzcy wskutek znacznie opóźnionej wiosny z trudem posiadają na składach fabrycznych, czem właśnie tłumaczyć należy ostatni zmniejszony popyt. Zwiększonego zapotrzebowania należy się spodziewać z chwilą wydatnego ocieplenia się, co spowodować winno zwiększony popyt na tkaniny wybitnie letnie. Ceny przędz bawełnianej nie uległy większym zmianom, kształtując się w granicach dotychczasowych. Warunki pokrycia traktowane są indywidualnie.

Kapelusze kupuje się najkorzystniej u TOMASKA - Poczta 9

Z okazji 25 lecia istnienia firmy udzielamy na kapelusze krajowe 10% rabatu a na zagraniczne 25% rabatu.

Jedynie fachowe przedsiębiorstwo w zachodniej Polsce założone 1910 roku. dg 2.91
Odnawianie i czyszczenie starych kapeluszy

Kongres bankowców

W dniach 25, 26 i 27 bm. odbył się w Warszawie w siedzibie zarządu głównego Zw. Zawodowego Pracowników Bankowych i Kas Oszczędnościowych R. P. wszechpolski zjazd delegatów oddziałów Związku. Współudział w zjeździe brali delegaci z wszystkich większych miast Polski, a mianowicie: z Warszawy, Łodzi, Katowic, Lwowa, Radomia, Wilna, Inowrocławia, Krakowa, Kalisza, Grudziądza, Lublina. Delegację z Poznania reprezentowali prezes Okr. Pozn. p. mgr. Jan Jabłkowski, wiceprezes p. Wacław Majorkowski oraz skarbnik p. Ant. Pawlicki.

M. in. kongres poświęcił dużo czasu obradom nad obowiązującym polskim systemem ubezpieczeń społecznych, przyczem wyrażano najżywsze niezadowolenie z obecnego stanu rzeczy. — Mając na uwadze polepszenie sytuacji materialnej w szeregu banków, kongres postanowił przystąpić do akcji o podniesienie płac pracowników bankowych. Specjalnie akcentowano potrzebę jak najszybszego wprowadzenia w życie ustawy o Izbach pracy, celem utworzenia w ten sposób właściwego przedstawicielstwa pracowników umysłowych, jak wiadomo, dotychczas nieistniejącego. Dalej uchwalono kontynuować zdecydowaną akcję o powiększenie personelu inspektorów pracy, nie mogących z powodu przeciążenia wykonywać należycie swych obowiązków. Postanowiono również w dalszym ciągu dokładać starań o przeprowadzenie drogą ustawy ochrony działaczy społecznych, bardzo często narażonych z racji obrony zrzeszonych kolegów na przy-

kre następstwa ze strony pracodawców. W końcu postanowiono interweniować w Funduszu Pracy o częstsze zatrudnianie pracowników umysłowych, którzy płacą przecież większą część składek na Fundusz Pracy.

Szczególnie podkreślano na kongresie wielkie znaczenie dla rozwoju każdego związku zawodowego propagandy prasowej. Kongres zalecił zarządowi wszystkich okręgów i oddziałów Zw. Bankowców informowanie prasy o wszelkich ważniejszych poczynaniach organizacyjnych, stawiając jako wzór pod tym względem szeroko rozwiniętą akcję prasową zarządu okręgu poznańskiego.

W wyniku wyborów ukonstytuował się zarząd Związku w następującym składzie: Mieczysław Ewert — Warszawa, prezes, oraz członkowie: Kostecka Halina, Michałowski Edward, Kotoński Stanisław, Fedorowicz Zygmunt, Kierski Bolesław, Pacuski Adam, Raszewski Józef, Tomaszewski Stanisław, Lewiński Władysław, Łabędź Marjan, Wachnowski Janusz, Śledziwski Wacław — z Warszawy, Borowiecki Jan — Sosnowiec, Gątkiewicz Romuald — Katowice, mgr. Jan Jabłkowski — Poznań, mgr. Józef Majewski — Lwów, Milewski Józef — Łódź, Dubicki Ksawery — Radom, Pawlikowska Marja — Wilno, Kosmałski Wincenty — Inowrocław.

Popis uczniów prof. Karpackiego

Ceniony i znany artysta operowy p. Aleksander Karpacki przedstawił wczoraj wieczorem licznie zebranej

publiczności w sali św. Marcina plon swej pracy pedagogicznej. Prof. Karpacki ma swą klasę śpiewu solowego i operowego zespołu w Wielkopolskiej szkole muzycznej. Na program popisu składały się przeważnie arje z oper, oraz pieśni Greczaninowa, Schuberta, Rachmaninowa i Wolfa.

Rozpoczęto popis duetem Lizy i Pauliny z „Damy pikowej” Czajkowskiego. Wykonały go pp. Gawrońska i Lisiecka. Obie adeptki sztuki — pierwsza sopran — druga mezzosopranistka, posiadają dobry materiał głosowy, który w duecie powyższym umiejętnie był postawiony i wyzyskany — a który — prowadzony ręką wytrawnego pedagoga — rozwinąć się może bardzo dodatnio. W następnym wykonaniu solowym arji Pauliny z „Damy pikowej” wykazała p. Lisiecka rozległą skalę i górę silną i czystą — p. Gawrońska odśpiewała trudną i wyczerpującą arję z lusterkiem Małgorzaty z „Fausta”. Bardzo udatnie przedstawił się występ p. Mamicówny, która rozporządza miłym i czystym sopranem. Arja Racheli z „Żydówki” — a bardziej jeszcze Sen Elzy z „Lohengrina” podobały się ogólnie.

Pieśni Greczaninowa odśpiewała p. Deresiewiczowa. W produkcjach głosów męskich usłyszeliśmy barytona p. Romanowskiego Arioso z op. „Demon” Rubinsteina i monolog z „Rigoletta” Verdiego, oraz dwie pieśni w wykonaniu tenora p. Lisiaka i arję Domana z „Legendy Bałtyku” Nowowiejskiego.

Bardzo ciekawe i duże nadzieje rokuje p. Fechner — bas, który arję Figara z „Wesela Figara” Mozarta wysunął się głosem swym na czoło

Po słońce do Jugosławii

Dwa razy na miesiąc — co 7-go i co 22-go każdego miesiąca wyjeżdżają wycieczki do uroczej Dalmacji. Dwutygodniowy pobyt w Dubrowniku. Komfort, południowe owoce, tanie i świetne wina. Dobre towarzystwo. Całość zł 595.—.

Informacje w Orbisie lub Francopolu. Zapisy przyjmuje Orbis w Poznaniu, plac Wolności 9, tel. 52-18. ng 11 280

wszystkich uczestników popisu.

W programie zespołowym wykonano poza na wstępie wymienionym duetem Czajkowskiego jeszcze Delibesa duet z op. „Lakme” oraz kwartet z „Rigoletta”.

Publiczność darzyła wykonawców niemiłkającymi oklaskami, z których lwia część należała się przedewszystkiem prof. Karpackiemu i jego pedagogiczną i pełną dobrych wyników pracę.

Akompanjowała b. umiejętnie p. Karpacka. M. G.

Gruźlica płuc jest nieubłagana i corocznie, nie robiąc różnicy dla płci, wieku i stanu, pociąga bardzo wiele ofiar.

Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, grypy, uporczywego, męczącego kaszlu itp. stosują pp. Lekarze

„BALSAM THICOLAN AGE“

który, ułatwiając wydzielanie się płwociny, usuwa kaszel, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego. Sprzedają apteki. ng 8306

Dnia 2 czerwca r. b. zmarł ś. p.

Leon Pluciński

długoletni Wicepatron naszego Związku.

W Zmarłym straciła Spółdzielczość wybitnego działacza, a Związek nasz gorliwego współpracownika i światłego doradcę. Wielkimi zaletami charakteru i umysłu, zaskarbił sobie Zmarły ogólny szacunek i wdzięczną naszą pamięć.

Związek Spółdzielni Zarobkowych i Gospodarczych w Poznaniu.

dg 2 659

W dniu 4 czerwca 1935 r., rozstał się z tym światem, ś. p.

Stanisław Różański

Zmarły był jednym z współzałożycieli Giełdy i długoletnim członkiem Rady Giełdowej, odznaczając się prawością charakteru jak i dużą pracowitością.

Dzięki tym zaletom ducha Zmarły zasłużył się godnie naszej instytucji.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 6 czerwca r. b. o godz. 16,30 z kostnicy Szpitala Wojskowego przy Wałach Jana III.

Giełda Zbożowa i Towarowa

w Poznaniu.

dg 2 720

Dobre i modne zegarki dla młodzieży poleca W-SZULC p. w. w. w. 5 lat w 1873 r.

ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN” R.M.S.W. 451599 ZNAK F.A.B.S. z KOGUTKIEM SA ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE ZASTOSOWANIE

BÓLE GŁOWY MIGRENA, NEURALGIA

BÓLE ZĘBOWE GRYPA, PRZEZIĘBIENIA BÓLE ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSZNE I T.P.

ŻĄDANIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZE ZN. FABR. KOGUTEK SPRZEDAJA APTEKI

Dnia 2 czerwca 1935 r. zmarł długoletni, wielce zasłużony Prezes Rady Nadzorczej Spółki naszej, s. p.

Leon Pluciński

z Swadzimia.

Zmarły odznaczał się bogatym doświadczeniem życiowym i wybitnymi zaletami charakteru i umysłu. Tracimy w Nim światłego doradcę i gorliwego, szczerze oddanego Instytucji naszej rzecznika, do której rozwoju w dużej mierze się przyczynił.

Cześć Jego pamięci!

**Rada Nadzorcza, Kurator i Zarząd
Sp. Akc. Centrala Rolników w Poznaniu.**

Pr 4 352-23.11

W dniu 2-go czerwca 1935 roku zmarł s. p.

Leon Pluciński

z Swadzimia

długoletni członek naszej Rady Nadzorczej.

W Zmarłym straciliśmy cennego współtowarzysza pracy i światłego doradcę, oddanego naszej Instytucji.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku Cukrownictwa.

ng 11 293

W dniu 2 czerwca 1935 r., rozstał się z tym światem s. p.

Leon Pluciński

ze Swadzimia

Członek Rady Nadzorczej Sp. Akc. H. Cegielski w Poznaniu.

Należąc do Rady naszej Spółki od roku 1909 przetrwał z nami ciężkie i dobre chwile, zajmował się żywo pracami i rozwojem naszego przedsiębiorstwa i służył nam zawsze swoją światłą radą i pomocą.

Boleśnie odczuwamy stratę Zmarłego.

Jego imię, związane z historią naszej Spółki, pozostanie nam na zawsze w wdzięcznej pamięci.

Rada Nadzorcza i Zarząd Spółki Akcyjnej H. Cegielski w Poznaniu.

ng 11 294

We wtorek, 4 czerwca 1935 roku zasnął w Bogu po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy ojciec, teść, brat i dziadek, ś. p.

Stanisław Różański

przeżywszy lat 52.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 6 czerwca o godz. 4,30 popoł. z kaplicy przedpogrzebowej przy Wałach Jana III. na cmentarz świętomarciński przy ul. Bukowskiej, msza św. żałobna w sobotę, 8 czerwca o godz. 10 w kościele św. Michała.

Poznań, ul. Przecznicza 12.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci, wnuki i rodzina.

Osobnych wiadomości nie wysyła się.

Zakł. Pogrz. „Ceremonjał”. ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

Pg 4350-23.21

Ś. p.

Leon Pluciński

Wiceprezes Rady Głównej Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych

zmarł dnia 2 czerwca r. b. w Swadzimiu.

W Zmarłym tracimy wielce zasłużonego działacza na niwie spółdzielczej.

Rada Główna i Zarząd Główny

Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych R. P.

dg 2660

Ś. p.

Michał Orwaldi

Porucznik r. 15 Pułku Ułanów Pozn.

ur. dn. 29. 9. 1887, zakończył swój doczesny żywot opatrzony Sakramentami św. dn. 2. 6. 1935 r. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 5 czerwca 1935 r. o godz. 17,45 z kaplicy cmentarza św. Marcina w Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążeni
zg 11 299 **małka, bracia i bratowa z dziećmi.**
Poznań, Pl. Bernardyński 1 m. 10.

+

Dnia 2 czerwca 1935 r., zmarł, długoletni członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Stanisław Robiński

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 5 czerwca br. o godz. 5 po poł. z kostnicy cmentarza farnego przy ul. Bukowskiej. Szanownych Członków upraszamy o liczny udział w pogrzebie. Cześć Jego pamięci dg 2719

Towarzystwo Powstańców i Wojaków im. Fr. Ratajczaka Poznań — Śródmieście.

Ś. p.

Leon Pluciński

ze Swadzimia

pierwszy Prezes, wielki organizator pełen zapału i poświęcenia dla idei Kółek Rolniczych, były Wicepatron, który położył trwale podwaliny Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych,

zgasł dnia 2 czerwca 1935 r.

Odszedł z nami do dalszej pracy wobec Boga i Ojczyzny. Jego służy nam wzorem do dalszej pracy wobec Boga i Ojczyzny.

Organizacja nasza poniosła niczem niepowetowaną stratę.

dg 2718

Michał Zenkteler

Prezes Wielkopolskiego Towarzystwa Kółek Rolniczych.

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Drogiego Zmarłego, odprawi się w Poznaniu w piątek, dnia 7. bm., o godz. 10,15 w kościele św. Michała przy ul. Sniadeckich.

Co modne na wiosnę

pokazują moje

Nowe Wystawy frytykułów Męskich

Bogaty wybór — Niskie ceny

Sprzedają także na asygnaty f-y Kredyt.

The Gentleman

ul. Nowa 1. POZNAŃ ul. 27. Grudnia 4.
TELEFON 31-62

Wolna posada

dla rutynowanego fachowca z dziedziny ortopedji, specjalisty do wyrobu protez.

Reflektuje się na doświadczoną siłę, zdolną do samodzielnego prowadzenia warsztatu. Zgłoszenia reflektantów mogących wykazać bogate doświadczenie, kierować do Biura Ogłoszeń „Par”, Katowice, Pierackiego 8 pod: „Ortopedja”. Pg 4347-71,38

Obwieszczenie o licytacji masy upadłościowej.

Komornik Sadu Grodzkiego w Poznaniu Rew. 11-go, mający kancelarię w Poznaniu przy ul. Szyperskiej nr. 1 na podstawie art. 116 prawa upadł. podaje do publicznej wiadomości, że począwszy od dnia 5 czerwca 1935 r. codziennie od godz. 10-tej przy ul. Nowej nr. 6 we firmie „Wiza i Maluszek” odbędzie się licytacja ruchomości i to:

urządzenia składowego, składającego się z stołów, regałów, gablotek, zegara kontrolnego oraz większej ilości koronek, wstażek, materiałów jedwabnych i towarów krótkich. Licytacja odbędzie się nieodwołalnie. nr 11 083

M. Cwojdzkiński, komornik.

Ś. p.

Leon Pluciński

właśc.: maj. Swadzim-Sady, Osiedla podmiejskiego Przechmirów, Zielnik i Rusiborza

zasnął w Bogu, dnia 2 czerwca 1935 r. W Zmarłym straciliśmy dobrodzieja i szefa o nieograniczonej dobroci i szlachetnego serca, a pracowity żywot Jego służy nam wzorem do dalszej pracy wobec Boga i Ojczyzny.

Pamięć o Nim w sercach naszych nigdy nie wygaśnie. Zegnamy Go z prawdziwym żalem.

ADMINISTRACJA:

Swadzim-Sady,

Osiedla Podmiejskiego Przechmirów, Zielnik i Rusiborza.

zg 11 298

A. ROSZEWSKI

Stary Rynek 61

sprzedaje najtaniej
Naczynia emaljowane
aluminjowe i blaszane
Garńki żeliwne
Maszynki do mięsa
Młynki do kawy
Noże i widełce
Thermosy
Magle domowe
Łóżka metalowe
Wanny do prania
Pg 4063-20.43

Wóz

sprzedam. Poznań. Warszawska 111, Osiedle. zd 92 581

Dnia 1 czerwca 1935 r., zmarł ś. p.

Wiktor Szulczewski

członek Poznańskiego Sejmiku Wojewódzkiego.

Zmarły, jako 49-letni członek Poznańskiego Sejmiku Wojewódzkiego, będąc w nim czynny od chwili wstąpienia Państwa Polskiego, dzięki wysokim zaletom umysłu i charakteru zdobył sobie ogólny szacunek i uznanie jako zdolny i zasłużony działacz samorządowy. Cześć Jego pamięci!

(—) **Marcin Milczyński**,
Marszałek Poznańskiego Sejmiku
Wojewódzkiego.

(—) **Begale**,
Starosta Krajowy.
ng 11 290

Dnia 4 czerwca 1935 r., zasnął w Bogu, namaszczony Olejami św., nasz najlepszy i najukochańszy szef, ś. p.

Stanisław Różański

o którym pamięć w sercach naszych nigdy nie wygaśnie

zg 11 300

Pracownicy Firmy „Agra“
Poznań, Plac Wolności 14.

CYFRY MÓWIĄ:

zł 100.000
na Nr. 120 717

zł 50.000
na Nr. 75 332

zł 100.000
na Nr. 167 868

zł 20.000
na Nr. 75 331

zł 100.000
na Nr. 172 737

zł 20.000
na Nr. 91 240

oraz wielka ilość wygranych po zł 10.000, 5.000, 2.500, 2.000 itd.

OTO SUMY

jakie padły ostatnio w kolekturze

JULJANA LANGERA

Poznań, Seweryna Mielżyńskiego 21 i Wielka 5
Warszawa, Marszałkowska 121.

Radzimy przeto wcześniej nabywać nasze szczęśliwe losy, ponieważ w poprzednich loteriach już na kilka dni przed ciągnięciem zabrakło u nas losów.

Na prowincję wysyłamy natychmiast po otrzymaniu należności przez P. K. O. Konto 1667. Tg 1078

„HAFTOPLIS“

wykonuje mierzki, okretkę, — dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekatyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo najtaniej

STARY RYNEK,
wejście Wiankowa.
Pg 3316/19.70

Ogród

dobrze zaprowadzony, z drzewami owocowymi, 2000 m² ulica Dąbrowskiego. sprzedam korzystnie. Zgłoszenia telefon 29-67 lub do Kurjera Poznańskiego pod dg 2714/15

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1311 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w sobotni i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. KAMIENICE

Wille
komfort, parkiet, 7 pokoi przynależnościami, ogród sprzeda właściciela gotówka 19 000. Jarocin, Marcinkowskiego 6. zdg 92 356

Wille
komfortowa, blisko tramwaju — dwumieszkańcowa, wpłaty do 20 tys. kupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 207

Kamienicę
w centrum miasta wyłącznie od właściciela kupie, wpłaty 50 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 582.

Kamienica
centrum, dochód 4 500, wpłaty 20 000. Informacje 3 — 5. Szwajcarska 14 — 4. zdg 92 414

Willa
nowa, dochód 27 000, wpłaty 27 000. Informacje 3 — 5. Szwajcarska 14 — 4. zdg 92 413

Kamienica
nowa, dochód 4 200, cena 31 000, wpłaty 12 000, reszta amortyzacja. Karalus, Poznań, Marszałka Focha 25. zdg 92 753

Kupię
zaraz dom, wille z amortyzacją, wpłacie 12 000, bez agentów. Zgł. Kurjer Poznański zdg 92 747

Okazja
Willa, centrum, niezadłużona, bezpodatkowa, pięciomieszkańcowa, 5000 dochodu, zamienie na jednomieszkańcowa centrum, reszta ceny pozostawie hipotekę. Proponuje właściciel. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 761

Kamienicę
składami mieszkania trzypokojowe centrum Poznania czysty dochód 12 000 sprzedam — 30 000 wpłaty 60 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 949.

Kamienicę
trzykondytorowa 105 000, — wpłaty 60 000 dochód 15 000 sprzedam. Maciejowski, Zwierzyniecka 8 telefon 92-66, zdg 92 907

2. PIENIĄDZ

Spowodu likwidacji jest pożyteczne wydawnictwo bardzo korzystnie do nabycia.

Poważny zysk
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 959

20.000 zł
pożyczki, poszukuje od zaraz, na 4 miesiące za podwójną gwarancją i dobrym procentem. Oferty upraszam pod zdg 92 560 Kurjer Poznański.

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Gdynia
Tani sezon! Hotel — Pension „Polska Riviera“ przy plaży morskiej. Kąpiele słoneczne na specjalnie zbudowanym tarasie. Bieżąca woda ciepła i zimna. Łazienki. Komfort. Pokoje od 4 zł. Kuchnia pod nowym zarządem. Dla wycieczek znaczne zniżki. — Tel. 10-16. zdg 86 633

Chodzież letnisko
pokój słoneczny, dwie osoby z utrzymaniem lub bez do oddania. Paprzycka, Raczkowskiego 9. ng 11 286

Doskonałe
warunki kuracji i leczenia, nowoczesne urządzenia posiada Zdrojowisko solankowe i borowinowe Inowrocław, Wodolecznictwo, Emanatorjum Radowe. Kuracje ryczałtowa. Informuje Zarząd Zdrojowiska. ng 9963

Leśniczówki
na lipiec poszukują 2 osoby. Dokładne oferty Kurjer Poznański zdg 92 629

Bezdzietni
poszukują kulturalnego letniska na lipiec, sierpień, gdzie las, woda. Oferty Poznań, Różana 12, m. 8, Zawadzka. zdg 92 651

Letnisko
piękna okolica, woda, las, 3. — Halesowa, Kakulin, poczta Pono-wo Kościelna. zdg 92 666

Letnisko
Miły pobyt, smaczna kuchnia, las, jeziora, 3. — zł dziennie. Dąbrowski, Promno, Promienko. zdg 92 676

Ciechocinek
Pierwszorządny pensjonat „Janina“, blisko łaźni, otwarty pod nowym zarządem. Wykwintna kuchnia warszawska. Telefon, łaźni. Informacje na miejscu. Tg 1074

Letniska
las, jezioro utrzymaniem lub obiadaniami (używalność kuchni) małżeństwo 2 dzieci 8—10 lat podać warunki Kurjer Pozn. zdg 92 932.

4. OSOBISTE

Antek
wracaj do domu — czwartego pobory — pieniądze u gospodyni. zdg 92 513

Trwała
ondulacja parowa 6,50, wodna 1,50, wykonuje specjalista. Olej-niczak, Szewska, nr. Wielkiej. zdg 92 776

Czekoladowy, pomarańczowy, orzechowy,

może być także
piana śmietany nieci białą myśl wasza absorbuje cała, smaczniemi zdobny owocami, zwykle jadany jest parami. Zgadnąć niewiele do roboty: to
podwieczorek za jeden złoty
(Weber Nowa 4) ng 9 602

PP. Sportowcom
polecam najnowocześniejszą urządzoną przechowalnię kajaków, cena 2.— „Rusalka“ między klubem „Polonia“ — „AZS“ zdg 92 578

Unieważniam
wzrost wystawiony omyłkowo p. Próchniewiczowi na zł 45,00 płatny 2. 7. 35 r. w Grodzisku. Stefan Otto, Grodzisk, Pozn. ng 11 288

Ostrzeżenie!
Uprasza się o nieplacenie rachunków i niewydawanie skrzyń i butelek bez pokwitowania firmy, gdyż były robotnik Farniczek Szulda próbuje kasować rachunki i odbiera butelki i skrzynie bez upoważnienia firmy, czego nie będziemy mogli uznać. „Vulkan“, ul. Szamarzewskiego 47, Rozlewnia piw, sprzedaż lodu higienicznego. Telefon 61-57. zdg 92 779

Trwała
ondulacja, komplet 7,50. Wodna, myciem 2.— Pl Wolności 13. zdg 92 847

6. OŻENKI

Który
z starszych panów do lat 50, posłubi panią do lat 20. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 822

Kawaler
27. dobrego charakteru, dosyć przystojny, biedny, poszukuje żony, wiek obojętny, ewent. ułomnej, — żamożnej. Dyskretna słowo honoru. Poważne oferty Kurjer Pozn. zdg 92 558.

Kawaler
lat 30, brunet z znanej rodziny, kupiec samodzielny, pozna panne do lat 28. Wymagana gotówka do 8000.— dla wspólnego dobra. Cel matrymonialny. Zdecydowane oferty Kurjer Pozn. zdg 92 772

7. SPRZEDAŻE

Interes zbożowy
dobrze zaprowadzony w miesiące powiatowem gdzie wojsko i granicą w bardzo bogatej okolicy odstąpię na dogodnych warunkach. Zgł. Kurjer Pozn. zdg 92 824

Meble Baranowski

najtaniej poleca
Meble
Fabryka Mebli, Rynek Śródecki, Żydowska 4, kilkadziesiąt kompletów gotowych. dg 2483

Prasę do torfu
jeden sezon używana sprzeda korzystnie z braku zapędu. Majełność Grabowa, p. Jastrzebowo. zdg 92 825

Maszyny do pisania
biurowe i kufereczkowe „Continental“
Triumf techniki. Jakość niedościgniona. — Przedstawicielstwo

Przygodzki, Hampel i S-ka
Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21. Tel 21-24. ng 8333

Śliwińskiego
meble Żydowska. dg 2607

Kasę
pancerną. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 271

Pianina
Bettinga najkorzystniej: Kwiatkowski, Pierackiego 15. dg 2435

Zakład
fryzjerski mieszkaniem sprzedam Marsz. Focha 81 kpszary. zdg 92 491

Rowery
gwarancja od 95 zł. „Marta“
Szewska 20. zdg 90 697

Tania sprzedaż
mebli używanych
Jadalnie — Sypialnie
Gabinety Salony Kuchnie różne pojedyncze sprzedaje — kuruje tylko

Wielka 25,
Tani Skład Komisyjny. ng 10 333

Wielka sprzedaż okazjna
Dom Komisowy, Wroniecka 6/8, poleca okazynie: jadalnie — sypialnie — gabinet — kuchnie — szafy — łóżka — krzesła, leżanki — tapczany — umeblowanie — biurka, lampy — elektroakusty — lodówki. dg 2 647

Cukiernia
firma przedwojenna, przy ruchliwej ulicy we lwowie do sprzedania, z powodu niezgodności właściciela do prac. Informacji u dzieln. Wojciech Owoc. Lwów pl. Bilewskiego 7. zdg 92 576

Skład

kolonialny, dobrze zaprowadzony mieszkaniem z powodu wyjazdu tania sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 92 608

Silnik
Fiat 505 kompletny sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 618

Szczeniaki
setery, irlandzkie rasowe sprzedaje 25 zł. Aleksandrów Kuj. — Białobłota, fotografie Poznań, Pocztowa 11 — 9. zdg 92 621

Motocykl
z przyrępką FN. 350 ccm w dobrym stanie sprzedam. Zgłoszenia „Perun“, M. Focha 4. zdg 92 643

Bazancie
jajka świeże z wóljer sztuka 70 gr sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 646

Skład
kolonialno-spożywczy dobrze prosperujący, klientela gotówkowa, mieszkanie, adres Kurjer Pozn. zdg 92 667

Skład
spożywczy, mieszkaniem sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 92 563

Skład
kolonialny, maglem, mieszkaniem i kuchnią spowodu choroby natychmiast sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 568

Sprzedaż — Naprawa
wiecznych piór wszelkich systemów Skład Papieru. — Montownia Wiecznych Piór — Józef Czarnowski — Poznań, Ratajczaka 2. „Asygnaty Kredyt“ dg 2243

Łóżko
materacem tania. Focha 95 — 9. zdg 92 543

Maszynę
do pisania tania sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 605.

Parcele
ogród, opłotowana, pokój kuchnia / okolica Grunwaldzkiej sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 609

Parcele
Grunwaldzka tania. Informacje 3 — 5. Szwajcarska 14 — 4. zdg 92 423

Maszyna
pisać — Smith Premier prawie nowa, korzystnie. Przechyca 2 — m. 7. zdg 92 596

Stare bronzony figurki itp. bardzo okazjnie

Caesar **Mann**,
Poznań, Rzeczypospolitej 6. ng 10 972

Zakopane, parcela 3 200 mkw. okolica
najszlachetniejsza i najzdrowsza za 10 000 zł spowodu wyjazdu do sprzedania. Zgłoszenia Wagon-Lit, Zakopane. ng 11 257

Kapelusze
koszule, krawaty, czapki
oraz wszelkie artykuły męskie tylko z firmy
Józef Pluciński
Pocztowa 2

Fortepian
świetnie utrzymany sprzedam. — Dąbrowskiego 23 — 1. zdg 92 656

Umywalka
biały marmur, Mateckiego 31 — m. 4. zdg 92 594

Pianino
czarne, prawie nowe Jaehne. — Przechyca 2, m. 7. zdg 92 595

Rower
damski, maszyna pisanja Underwood, pierwszorządne, korzystnie Ratajczaka 32, Komis. zdg 92 730

Łóżeczko
tania sprzedam. Mostowa 14 a. Łaszczewska. zdg 92 746

Sprzedam
parcela blisko śródmieścia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 92 537.

Kolonjalke
z mieszkaniem, urządzeniem towar, maglem. Adres Kurjer Poznański zdg 92 534.

Parcela
1400 kw. mtr. ul. Zbąszyńska przy ul. Bukowskiej natychmiast korzystnie do sprzedania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 879.

Motocykl
Harley Davidson z przyrępką dwuosobowa, dobrym stanie korzystnie sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 92 613

Kolonjalke
z maglem i mieszkaniem sprzedam. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 92 813

10 stołów
restauracyjnych sprzedam. — Marsz. Focha 73 warsztat rzeź-nicki. zdg 92 811

Gablotki
szklane, kase gramofon
i płytami tanio. Jackowskiego 80
m. 3. zdg 92 804

Szynki
krojenia, maszynowe, rower sprze-
dam. Smidowicz, Połwiejska 11.
zdg 92 896

Motocykl
Monet-Goyon 175 cm. dwutakto-
wy — w bardzo dobrym stanie
na 850 zł — ul. Sowińskiego 20
m. 3. zdg 92 928

**Maszyny
do pisania**
nowe i okazjone
z gwarancją
Kochanowicz i S-ka
Plac Wolności 13. obok Komendy
Policji. Pg 3879-20.18

Skład
kapeluszy damskich Poznaniu
sprzedam. Zł. Kurjer Pozn.
zdg 92 926

Skład pieczywa
w pełnym biegu tanio sprzedam.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 952

Buldogi
francuskie młode sprzedam. —
Półwiejska 17 — 6. zdg 92 946

Samochód
mały 5 osob. torpeda tanio sprze-
dam, obejrzyć od godz. 15. Pół-
wiejska 4, m. 3. Pg 4355-54.472

Fotele restauracyjne
Thoneta 36 szt. jak nowe oka-
zynie

Salonik wenecki
dobrym stanie tanio
Skrydło krótkie
czarne, krzyżowe jak nowe tylko
150.—

Jadalnie dębowe
solidne wyjątkowo tanio
Garnitur klubowy
dobrym stanie tanio

Siodło damskie
mało używane korzystnie. Po-
znański, Dom Komisowy, Domi-
nikańska 3. Pg 4356-23.18

Maszyny do pisania
małe i duże, nowe i uży-
wane największy wybór
— najniższe ceny. —
Gwarancja. Skóra i
S-ka. Poznań, Aleje
Marcinkowskiego 23.
ngr 8303

Aparat
fotograficzny 9x12 okazjone
sprzedam. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 92 579.

Lodówka
Czesława 11. Sklen. zdg 92 684

Kilka mórg ziemi
Zarzu 3 km od Poznania sprze-
dam korzystnie. zaraz. Zgłosze-
nia „Par”. Marcinkowskiego 11
pod 23.17. Pg 4357-23.17

Okazyjnie
do sprzedania maszyna do mycia
butelek obciążaczki, filtr i inne
przędz. Firma Zak. Poznań,
ul. Różana 14. zdg 92 857

**Ogrody — Restauracje
Hotele — Pensjonaty**
kupiona — Szkló — Porcelane —
Nóż widelce — najtaniej tylko
wprost. Hurtownia Porcelany
Wroniecka 24. zdg 92 919

Kolonjalka
masłem mieszkaniem 600. Adres
Kurjer Pozn. zdg 92 916.

Pianino
zastraniczne, pierwszorzędne. św.
Marcina 15 — 5. zdg 92 912

Samochód
2 osobowy „Chevrolet” dobrym
stanie tanio sprzedam. Obejrzyć
można 4 dni Ciesielski Poznań Da-
browskiego 83/5. zdg 92 888

Lóżeczko
metalowe z materacem jak nowe
Al. Marcinkowskiego 6, m. 7.
zdg 92 694

Kapelusze
damskie, męskie, no-
wości wiosenne.

**Bieliznę —
Krawaty**
Pończochy — Rękawiczki
poleca najkorzystniej

Svenda — Drnek
Poznań, Stary Rynek 65 dg 3251/2

Kiosk
restauracja korzystnie sprzedam
lub na rachunek. Wielka 2.
zdg 92 843

Pianina
nowe, używane na dogodnych wari-
antach, wpłata 300.— Krolowo,
Podgórną 14. zdg 92 855

Prezent
najpraktyczniejszy w dniu I komu-
nii sw. jest mandolina, gitara,
skrzypce, lira Podgórną 14.
zdg 92 854

Skład
drobni i owoc, połączone kolon-
jalka. Półwiejska 24. zdg 92 830

Bacznosc!
Skład skór oraz cholewkiarnie z
całkowitem urządzeniem oraz to-
warem przy głównej ulicy w po-
wiatowym mieście spowodu obje-
cia innego interesu sprzedam. —
Oferty do Kurjera Poznańskiego
zdg 92 820

Skład
kolonialny z mieszkaniem na
sprzedaż. Adres Kurjer Poz-
nański zdg 92 731

Maszynę
Singera krawiecka nowa. Nad-
brzeżna, Plac butelek.
zdg 92 636

Maszyna
do pisania. Szkoła 7/8 — 8.
zdg 92 789

**Plaszcze
Kostjomy
Komplety**
najkorzystniej
wpro: z fabryki
konfekcji damskiej
**Wildowa, Syn,
Wodna 1**
Przyjmujemy asygnyty kredytowe
ng 8128/9

Maszynę
damską, okrągłe czółenka, sprze-
dam. Poznań, Wietka 10, m. 8.
zdg 92 773/4

Lóżeczko
dziecięce. Zwierzyniecka 20 — 12.
portj. 2240

Bieliznę
damską nocną, ładną, okazjone.
Józefa 9 — 2. zdg 92 850

Singera
damską tanio, Szewska 11 m. 4.
zdg 92 877

Kolonjalke
zaprowadzona, mieszkaniem 6
nie sprzedam. Długa 8, miesz. 6
zdg 92 723

Smoking
tanio sprzedam. Adres wskaże
Kurjer Poznański zdg 92 704

11. KUPNA

Domek
kupie miasteczku do 5000 zł. —
Wpłace 2000. Zgłoszenia agentura
Oredownika Chodzież. Pierackie-
go pod „Emeryt”. ng 11 276

Kupię
objekt fabryczny za gotówkę w
centrum miasta. Oferty Kurjer
Poznański zdg 91 768

Kupię
platformę lekką lub zamiennie na
cieższą. Olejniczak. Łanowa 13.
zdg 92 280

Drykerkę
(Tokarka) aparat spawania.
Rybaki 3, m. 15. zdg 91 545

Parcele
przy tramwaju kupię. Oferty
Kurjer Poznański zdg 92 634

Czysty wosk pszczelny
kupuję Oferty do Kurjera Po-
znańskiego zdg 92 557.

Domek
przy tramwaju za gotówkę.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 875

Sztucer
kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdg 92 677

Maszynę
do pisania kupię. Oferty z ceną
Kurjer Poznański zdg 92 679

Składu
kolonialnego z mieszkaniem po-
szukuje. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 92 610

Kasę rejestracyjną
jedyną gwarancją, kupię Restau-
racja Rzeźni Miejskiej Grochowe
Łąki. zdg 92 831

Kupię
prosperujący dobry skład kolon-
jalny, delikatność albo drogie-
rny od gospodarza bez agen-
tów. Zgłoszenia Kurjer Poznań-
ski zdg 92 748

Maszynę
do pisania kupię. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 92 607.

Kufer
do samochodu Praga Piccolo uży-
wany lecz w dobrym stanie kupię.
Oferty upraszam do Kurje-
ra Poznańskiego zdg 92 821.

Sieczkarke
silna maneżowa kupię. Chwali-
szewo 1 m. 2. telefon 15-00.
zdg 92 819

Skład
branża obojętna za gotówkę kupię.
Szczegółowe oferty z ceną „Par”
Kurjera Poznańskiego zdg 92 760

Formy gumowe
na pomadki (konserwa) i choin-
kowe kupię. Śledziński Wroniec-
ka 17. zdg 92 939

Wannę
emalowaną dobrym stanie kupię.
Oferty ceną Kurjer Poznański
zdg 92 802

Wannę
używana emalowana kupię. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 727

Powózkę
uprząż dla kucyka kupię. Restau-
racja Rzeźni Miejskiej, Gro-
chowe Łąki. zdg 92 701

12. DO WYNAJĘCIA

2 000.—
pożyczki i hipoteke, za procent
dam skład mieszkaniem rodzimem
Półwiejska 38 a m. 8 Radowicz.
zdg 92 721/2

Mieszkanie
5 pokojowe komfortowe, elektry-
ka, łazienka, centralne ogrzewa-
nie, ogródek Grottzgera 2, wysoki
parter od zaraz do wynajęcia.
zdg 91 988

3 i 4 pokojowe
z kuchnią bez łazienki i piętro
od zaraz. Wielkie Garbary 20,
stróżka. zdg 92 635

Pięciopokojowe
remontowane, piec, słoneczne. —
Chelmońskiego 8, m. 4.
zdg 92 649

5
pokoi Przecznicza centralne ogrze-
wanie mieszkaniowe od 1 lipca.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 580.

Giełda mieszkaniowa
„Be Em Es”
Marcinkowskiego 21.
Trzypokojowe
Słowackiego.

Czteropokojowe
ośmieszlat. Jeżyce.

Pięciopokojowe
centrum.

Sześciopokojowe
luksusowe, Opera.
zdg 92 678

Mieszkanie
pięciopokojowe, ładnie położone,
pierwszym piętrze, od 1 lipca do
wynajęcia. Bank Pożyczkowy
Spółdzielczy, Łazarz. Marsz. Fo-
cha 47. zdg 92 515

Centrum
5-4 pokojowe mieszkani

2 ubikacje biurowe
warsztaty — składnice
Zł. Mielżyńskiego 23 — 12 od
9-14. zdg 92 868

2
pokoi kuchnia Raclawicka 89
Górczyn zaraz od gosp. Adres:
Kurjer Pozn. zdg 92 812

Pokój
kuchnia z meblami lub bez, kor-
zystnie sprzedam. Gen. Umiń-
skiego 20, m. 3. zdg 92 756

2 pokoje
kuchnia, łazienka centrum od 1.
7. wolne. Adres Kurjer Pozn.
zdg 92 935

7, 6, 5, 4 i 3
pokojowe mieszkani, biura, skła-
dy w każdej dzielnicy, wskaże
„Domus”. Plac Wolności 14 a.
Informacje bezpłatnie. zdg 92 925

5 pokojowe
parkietowe, komfort I. Małeckie-
go, narożnik Strusia odnowione
od zaraz. Fr. Zahiten, Marsz.
Focha 63. zdg 92 949

Pięciopokojowe
dwie kuchnie słoneczne IV pię-
tro. Górna Włda 35, 100 zło-
tych. Wiadomość telefon 37-55.
zdg 92 945

Panom emerytom
wydzierżawie tanio 3 i 4 pokojo-
we, mieszkanie, w okolicy naj-
piękniejszych lasów Wielkopolski,
obfitych w grzyby, jagody.
Adres wskaże Kurjer Poznański
dg 2717

Trzypokojowe
Półwiejska 1. Informacje Metel-
ski, Zielona 3 — 21. zdg 92 873

5
trzy, dwa komfort Jeżyce, Wska-
że Świercz Słowackiego 27.
zdg 92 883

Trzypokojowe
komfortowe renowacje 300.— cen-
trum. Ofer. Kurjer Pozn.
zdg 92 885

Dwupokojowe
37, trzypokojowe 59, czteropokoj-
we 80. Podgórną 5, m. 4.
zdg 92 697

2 pokoje
z kuchnią, suterenu, do wynaje-
cia od 1. 7. Marynarska 5, m. 3.
zdg 92 790

2 pokoje
kuchnia, wprost od gospodarza.
Wolnica 3, (restauracja).
zdg 92 683

13. SZUKA MIESZK.

Roczna dzierżawa
zgóry
za mieszkanie 9 względnie 8 po-
koiowe, parter lub 1-sze pię-
tro. Centrum miasta, nie dalej
ulicy Mickiewicza. Oferty nale-
ży skierować do „Par”, pod
nr. 22.49 lub telefonicznie mie-
dzy godz. 16—17, tel. 74-01.
Pg 4312-22.49

2 pokoje
z kuchnią w śródmieściu poszu-
kuje 1/2 roku zgóry. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 92 567.

Mieszkania
słoneczne 1—2 pokojowe kuch-
nia, komfortem, okolica Rynek
Jeżycki szuka samotny, pewny
płatnik. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 92 586

Lekarz
wojskowy poszukuje 5 pokojowe-
go mieszkania tylko w centrum.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 611

6-pokojowego
Aleje Marcinkowskiego do Mie-
kiewicza, komfort, od 1 października.
Wiadomość tel. 40-08.
zdg 92 597

Dwu
ewtl. trzypokojowego komfortem
centrum poszukuje sędzia wprost
gospodarza. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 92 908.

2—3 pokoje
kuchnia, łazienka, śródmieściu
lub okolicy Zoologu. Czynsz pew-
ny, od gospodarza. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 92 546.

Poszukuję
pokoi z kuchnią 25 miesiecznie
1/2 roku zgóry urzędnik. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 92 891.

Szukam
mieszkania 4—5 pokojowego cen-
trum, I piętro. Zgłoszenia Ke-
szarska Dippa, plac Wolności 11.
zdg 92 741.

Lotnik
oficer 3—4 komfortowego. Oferty
Kurjer Poznański zdg 92 612

2
pokoi śródmieściu na kancelarie
adwokacka poszukuje od zaraz.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 872

Roczna dzierżawa
zgóry
za mieszkanie 9 względnie 8 po-
koiowe, parter lub 1-sze pię-
tro. Centrum miasta, nie dalej
ulicy Mickiewicza. Oferty nale-
ży skierować do „Par”, pod
nr. 22.49 lub telefonicznie mie-
dzy godz. 16—17, tel. 74-01.
Pg 4312-22.49

15. POKOJE UMEBL.

Śródmieście
dwa — trzyosobowy. Młyńska 3,
m. 7. zdg 92 499

Gołębia
4, m. 4. zdg 92 626

Klatki
niekrepujący frontowy. Św. Woj-
ciech 25 — 9. zdg 92 630

Dwuosobowy
Łakowa 16 — 6. zdg 92 644

Pokój
Małeckiego 12 — 13. zdg 92 616

Pokój
ewtl. zaraz. Wielkie Garbary 33,
m. 10. zdg 92 663

Pokój
zaraz. Półwiejska 18 — 3.
zdg 92 662

Pokoik
solidnemu panu zaraz Fr. Rataj-
czaka 11a m. 69. zdg 92 683

Słoneczny
ładny pokój solidnej pani na po-
sadzcie. Szmarszewskiego 20/22 I.
m. 4. zdg 92 375

Dwuosobowy
komfort frontowy pierwszorzęd-
nemu utrzymaniu zaraz Pierac-
kiego 9 m. 6. zdg 92 562

Plac Wolności 17, m. 30
inteligentnemu ładny niekrepuja-
cy od zara. zdg 92 533

Pokoik
Słowackiego 29 — 9. zdg 92 660

Spokojna
7 a, m. 3, używaniem kuchni.
zdg 92 671

Działyńskich
2 — 8, utrzymaniem od 15. 6.
zdg 92 751

Frontowy
niekrepujący. Działyńskich 11,
lewo, parter, Matuszek.
zdg 92 707

Centrum
wysoki parter telefon także przy-
jezdny. Aleje Marcinkowskie-
go 2 — 1. zdg 92 547

Dwupokojowe
kuchnia, śródmieście, podczas
trzymiesięcznego wyjazdu. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 92 807.

Jedno-
dwuosobowy Wyspiańskiego 18 —
m. 6. zdg 92 771

Ratajczaka
27 — 5, frontowy. zdg 92 749

Wodna
25, m. 9, dobrze umeblowany.
zdg 92 750

Małżeństwu
jeden lub dwa, ewentualnie z u-
żywaniem kuchni, telefon. Sło-
wackiego, wejście Prusa 2, m. 10.
zdg 92 680

Jedno-
dwuosobowy, niekrepujący. Plac
Sapieżyński 5 — 6. zdg 92 405

Próżny
Młyńska 12 — 4. zdg 92 852

Pokój
Kreta 24 — 8. zdg 92 851

Lepszy
inteligentnym, wygodami. Grobla
6 — 9. zdg 92 844

Mickiewicza
5 — 3 ładny. zdg 92 933

Pokój
Łakowa 7a parter lewo.
zdg 92 934

Stalumu
solidnemu utrzymaniu tanio.
frontowy Jackowskiego 30 m. 3.
zdg 92 890

3 Maja
6 m. 9 pokój zaraz wolny.
zdg 92 892

Łakowa
14 — 7 dwuk. zdg 92 930

Pokój
parter słoneczny emerytowi lub
panu na stanowisku od 3—7 Skar-
bowa 15 m. 6. zdg 92 924

Czysty
frontowy Ogrodowa 2 — 7.
zdg 92 866

Klatki
przyjezdnemu. Ratajczaka 38 —
m. 3. zdg 92 944

Pokój
umeblowany (z elektryką, łazien-
ka) słoneczny do wynajęcia od
zaraz. Aleje Marcinkowskiego 1,
m. 8, (dom narożnikowy).
zdg 91 511

Duży
słoneczny 1—2 osobowy elegancki
utrzymaniem. Telefon łazienka.
Plac Sapieżyński 4 — 4.
zdg 92 856

Frontowy
elegancki z klatki. Piekary 24
m. 2. zdg 92 915

Niekrepujący
drugi balkonowy, używaniem ku-
chni. Szyperska 3 — 9 I.
zdg 92 903

Niekrepujący
Szymańskiego 8, Nowacka.
zdg 92 902

Dąbrowskiego
24 — 11 jedno-dwuosobowy.
zdg 92 889

Niekrepujący
Jeżycka 46 a — 35. zdg 92 689

Parterowy
zaraz. Rybak 23, prawo.
zdg 92 869

Pokój
niekrepujący. Kozia 24 — 3.
zdg 92 796

Elegancki
Ratajczak 11 a — 102. zdg 92 784

Dwuosobowy
Półwiejska 35 — 4. zdg 92 783

Ratajczaka
11 a — 92. zdg 92 739

Pokój
małżeństwu. Wrocławska 38 —
m. 35. zdg 92 738

Małżeństwu
solidnemu 25 zł umeblowany. —
Wierzbicę 23 m. 9. zdg 92 733

Klatki
Waly Królowej Jadwigi 5a, m. 4.
zdg 92 732

Niekrepujący
frontowy Wrocławska 14 — 10.
zdg 92 717

Pani
komfortowy. Ratajczaka 28 —
m. 7. zdg 92 711

Przyjezdnym
Ogrodowa 5, m. 6. zdg 92 687

Klatki
Pierackiego 8 — 12. zdg 92 7

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Poszukuje

posady woźnicy lub jakiegokolwiek innej, na życzenie kaucja. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 636

Dziewczyna

z dobrimi świadectwami poszukuje posady do 1 lub 2 osób od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 655

Dziewczyna

uczciwa poszukuje sprzątanía biur lub lokali Oferty Kurjer Poznański zdg 92 630

Dziewczyna

uczciwa poszukuje posady do dzieci lub jako elewka do kuchni. M. Kausch, Jeżyce Kościelne, powiat Leszno. zdg 92 664

Française

cherche place vacantes. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 635

Emerytowany nauczyciel bez pracy i utrzymania, narażony na utratę mieszkania, prosi o pracę jako nauczyciel domowy, ewentl. jako siła kupiecka. biuro rowa lub każda inna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 508

Szofer - ślusarz

obeznany różnymi maszynami; 12 lat praktyki i skuteczna naprawa samochodów poszukuje posady zaraz lub później. Oferty W. Lewandowski, Inowrocław, Św. Mikołaja 5. zdg 91 704

Ślusarz

z samodzielnym gotowaniem poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 599

Ślusarz

do wszystkiego z referencjami poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 92 601

Ślusarz

znająca gotowanie potrzebna zaraz. Restauracja Dąbrowskiego 5 a. zdg 92 603

Szwajcer

samotny, dobre świadectwa, 7 lat praktyki poszukuje posady od 15. lub później. Stasiak, Poznań, Dąbrowskiego 261. zdg 92 641

Dla

miej gosposi poszukuje posady samodzielnej do samotnej osoby lub dwóch, także obeznana w gabinecie lekarskim. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 617

Uczciwa

skromna, lat 16, szuka zajęcia do dzieci zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 628

Posługi

popołudniowej od 3 lub za pokój poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 631

Pani

towarzystwa lat 40, gospodarna, posiadająca 5000 gotówki zajmie się gospodarstwem domowym u kulturalnej osoby w odpowiednim domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 696

TEATRY

Poznań, wtorek, 4. 6.

TEATR POLSKI: — Dziś i codziennie: „Muzyka na ulicy”.

TEATR NOWY: — Dziś: „Gromiwoja”, ceny niższe.

Środa, 5. 6. „Gromiwoja”, ceny niższe.

Czwartek, 6. 6. „Gromiwoja”, ceny niższe.

KINA

Poznań, wtorek, 4. 6.

APOLLO: „Tarzan nieustraszony”.

CORSO: „Nowoczesny Robinson”.

GWIAZDA: „Wyrok Życia”.

METROPOLIS: „Nadja”.

MOJE: „Szpieg w masce”.

OSWIATOWE T. C. L.: — „Miss Flora” oraz „Pod mikroskopem”.

RENAISSANCE: „Uciekinierzy”.

SFINKS: „Adjutant Jego Wysokości”.

SWIT: „Marsz Rakoczego”.

SŁONCE: „Kobieta szuka miłości”.

TECZA-Lazarz: „Wrogowie Małżeństwa”.

TECZA-Wilda: „F. G. 1 nie odpowiada”.

WILSONA: „Świat się śmieje”.

Ślusarz

poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 639

Dziewczyna

poszukuje posady z cołkolwiek gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 584

Kupiec rutynowany

nieposzlakowany, lat 42 kilkanaście lat samodzielny i na kierowniczych stanowiskach

udzieli pożyczki

długoterm. 6—7 tys. zł.

przy pupilarnym zabezpieczeniu za odpowiednio stałe stanowisko. Łask. zgłosz. Kurjer Pozn. zdg 92 585

Kucharka

z dobrem gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 632

Pomocnik

z branży kolonialnej szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 566.

Kucharka

uczciwa, pierwszorzędnym gotowaniem oraz świadectwami, referencjami, poszukuje posady od zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 638

Młodsza

dziewczyna poszukuje posługi przed południem lub cały dzień Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 875.

Uczciwa

samodzielną zaprawę pieczenie, ciast, bezdzietnego państwa 15. 6. 30. — z szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 927.

Młody ekspedjent

branży kolonialnej delikat, win i wódek początkujący dekorator poszukuje posady, miejscowość obojętna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 92 948

Dziewczyna

poszukuje posady do wszystkiego, najchętniej do samotnego pana lub bezdzietnego państwa, zaraz lub 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 742

Technik dentystyczny

wykonywający artystycznie prace kauczukowe i złote lane, potrzebny na przyjazd w prowincję (70 km od Poznania). Oferty pod dr 2 657 do Kurjera Pozn.

Kucharka

restauracyjna, uczciwa, potrzebna zaraz. Rawicz, Strzelnica. zdg 92 600

Pomocnik

fryzjerski od zaraz. Dąbrowskiego 4. zdg 92 706

Zdolni

akwizytorzy do ratulnej sprzedaży z referencjami. — „Argent” Warszawa, Fredry 10. Tg 1080

Ślusarz

natychniast. Spokojna 19, m. 6. zdg 92 668

Ślusarz

z gotowaniem do wszelkiej pracy domowej. Piekary 12, m. 12. zdg 92 593

Panienska

do składu z kaucja potrzebna. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 92 931.

Do drogerji

potrzebny chłopiec do posyłek zdrowy, silny, uczciwy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 92 929.

Ślusarz

do wszystkiego gotowaniem Wrocławska 20 m. 6. od czwartej. zdg 92 923

Młodszy

krawiec zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 92 536.

Fryzjer

na stałe Wielk. Garbary 14. zdg 92 867

Dziewczyna

z gotowaniem potrzebna St. Rynek 80/82 Restauracja. zdg 92 861

Ekspedjentka

do pończoch trykotaży. Oferty Kurjer Poznański zdg 92 702

Poszukuje

panny, znającej mierzkanie, o-kretek, dziurki, zaraz. Niska 2/3 (Jeżyce). zdg 92 695

Fryzjerski

pomocnik potrzebny, stała posada. Mokra 4. zdg 92 691

Ślusarz

dobra siła z praniem i cołkolwiek gotowaniem potrzebna zaraz. Kwiatowa 3, m. 5. zdg 92 744

Lokaj kamerdyner

kawaler, wiek 25—45 lat, tylko z solidnymi świadectwami na wyjazd do Warszawy poszukiwany zaraz. Warunki i zgłoszenia osobiste Poznań, Pasaż Apollo, P. o. c. zdg 92 799

Przedstawiciele

rejonowych Poznańskiego, Pomorza poszukuje Jeszke, Orzeszkowej 2, m. 3 od 2—4 godz. zdg 92 798

Podręczna

do kapeluszy zaraz i krawcowa w dom. Hain, Szamarzewskiego 1. zdg 92 795

Ślusarz

gotowaniem, praniem, zaprawy 25—35 lat zaraz. Słowackiego 43 — 5 od 4 — 6. zdg 92 887

Ślusarz

do wszystkiego. A. Bartkowiak Zórawia 15/17. zdg 92 884

Fryzjer

męski, młodszy stałe zaraz Hasiński Staszica 5. zdg 92 832

Fryzjer

fryzjerka na stałe. Ostrówek 15. zdg 92 951

Posługaczka

Mostowa 5 — 7. zdg 92 950

Apteka

blisko Poznania poszukuje na zastępstwo od 15 czerwca do 1 sierpnia — magisterki lub z egzaminem wojewódzkim, dobrze poleconej, władającej językiem niemieckim. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 92 947

Dziewczyna

inteligentna tylko dobrem gotowaniem, pierwszorzędnymi świadectwami potrzebna zaraz. — Pocztowa 33, mieszek. 6. zdg 92 918

Kucharka

do pensjonatu nad morze potrzebna. Działalskich 9, m. 8. Pg 4358-23-20.

Chłopiec

do posyłek może się od zaraz zgłosić. Św. Marcina 48, m. 4. zdg 92 806

28. ROZRYWKA

Kino Oświatowe T. C. L.

T. C. L.

ul. Marsz. Focha 4. Dziś podwójny program — przepiękna komedia „Miss Flora” — z Anny Ondra oraz film naukowy „Pod mikroskopem”. dg 2 712/13

Adjutant

Jego Wysokości Miłosne perypetje młodego księcia „Śmiech! Dowcip!” zdg 92 782

Kino „Sfinks”.

„Szpieg w masce” zdg 92 719

Bacznosc Ostrow!

Poszukujemy mieszkania 5-6 pokojowego w Ostrowie-centrum od 1. VII. 1935 na biura. ng 11 259 Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu, plac Nowomiejski nr. 8.

Humor zagraniczny

— Mój biedny mężulku, kucharka przepaliła pieczeń. Czy przyrzekasz, że przez pocałunek gniew twój się uśmierzy? — Dobrze — przyrzekam. Prześlij mi kucharkę. (Tribuna — Rzym). S. F.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata

na miesiąc czerwiec 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 2,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczeń numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkostronnych i uroczystościowych poprzedza normalną cddzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potocznymi 200 gr. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22-ustróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek; słowo nagłówek (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstaje wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.